

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadványainak könyvészeti leírása.

1859—1934.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 75 éves munkássága hatalmas méreteinek legkézzelfoghatóbb bizonyítéka kiadványainak nagy tömege. E kiadványok teljes sorozata egy példányban is betölt egy nagy könyvszekrényt. Ez könnyen érthető, ha tudjuk, hogy maguk a folyóiratok 180 kötetet tesznek ki és 52000 lapon és 500 táblamellékleten több ezer önálló dolgozatot, könyvismertetést és apróbb közleményt ölölnek fel több száz munkatárs tollából.

A kiadványok könyvészeti összeállítása és leírása visszatükrözi az egyesület történetének nevezetesebb fordulópontjait is.

Működése kezdetén kénytelen az ifjú egyesület azzal megelégedni, hogy évkönyvei egyes köteteibe 2—3 évi tudományos munkásságát foglalja össze és úgy bocsássa a világ színe elé és szerény terjedelmű évi tudósításokban számoljon be céljának megvalósítására, az erdélyi múzeum kiépítésére végzett munkája haladásáról.

Fennállása 15-ik évében megindíthatja végre Erdélyi Múzeum címen rendszeresen megjelenő havi folyóiratát. E folyóirat csakhamar — 1879-ben, vagyis az egyesület fennállásának 20-ik évében — az időközben megalakuló bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztály közlönyévé válik. Ugyanabban az időben a természettudományi szakosztály is megkapja, egyelőre a Kolozsvári Orvos-Természettudományi Társulattal karöltve, a maga szervét tudományos munkássága megjelentetésére, majd újabb 5 év múlva, 1884-ben, maga a Kolozsvári Orvos-Természettudományi Társulat beleolvad a nagyobb múltú Erdélyi Múzeum-Egyletbe annak orvos-természettudományi szakosztályaként, melynek tagjai bőségesen gondoskodnak tudományos anyagról az Orvos-Természettudományi Értesítő szerkesztősége részére. E tények magukkal hozták azt is, hogy az alig pár évvel azelőtt alapított kolozsvári tudományegyetem tanári testülete, minthogy az egyetemnek még nem volt módja saját kiadványok megteremtésére, az Erdélyi Múzeum-Egylet szakosztályaiban mutatta be az egyetemi intézetekben és szemináriumokban végzett tudományos munkásság eredményeit is és e szakosztályok kiadványaiban számolt be velük a tudományos világ előtt. E sajtóságos helyzet magyarázata az, hogy az egyetem megalapításakor az állam az Erdélyi Múzeum-Egylettel kötött szerződésével biztosította az egyetem számára a múzeum akkor már szép fejlődésnek indult és gazdag tartalmú tárainak tudományos használatát és ugyanezen szerződés alapján az egyes táruk igazgatói az egyetem megfelelő szaktanárai lettek.

Az egyesület tudományos munkássága területét kibővítette és egyúttal az egyetemmel való kapcsolatot is még szorosabbá tette, hogy 1909-ben megalakult az egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztálya és csakhamar megindította külön kiadványait.

Időközben, 1905-ben, az egyesület kebelében erős mozgalom indult meg, mely számot vetve az anyagi erővel is, az egyesület célkitűzésének újabb tisztázását kívánta és az egyesület kiadásában megjelenő folyóiratokat elsősorban a múzeum táraiban folyó munka ismertetésére igyekezett biztosítani és az egyesületnek a tudományok népszerűsítésére való hivatottságát hangsúlyozta. A mozgalom, amelynek élén a tárigazgatók állottak, diadalra jutott és ennek következtében az Értesítő egyedül az orvostudományi szakosztályközlönye maradt, míg a természettudományi táruk Múzeumi Füzetek címmel új folyóiratot kaptak; másfelől az ettől fogva rendszeresen megjelenő évkönyvek hűségesen beszámoltak nemcsak a szakosztályok tevékenységéről, hanem a táruk munkájáról is, végül a vándorgyűlések rendezése hathatósan előmozdította a tudományok népszerűsítését, miközben a róluk kiadott emlékkönyvek biztosították a vándorgyűlések hatásának tartósságát.

Az újonnan megalapozott kiadványok közül a Múzeumi Füzetek eredeti alakjukban nem váltották be a hozzájuk fűzött reménységet: a második évfolyam már csonkán maradt, a harmadik meg sohasem jelenhetett meg, s ezért a negyedik évfolyam után az ásványtár kiválik az állat- és növénytárral való együttműködésből és önállóan jelenteti meg szintén Múzeumi Füzetek címmel a saját értesítőjét. Hasonlóképpen cselekszik a növénytár a Botanikai Múzeumi Füzetek megindításával.

Csak később indulhatott meg, de egyre gazdagabb tartalommal jelent meg az érem- és régiségtár „Dolgozatok” című saját kiadványa és megjelenése csak az uralomváltozáskor szűnt meg.

Az uralomváltozás szünteti meg a többi táruk és szakosztályok kiadványait is, melyeket különben a háború viszontagságai már erősen megviseltek és általában az egyesület tevékenysége hosszabb időre megbénult.

A jogi személyiség megszerzése és a működés újra való megengedése után 1930-ban sikerül az egyesületnek az Erdélyi Múzeumot feltámasztania az egyesület általános kiadványaként, mely azóta az újra megindult vándorgyűlési emlékkönyvekkel és az Erdélyi Tudományos Füzetek immár tekintélyes sorozatával együtt bizonyítja, hogy az egyesület törekszik hivatását újra betölteni.

Az egyesület kebelében folyt tudományos munka nem merült ki azonban az egyesület folyóirataiban megjelent tanulmányokkal. Nagyon sok tudományos kérdés került előadásra az egyesület különböző szakosztályainak ülésein, melyeknek ismertetése nem kaphatott helyet a leírt kiadványokban, hanem a legkülönbözőbb magyarországi és külföldi folyóiratokban látott napvilágot. Téves volna azt is hinni, hogy az egyesület folyóiratai csupán az egyetem személyzetének tudományos munkásságát képviselték a világ színe előtt, mert hiszen e tanítószemélyzet aránylag csekély számával szemben e folyóiratok a munkatársak százait mutatják fel és közöttük fel volt található Erdély magyarságának

legtöbb tudományosan működő egyénisége, kiknek már csak annyi közük volt az egyetemhez, hogy tudományos előképzettségüket ott szerezték meg.

Tekintettel a magyar nyelvnek a nagyvilágban való ismeretlenségére, a leírt folyóiratok legtöbbször igyekezett az elért tudományos eredményeket valamelyik világnyelven szerkesztett kivonatok útján is közzétenni. E világnyelv többnyire a német, ritkább esetekben a francia nyelv.

*

Az egyesület érdemeit a tudományos kutatás előbbrevitelében és a tudományok népszerűsítése terén kétségtelenül legjobban az összes kiadványokról készített névjegyzék és tárgymutató tárná fel, mely egyszersmind a tudományos kutatásnak is értékes segédeszköze lenne. Ennek elkészítése magától értetődően több évi munkát igényelne. Ha erre vállalkozhatnánk is, az egyesület anyagi ereje nem engedné meg e bizonyára vaskos kötet megjelentetését.

Így kénytelenek vagyunk arra szorítkozni, hogy az egyesület kiadványaiból készült különlenyomatok jegyzékét adjuk. E tekintetben abból a megfontolásból indultunk ki, hogy a folyóiratok munkatársai főként azon dolgozataikról igyekeztek különlenyomatokat szerezni, amelyeket legfontosabbnak tartottak, mint amelyek útján szaktudományukat újabb eredményekkel gyarapították és előbbrevítették. A különlenyomatok megkönnyítették a hazai és nemzetközi tudományos világgal való érintkezésüket és cserébe a szaktudományok terén megjelent legújabb értekezéseket hozták. Ma a tudományos intézetek szakkönyvtárai külön figyelmet fordítanak különlenyomat-gyűjteményük gyarapítására, mivel valamely tudományos kérdés tanulmányozásánál nagy könnyebbség a vonatkozó irodalmi források különlenyomatokban való összegyűjtése, mint a nagyterjedelmű, sokszor nehezen hozzáférhető és a könyvtárakból csak rövidebb időre kölcsönözhető folyóirat-kötetek egybehordása. Jegyzékünk ezért bizonyára jó szolgálatot tesz a tudományos kutatásnak a különlenyomatok számontartásával.

E jegyzék több mint 500 különlenyomatot ír le a tudománynak szinte minden ágából. Teljességgel mégsem dicsekedhetik. Bár átkutattuk értük az Erdélyi Múzeum és a Tudomány-Egyetem egyesített könyvtárainak hatalmas anyagát, könnyen lehetséges, sőt erősen valószínű, hogy egyes nagyon korlátolt számban megjelent különlenyomatok nem kerültek be a könyvtárba.

A különlenyomatok külső kiállítása nagyon változatos. Egyrésztük, mint pl. az Értesítő Tudományos Közleményei, egy rendesen kiállított könyv minden kellékével el van látva, másoknál csak borítékcímlapot találunk, végül elég tekintélyes azoknak a száma is, melyeknek nincs külön címlapjuk és a megjelenésükre vonatkozó adatok csak a folyóirat megfelelő helyével való összevetésből voltak megállapíthatók. Mindezen körülményeket könyvészeti leírásuk pontosan mutatja.

A különlenyomatok közül némelyeket maga az egyesület a többi kiadványaival együtt terjesztett és ezért raktáron is tartott. Ezeket a jegyzékben csillaggal jelöltük meg.

I. Folyóiratok és más időszak kiadványok.

A) Az egyesület központi kiadványai.

Az Erdélyi Muzeum-Egylet évkönyvei. Szerkesztette *Brassai Sámuel*. Kolozsvár, 1861—1873. Stein János erdélyi muzeumegyleti könyvtáros bizománya. [II.—VI.] Az ev. ref. főtanoda nyomdájában, [I.—VI.] 4°.

I. kötet. 1859—1861. (4 táblával.) 1861. VI l., 1 lev., 158 l.

II. „ 1861—1863. Három rajztáblával. 1863. 2 lev., 147 l.

III. „ 1864—1865. XVIII. rajztáblával. 1866. 2 lev., 134 l.

IV. „ 1866—1867. Három rajztáblával. 1868. 2 lev., 130 l.

(*Analyse* der im IV. Bde der Annalen des siebenbürgischen Museums erschienenen Abhandlungen. XXIX l.)

V. kötet. 1868—1870. Három rajztáblával és egy oklevél hasonmásával. 1871. 2 lev., 146 l. (*Analysen* der vorstehenden Abhandlungen. XIV l.)

VI. kötet. 1871—1873. III táblával. 1873. 2 lev., 146 l. (*Analysen* der im VI. Bde der Évkönyvek erhaltenen Abhandlungen. XX l.)

Az Erd. Muzeum-Egylet évkönyvei. Új folyam. Az igazgató választmány megbízásából szerkeszti *Finály Henrik*. (I.)—II. köt.

Kolozsvár, 1874—1878. Nyom. Stein János 8°.

(I. kötet.) 1874—1876. 1.—7. szám. 254 l., 11 mell.

II. kötet. 1877—1878. 1.—10. szám. 519 l., 7 mell.

NB. Az egyes értekezések után német nyelvű kivonatok következnek folytatólagos lapszámozással.

Erdélyi Történelmi Adatok. Kiadja az Erdélyi Muzeum-Egylet. Szerkeszti *Szabó Károly*.

Kolozsvár. Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel. 8°.

IV. kötet. (Új folyam. I. kötet.) 1862. XIV, 173 l., 2 lev., 1 tábla.

NB. Az I.—III. kötetet *gróf Mikó Imre* szerkesztette és adta ki. Az I. kötet megjelent 1855-ben: XXXI, 368 l., 2 lev.; a II. kötet 1856-ban: IV, 400 l., 1 lev.; a III. kötet 1858-ban: II, 357 l., 2 lev.

Az Erdélyi Muzeum-Egylet évi tudósítása. 1866/1867—1869. Az igazgató választmány rendeletéből kiadja *Finály Henrik*.

Kolozsvár. 1868—1870. Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel. (Muz.-egyl. könyvtáros Stein J.-nál.) [1866—67]. A róm. kath. lyceum nyomdája. [1868—1869]. 8°.

1866—1867. 1868. 130 l.

1868. 1869. 64 l.

1869. 1870. 63 l.

Erdélyi Muzeum. I.—V. évfolyam. Az Erdélyi Muzeum-Egylet megbízásából szerkesztette *Finály Henrik*.

Kolozsvár, 1874—1878. Ny. Stein J. az ev. ref. tan. betüivel. 8°.

- I. évfolyam (1—9 szám). 1874. 2 lev., 164 l., 2 lev. mell. a 2. számhoz.
 II. „ (1—10 „). 1875. 2 lev., 168 l., 2 lev. mell. a 3. számhoz.
 III. „ (1—10 „). 1876. 2 lev., 182 l., 2 lev. mell. a 3. számhoz.
 IV. „ (1—10 „). 1877. 2 lev., 168 l.
 V. „ (1—10 „). 1878. 2 lev., 260 l., 4 lev. mell. a 3. számhoz.

NB. Folytatása a Bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szakosztály kiadványainál.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet kiadványai. Értekezések.

1887. 1. sz. *Herbich Ferencz*. Paläontologiai adatok a romániai Kárpátok ismeretéhez. I. A Dambovitia forrásvidékének krétaképződményei. (17 könyomatu táblával.) Kolozsvár, 1887. Nyomtatott Ormós Ferenenél a ref. koll. betüivel. 8°. 43 l.

NB. E dolgozat előbb a román földtani intézet (Biuroul geologicu) kiadásában jelent meg. Magyar és német nyelvű kiadásához a nevezett intézet igazgatóságának beleegyezésével a könyomatu táblák különlenyomatait az E. M. E. a bukaresti könyomó intézetnél (Societu et Teclu) rendelte meg, mely azok kivitelével meg volt bízva.

Publicationen des Siebenbürgischen Museum-Vereins. Abhandlungen.

1887. Nr. 1. *Herbich, Franz*. Paläontologische Beiträge zur Kenntniss der rumänischen Karpathen. I. Kreidebildungen im Quellengebiet der Dambovitia. (Mit 17 lith. Tafeln.) Klausenburg, 1887. Druck von Franz Ormós. Ev. Ref. Koll. Buchdruckerei. 8°. 48 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület évkönyve az 1906.—1914. évre. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. Kolozsvár, 1907—1908, 1910—1915. (Stief Jenő és Társa sajtója.) Budapest, 1909. (Hornyánszky Viktor kny.) 8°.

Az 1906. évre. Szerkesztette *Schilling Lajos*. 1907. 105 l., 1 lev.

Az 1907. évre. Szerkesztette *Schilling Lajos*. 1908. 110 l., 1 fényképmell.

Az 1908. évre. Szerkesztette *Schilling Lajos*. 1909. 125 l., 1 lev., 3 mell.
 Melléklete: Az Erdélyi Nemzeti Múzeum ásványtárának technologiai gyűjteménye, beküldve a megyéktől. Melléklet az 1907—1908. évi jelentéshez. Budapest, 1909. 20 l.

Az 1909. évre. Szerkesztette *Schilling Lajos*. 1910. 117 l., 2 mell.

Az 1910. évre. Szerkesztette *Szádeczky Gyula*. 1911. 107 l., 1 lev.

Az 1911. évre. Szerkesztette *Erdélyi Pál*. 1912. 147 l., 3 mell.

Az 1912. évre. Szerkesztette *Erdélyi Pál*. 1913. 113 l., 1 lev.

Az 1913. évre. Szerkesztette *Erdélyi Pál*. 1914. 99 l.

Az 1914. évre. Szerkesztette *Erdélyi Pál*. 1915. 93 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület... I.—VII., IX.—XII. vándorgyűlésének emlékkönyve. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. Kolozsvár, 1906—1913. Stief Jenő és Társa könyvsajtója. Cluj-Kolozsvár, 1931—1934. Minerva R.-T. nyomdája. 8°.

I. Marosvásárhelyt, 1906 június 4.—5. napján tartott. 1906. 117 l., 1 lev.
 II. Nagyenyeden, 1906 december 8.—9. napján tartott. Szerkesztette *Schilling Lajos*. 1907. 127 l., 1 lev., 2 mell.

III. Zilahon, 1907 június 1.—2. napján tartott. Szerkesztette *Schilling Lajos*. 1907. 81 l., 1 lev., 3 mell.

IV. Brassóban 1908 június 7.—9. napjain tartott. Szerkesztette *Schilling Lajos*. 1908. 99 l., 3 mell.

V. Désen, 1910 október 9 és 10 napjain tartott. Szerkesztette *Szádeczky Gyula*. 1911. 67 l., 2 mell.

VI. Vajdahunyadon 1911 október 7—9 napján tartott. Szerkesztette *Erdélyi Pál*. 1912. 99 l., 2 mell.

VII. Gyulafehérvárt 1912 október 12—14 napján tartott. Szerkesztette *Erdélyi Pál*. 1913. 189 l., 1 lev.

VIII. A Tordán 1913. október havában tartott vándorgyűlés emlék-könyve nem jelent meg. [L.: *Kelemen Lajos*: A tordai vándorgyűlés története. Erdélyi Múzeum. 1916—17. 195—201. l.]

IX. Marosvásárhelyen 1930. augusztus 28—30 napján tartott. Szerkesztette *György Lajos*. 1931. 323 l., 1 mell.

X. Nagyenyeden 1931. augusztus 28—30. napjain tartott. Szerkesztette *György Lajos*. 1932. 115 l.

XI. Nagybányán 1932. augusztus 25—28. napjain tartott. Szerkesztette *György Lajos*. 1933. 128 l., 1 lev.

XII. Sepsiszentgyörgyön, 1933. augusztus 27—29. napjain tartott. Szerkesztette *György Lajos*. 1934. 180 l., 1 lev.

Erdélyi Múzeum. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület szakosztályainak közlönye. Szerkeszti *György Lajos*. XXXV.—XXXIX. kötet. Új folyam. I.—V. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület.

Cluj—Kolozsvár, 1930—1934. Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaság. 8°.

XXXV. kötet. Új folyam. I. 1930. 1—12. sz. VII, 402, 52 l., 1 tábla.

XXXVI. „ „ „ II. 1931. 1—12. sz. VI, 426, 13, 29 l.

XXXVII. „ „ „ III. 1932. 1—12. sz. VI, 378, 62, 15—26. l.

XXXVIII. „ „ „ IV. 1933. 1—12. sz. IV, 490 l., 5 mell.

XXXIX. „ „ „ V. 1934. 1—12. sz. 2 lev., 396 l., 17 tábla, 1 térképmell.

NB. Az 1930.—1932.-i évfolyamoknál a kötetek végén külön lapszámozással a természettudományi szakosztály közleményei következnek *Szádeczky Gyula* és *Balogh Ernő* szerkesztésében, 1931 és 1932-ben meg ugyanúgy az orvosi szakosztály közleményei is *Veress Ferenc* és *Koleszár László* szerkesztése alatt. Az 1933-i évfolyamban a nevezett szakosztályok közleményei az egyes füzetek végén állanak folytatólagos lapszámozással. Az 1934-i évfolyamban a term.-tud. szakosztály közleményei vannak közbeiktatva folytatólagos lapszámozással.

Erdélyi Tudományos Füzetek. Szerkeszti *György Lajos*. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása. 22.—72. sz.

Cluj-Kolozsvár, 1930.—1934. Minerva irodalmi és nyomdai műintézet r.-t. [22., 24.—49., 51.—72.] Lugos, 1930. Husvéth és Hoffer könyvnyomdája. [23.] Budapest, 1932. Királyi magyar egyetemi nyomda. [50.]

NB. A megelőző 21 szám az „Erdélyi Irodalmi Szemle“ kiadásában jelent meg.

22. sz. *György Lajos*. A francia hellénizmus hullámai az erdélyi magyar szellemi életben. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 1. számából.) 1930. 22 l.

23. sz. *Kántor Lajos*. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület problémái. Az elnökség megbízásából összeállította: — 1930. 24 l.

24. sz. *Gál Kelemen*. A nemzeti nevelés román fogalmazásban. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 1.—3. számából.) 1930. 18 l.

25. sz. *Tavaszy Sándor*. Kierkegaard személyisége és gondolkozása. Előadás az EME bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának 1930. február 6.-iki ülésén. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 4—6. számából.) 1930. 15 l.

26. sz. *Papp Ferenc*. Gyulai Pál id. Bethlen János gr. körében. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 4—6. számából.) 1930. 15 l.

27. sz. *Csúry Bálint*. Néprajzi jegyzetek a moldvai magyarokról. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 4—6. számából.) 1930. 24 l.

28. sz. *Biró Vencél*. Püspökjelölés az erdélyi római katolikus egyházmegyében. (Felolvasta a Szerző az Erdélyi Kath. Akadémia 1930. november hó 19-én tartott közgyűlésén. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 7—9. számából.) 1930. 29 l.

29. sz. *Teleki Domokos gróf*. A marosvásárhelyi Teleki-könyvtár története. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 10—12. számából.) 1930. 14 l.

30. sz. *Hofbauer László*. A Remény című zsebkönyv története. (1839—1841.) (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 10—12. számából.) 1931. 14 l.

31. sz. *Ferenczi Miklós*. Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1929. év. Összeállította: —. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 35. évfolyamának 10—12. számából.) 1931. 22 l.

32. sz. *Gyalui Farkas*. A Döbrentei-pályázat és a Bánk bán. (Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának 1931. február hó 5-én tartott ülésén. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 1—3. számából.) 1931. 15 l.

33. sz. *Rajka László*. Jókai „Törökvilág Magyarországon“ című regénye. (Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának 1931. február hó 12-én tartott ülésén. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 1—3. számából.) 1931. 23 l.

34. sz. *Temesváry János*. Hét erdélyi püspök végrendelete. Közli: —. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 1—3. számából.) 1931. 27 l.

35. sz. *Biró Vencel*. A kolozsmonostori belső jezsuita rendház és iskola Bethlen és a Rákóczy fejedelmek idejében. (Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztályának 1931. február hó 26-án tartott ülésén. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 4—6. számából.) 1931. 16 l.

36. sz. *Szabó T. Attila*. Az Erdélyi Múzeum Vadadi Hegedüs-kódexe. (Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztályának 1931. január hó 28-án tartott szakülésén. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 4—6. számából.) 1931. 27 l.

37. sz. *Mikó Imre, Hídvégi gróf*, szózata 1856-ban az Erdélyi Múzeum és az Erdélyi Múzeum-Egyesület megalakítása érdekében. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 4—6. számából.) 1931. 21 l.

38. sz. *Ferenczi Miklós*. Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1930. év. Összeállította: —. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 7—9. számából.) 1931. 19 l.

39. sz. *Balogh Arthur*. A székely vallási és iskolai önkormányzat. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 10—12. számából.) 1932. 16 l.

40. sz. *György Lajos*. Eulenspiegel magyar nyomai. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 10—12. számából.) 1932. 41 l.

41. sz. *Dömötör Sándor*. A cigányok temploma. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 36. évfolyamának 10—12. számából.) 1932. 15 l.

42. sz. *Kristóf György*. Báró Eötvös József utazásai Erdélyben. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 37. évfolyamának 1—3. számából.) 1932. 53 l.

43. sz. *Hofbauer László*. Az Erdélyi Hiradó története. (1827—1848.) (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum 37. évfolyamának 1—3. számából.) 1932. 18 l.

44. sz. *Kristóf György*. Kazinczy és Erdély. (Emlékbeszéd az Erdélyi Múzeum-Egyesület nagyenyedi vándorgyűlésének díszülésén, 1931. augusztus 28-án.) 1932. 22 l.

45. sz. *Asztalos Miklós*. A székelyek őstörténete letelepülésükig. 1932. 21 l.

46. sz. *Varga Béla*. Az individualitás kérdése. 1932. 52 l., 1 lev.

47. sz. *Kemény Katalin*. Erdélyi emlékirók. 1932. 62 l., 1 lev.

48. sz. *Dömötör Sándor*. Vida György facetiái. 1932. 24 l.

49. sz. *Oberding József György*. A mezőgazdasági hitelkérdés rendezésére irányuló törekvések a román törvényhozásban. 1932. 22 l., 1 lev.

50. sz. *Szabó T. Attila*. Közép-szamos-vidéki határnevek. Különlenyomat a Magyar Nyelv XXVIII. évfolyamából. 1932. 15 l.

51. sz. *Balogh Jolán*. Olasz falfestmények Gyulafehérvárt. 1932. 6 l., 1 mell.

52. sz. *Ferenczi Miklós*. Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1931. év. Összeállította: —. 1932. 19 l.

53. sz. *Kántor Lajos*. Magyarok a román népköltészetben. (Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának 1932. február 4-i szakülésén.) 1933. 21 l.

54. sz. *György Lajos*. Magyar anekdotáink Naszreddin-kapcsolatai. (Felolvasás az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának 1933. január 26-i szakülésén.) 1933. 23 l.

55. sz. *Veress Endre*. Gróf Kemény József. (1795—1855.) 1933. 118 l., 1 mell.

56. sz. *Kántor Lajos*. Kölesönhatás a magyar és román népköltészetben. 1933. 12 l.

57. sz. *Tavaszy Sándor*. A lét és a valóság. Az egzisztencializmus filozófiájának alapproblémái. (Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti, nyelv- és történettudományi Szakosztályában tartott előadás 1933. május 18-án.) 1933. 36 l.

58. sz. *Szabó T. Attila*. Adatok Nagyenyed XVI—XX. századi helyneveinek ismeretéhez. 1933. 33 l.

59. sz. *Imre Lajos*. A falúnevelés irányelvei. 1933. 30 l., 1 lev.

60. sz. *Veress Endre*. A történetíró Báthory István király. 1933. 38 l., 1 mell.

61. sz. *Boros György*. Carlyle 1933. 13 l.

62. sz. *Juhász Kálmán*. Két kolozsmonostori püspököt a XVI. században. 1933. 24 l.

63. sz. *Biró József*. A kolozsvári Bánffy-palota és tervező mestere, Johann Eberhard Blaumann. 1933. 20 l., 3 mell.

64. sz. *Ferenczi Miklós*. Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1932. év. Összeállította: — 1933. 19 l.

65. sz. *Jancsó Elemér*. Az irodalomtörténetírás legújabb irányai. 1934. 16 l.

66. sz. *Kántor Lajos*. Erdély a világháborút tükröző román irodalomban. 1934. 25 l.

67. sz. *Veress Endre*. A moldvai csángók származása és nyelve. 1934. 38 l.

68. sz. *Oberding József György*. A kolozsvári Gondoskodó Társaság. 1934. 36 l., 1 lev.

69. sz. *Papp Ferenc*. Gyulai Pál a kolozsvári református kollégiumban. 1934. 18 l.

70. sz. *Ferenczi Miklós*. Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája. 1933. év. — hagyatékát kiegészítve összeállította: *Valentiny Antal*. 1934. 18 l.

71. sz. *Balogh Jolán*. Márton és György kolozsvári szobrászok. 1934. 106 l., 15 tábla.

72. sz. *Kristóf György*. Szabolcska Mihály Erdélyben. 1934. 62 l.

B) A bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szakosztály kiadványai.

Erdélyi Múzeum. (Az Erd. Múzeum-Egylet tört. szakosztályának közlönye.) VI.—IX. évfolyam. Az Erdélyi Múzeum-Egylet megbízásából szerkesztette: *Findly Henrik*.

Kolozsvár, 1879—1882. Ny. Stein J. az ev. ref. főtanoda betüivel. 8°.

VI. évfolyam. (1—10 szám). 1879. 2 lev., 312 l., 4 mell.

VII. „ (1—10 „). 1880. 2 lev., 304 l., 2 mell.

VIII. „ (1—10 „). 1881. 2 lev., 312 l.

IX. „ (1—10 „). 1882. 2 lev., 440 l.

NB. Az I.—V. évfolyam az egyesület központi kiadványa.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet bölcsészet-, nyelv- és történelemtudományi [az V. évf.-tól: történettudományi] szakosztályának kiadványai. Szerkesztették: [*Schilling Lajos* (I.—IV.)], *Hegedüs István* (V.—VII.), *Szinnyei József* (VIII.) I.—VIII. kötet.

Kolozsvár, 1884—1891. Stein János [I.—III.], Ormós Ferencz [IV.—V.], Fejér Vilmos [VI.], Ajtai K. Albert [VII.—VIII.]. 8°.

I. kötet. 1884. (1—4. füzet.) 2 lev., 346 l.

II. „ 1885. (1—4. „) 2 lev., 330 l.

III. „ 1886. (1—4. „) 2 lev., 347 l.

IV. „ 1887. (1—4. „) 2 lev., 454 l., 2 mell.

V. „ 1888. (1—6. „) IV, 530 l., 1 lev.

VI. „ 1889. (1—6. „) IV, 559 l., 2 lev., 1 mell.

VII. „ 1890. (1—6. „) IV, 580 l., 2 mell.

VIII. „ 1891. (1—6. „) 2 lev., 556 l.

Erdélyi Múzeum.* Az Erdélyi Múzeum-Egylet bölcsészet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának kiadványa. IX—XXII. kötet. Szerkesztették: *Szinnyei József* (IX.), *Szinnyei József és Szádeczky Lajos* (X.), *Szádeczky Lajos* (XI.—XXII.).

Kolozsvár, 1892—1905. Ajtai K. Albert sajtója. 8°.

IX. kötet. 1892. (1—10. füzet.) 2 lev., 642 l.

X. „ 1893. (1—10. „) 2 lev., 602 l.

XI. „ 1894. (1—10. „) 2 lev., 694 l. Mell.: Az „Erdélyi Múzeum“ tíz évfolyamának tartalomjegyzéke. 7 l.

XII. kötet. 1895. (1—10. füzet.) 2 lev., 560 l., 1 mell.

XIII. „ 1896. (1—10. „) 2 lev., 510 l.

XIV. „ 1897. (1—10. „) 2 lev., 592 l.

XV. „ 1898. (1—10. „) 2 lev., 616 l.

XVI. „ 1899. (1—10. „) 2 lev., 674 l.

XVII. „ 1900. (1—10. „) 2 lev., 616 l.

XVIII. „ 1901. (1—10. „) 2 lev., 598 l., 1 lev.

* A XXI.—XXII. köteteken Múzeum-nak van írva.

- XIX. kötet. 1902. (1—10. füzet.) 3 lev., 516 l.
 XX. „ 1903. (1—10. „) 3 lev., 596 l.
 XXI. „ 1904. (1—10. „) 3 lev., 600 l.
 XXII. „ 1905. (1—10. „) 2 lev., 508 l.

Erdélyi Múzeum. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. A bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztály, az Erdélyi Nemzeti Múzeum könyvtára, érem- és régiségtára közlönye. Szerkeszti: *Erdélyi Pál*. XXIII.—XXXI. kötet. Új folyam I.—IX.

Kolozsvár, 1906—1914. Stief Jenő és Társa sajtója. Nagy 8°.

XXIII. kötet. Új folyam.	I. 1906. (1—5. füzet.)	2 lev., 446 l.
XXIV. „ „ „	II. 1907. (1—6. „)	2 lev. 439 l.
XXV. „ „ „	III. 1908. (1—6. „)	2 lev., 440 l., 4 tábla.
XXVI. „ „ „	IV. 1909. (1—6. „)	2 lev., 438 l., 4 tábla.
XXVII. „ „ „	V. 1910. (1—6. „)	3 lev., 433 l., 9 tábla.
XXVIII. „ „ „	VI. 1911. (1—6. „)	3 lev., 390 l., 1 tábla.
XXIX. „ „ „	VII. 1912. (1—6. „)	3 lev., 414 l.
XXX. „ „ „	VIII. 1913. (1—6. „)	3 lev., 452 l., 1 arckép.
XXXI. „ „ „	IX. 1914. (1—6. „)	2 lev., 372 l.

Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. A bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztály s az Erdélyi Nemzeti Múzeum könyvtára közlönye. Szerkeszti *Erdélyi Pál*. XXXII.—XXXIV. kötet. Új folyam. X.—XII.

Kolozsvár, 1915—1917. Stief Jenő és Társa könyvnyomdája, 8°.

XXXII. kötet. Új folyam. X. 1915. (1—6. füzet.) 2 lev., 232 l.

XXXIII.—XXXIV. kötet. Új folyam. XI.—XII. 1916—17. (1 füzet.) 1 lev., 257 l., 1 arckép.

NB. Folytatását 1930-tól kezdve lásd az egyesület központi kiadványai között.

C) A jog- és társadalomtudományi szakosztály kiadványai.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog- és Társadalomtudományi Szakosztályának kiadványai. I.—VIII. füzet. A szakosztály megbízásából [az I.—VI. füzetet] *Biró Balázs* és *Pordea Gyula*, [a VII.—VIII. füzetet] *Kiss Géza*, *Biró Balázs*, *Meltzl Balambér* és *Tóth György* közreműködésével szerkeszti *Bochkor Mihály*.

Kolozsvár, 1911—1914. Ajtai K. Albert könyvnyomdája. Budapest, 1915—[1918.] Benkő Gyula könyvkereskedése. (Nyomatott Ajtai K. Albert könyvnyomdájában, Kolozsvárt 1915—1918.) 8°.

I.—II. (kettős) füzet. I. füzet: 1909/10. évi felolvasások és előadások. 1911. 173 l. II. füzet: *Hammurabi* törvényei. Fordította *Kmoskó Mihály*. 1911. 88 l., 1 mell.

III. füzet. 1910/12. évi szakosztályi előadások. 1912. 395 l., 1 lev.

IV. füzet. A török alkotmány alaptörvényei. Török eredetiből fordította *Mészáros Gyula*. 1912. 47 l.

V. füzet. 1912/13. évi szakosztályi előadások. 1914. 213 l., 1 lev.

VI. füzet. *Manu* törvényei. Manava dharmasastra. Szanszkritből fordította *Büchler Pál*. 1915. 262 l., 1 lev.

VII.—VIII. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog- és Társadalomtudományi Szakosztályának évkönyve. *Jahrbuch der Rechts- und Gesellschaftswissenschaftlichen Sektion des Siebenbürger Museums-Vereins*.

VII. 1913—1914. VIII, 306 l.

VIII. 1914/5—1915/6. (1918.) XI, 376 l.

D) Az orvos-természettudományi szakosztály kiadványai.

Orvos-Természettudományi Értesítő a Kolozsvári Orvos-Természettudományi Társulat és az Erdélyi Múzeum-Egyesület természettudományi szakosztályának az 1879—1883-ik évben tartott szaküléseiről és népszerű természettudományi estélyeiről. Kiadja a két társulat. A szerkesztő bizottság segélyével összeállítja az Orvos-Természettudományi Társulat titkára. A szerkesztő bizottság tagjai: Orvosi szak: *Hőgyes Endre* [IV.—VII.], *Klug Nándor* [VIII.]. Természettud. szak: *Koch Antal*. Népszerű szak: *Entz Géza*.

Kolozsvár, 1879—1883. Nyomatott Stein János nyomdásznál. 8°.*

1879. IV. évfolyam. I. Orvosi szak. I. kötet. I.—III. füzet. VIII l., 246 l.; 6 mell. II. Term.-tud. szak. I. kötet I.—III. füzet. 208 l., 1 mell. III. Népszerű előadások. I. kötet. I.—II. füzet. 124 l.

1880. V. évfolyam. I. Orvosi szak. II. kötet. I.—III. füzet. V l.; 201 l., 1 mell. II. Term.-tud. szak. II. kötet. I.—III. füzet. 199 l.; 2 mell. III. Népszerű előadások. II. kötet. I.—II. füzet. 112 l., 2 mell.

1881. VI. évfolyam. I. Orvosi szak. III. kötet. I.—III. füzet. VI l.; 168 l., 4 mell. II. Term.-tud. szak. III. kötet I.—III. füzet. 320 l., 7 mell. III. Népszerű előadás. III. kötet. I.—II. füzet. 120 l., 1 mell.

1882. VII. évfolyam. I. Orvosi szak. IV. kötet. I.—III. füzet. VI l.;

Értesítő a „Kolozsvári Orvos-Természettudományi Társulat“-nak az 1876—1878. évben tartott orvosi, természettudományi szaküléseiről és népszerű természettudományi estélyeiről. A választmány megbízásából összeállította *Hőgyes Endre*.

Kolozsvár, 1876—1879. Nyomatott K. Papp Miklósnál. 4°.

[I. évfolyam.] 1876. év. 1876. 8 l., 41 lev. (+ 6 tiszta lev.)

[II. évfolyam.] 1877. év. 1877. 8, 6, 38 l., 2 lev., 56, 6, 40 l.; 3 mell.

[III. évfolyam.] 1878. év. 1879. 4, 47, 20, 42 l.; 1 mell.

* Előző I.—III. évfolyamát e folyóirat képezi:

237 l., 9 mell. II. Term.-tud. szak. IV. kötet I.—III. füzet. 304 l., 12 mell. III. Népszerű előadás. IV. kötet. 1—4. szám. 125 l., 2 mell.

1883. VIII. évfolyam. I. Orvosi szak. V. kötet. I.—III. füzet. VI l.; 203 l., 1 mell. II. Term.-tud. szak. V. kötet. I.—III. füzet. 280 l.; 1 lev., 5 mell. III. Népszerű előadás. V. kötet. 1—5. szám. 142 l., 4 mell.

Névjegyzék és tárgymutató a Kolozsvári Orvos-Természettudományi Társulat 1876-tól—1883-ig megjelent kiadványaihoz. (Értesítő 1876—1878., Orvos-Természettudományi Értesítő 1879—1883.) A választmány megbízásából összeállította: *Daday Jenő*. Kolozsvár, 1884. Stein Jánosnál. 8°. 34 l.

Orvos-Természettudományi Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának az 1884—1889-ik évben tartott szaküléseiről és népszerű természettudományi estélyeiről. A szerkesztő bizottság segélyével összeállítja a titkár. A szerkesztő bizottság tagjai: Orvosi szak: *Klug Nándor* [IX.—XII.], *Belky János* [XIII.—XIV.] Term.-tud. szak: *Koch Antal*. Népszerű szak: *Entz Géza* [IX.—XIII.], *Farkas Gyula* [XIV.].

Kolozsvár, 1884—1889. Nyomatott Stein János nyomdásznál. [IX.—XI.]. Nyomatott Ormós Ferencnél, az ev. ref. koll. betüivel. [XII.—XIII.]. Ajtai K. Albert (Magyar Polgár) könyvnyomdája. [XIV.] 8°.

1884. IX. évfolyam. I. Orvosi szak. VI. kötet. I.—III. füzet. VII l.; 293 l., 5 mell. II. Term.-tud. szak. VI. kötet. I.—III. füzet. 312 l., 4 mell. III. Népszerű előadás. VI. kötet. 1—4. szám. 95 l., 1 mell.

1885. X. évfolyam. I. Orvosi szak. VII. kötet. I.—III. füzet. VII l.; 276 l. II. Term.-tud. szak. VII. kötet. I.—III. füzet. 288 l., 3 mell. III. Népszerű szak. VII. kötet. I.—II. füzet. 32 l., 1 mell.

1886. XI. évfolyam. I. Orvosi szak. VIII. kötet. I.—III. füzet. VIII l.; 244 l., 6 mell. II. Term.-tud. szak. VIII. kötet. I.—III. füzet. 240 l., 9 mell. III. Népszerű szak. VIII. kötet. 1—2. szám. 59 l.

1887. XII. évfolyam. I. Orvosi szak. IX. kötet. I.—III. füzet. V, 313 l., 8 mell. *Revue aus dem Inhalte der medicinischen Abtheilung des „Orvos-Természettudományi Értesítő.“* (Medicinisch-naturwissenschaftliche Mittheilungen.) Organ der medic. naturwiss. Section des Siebenbürgischen Museumvereins. [A füzetek végén folytatólagos lapszámozással.]

II. Természettudományi szak. IX. kötet. I.—III. füzet. V, 368 l., 8 mell.

Revue aus dem Inhalte der naturwissenschaftlichen Abtheilung...

III. Népszerű szak. IX. kötet. 1—2. szám. 2 lev., 49 l., 2 mell.

1888. XIII. évfolyam. I. Orvosi szak. X. kötet. I., II./III. füzet. IV., 225 l., 1 mell. *Revue...* II. Természettudományi szak. X. kötet. I.—III. füzet. VII, 306 l., 1 lev., 8 mell. *Revue...* III. Népszerű szak. X. kötet. I.—II. füzet. 2 lev., 42 l., 1 mell.

1889. XIV. évfolyam. I. Orvosi szak. XI. kötet. I., II./III. füzet. IV, 262 l., 1 lev., 11 mell. *Revue aus d. Inhalte d. naturwiss. [!] Abtheilung...* II. Természettudományi szak. XI. kötet. I.—III. füzet. VI, 304 l., 3 mell. III. Népszerű szak. XI. kötet. I.—III. füzet. 2 lev., 98 l., 3 mell.

Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályából. A szerkesztő bizottság segélyével összeállítja a titkár [XV.—XVIII. A természettud. szaknál XV.—XX.-ig.] A szerkesztő bizottság tagjai: Orvosi szak: *Belky János* [XV.—XVI.], *Lóte József* [XVII.—XVIII.]. Természettud. szak: *Koch Antal* [XV.—XVIII.], *Farkas Gyula* [XVIII.]. Népszerű szak: *Farkas Gyula* [XV.—XVII.], *Apáthy István* [XVIII.].

Kolozsvár, 1890—1906. Ajtai K. Albert könyvnyomdája. 8°.

1890. XV. évfolyam. I. Orvosi szak. (XII. kötet. I., II./III. füzet.) IV, 224 l., 5 mell. (*Revue über den Inhalt des Értesítő. Sitzungsberichte der medicinisch-naturwissenschaftlichen Section des Siebenbürgischen Museumvereins. I. Medicinische Abtheilung. XV. Band. I., II./III. Heft.*) [A füzetek végén folytatólagos lapszámozással.] II. Természettudományi szak. (XII. kötet. I.—III. füzet. VI, 368 l., 2 mell. (*Revue... II. Naturwissenschaftliche Abtheilung. XV. Band. I.—III. Heft.*) III. Népszerű szak. (XII. kötet. I.—II. füzet.) 2 lev., 138 l.

1891. XVI. évfolyam. I. Orvosi szak. (XIII. kötet. I.—III. füzet.) V, XVIII, 302 l., 3 mell. II. Természettudományi szak. (XIII. kötet. I.—III. füzet.) VI, 365 l., 7 mell. III. Népszerű szak. (XIII. kötet. I. füzet.) 1 lev., 127 l.

1892. XVII. évfolyam. I. Orvosi szak. (XIV. kötet. I.—III. füzet.) 2 lev., 389 l., 1 mell. II. Természettudományi szak. (XIV. kötet. I.—III. füzet.) VI, 391 l., 1 mell. III. Népszerű szak. (XIV. kötet. I.—III. füzet.) 2 lev., 100 l.

1893. XVIII. évfolyam. I. Orvosi szak. (XV. kötet. I. II./III. füzet.) IV, 241 l. (*Revue... I. Ärztliche Abtheilung.*) II. Természettudományi szak. (XV. kötet. I.—III. füzet.) V, 350 l., 5 mell. *Névjegyzék és tárgymutató* az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályi Értesítő 1884—1893-ik évfolyamaihoz. A választmány megbízásából összeállította: *Koch Ferencz*. Kolozsvár, 1895. Ajtai K. Albert könyvnyomdája. 8°. 69 l.

1894. XIX. évfolyam. A szerkesztő bizottság tagjai: *Farkas Gyula*, *Koch Antal*, *Koch Ferencz*, *Szabó Dénes*. I. Orvosi szak. (XVI. kötet. I./II.—III. füzet.) IV, 306 l., 1 mell. II. Természettudományi szak. (XVI. kötet. I.—III. füzet.) V, 354 l., 8 mell.

1895. XX. évfolyam. I. Orvosi szak. (XVII. kötet. I.—III. füzet.) 2 lev., 320 l., 6 mell. II. Természettudományi szak. (XVII. kötet. I.—III. füzet.) V, 355 l., 5 mell.

1896. XXI. évfolyam. A szerkesztő bizottság tagjai: *Apáthy I.*, *Farkas Gy.*, *Szabó D.* I. Orvosi szak. (XVIII. kötet. I., II./III. füzet.) 2 lev., 192 l., 1 mell. *Revue... 1896. XXI. Jahrgang. I. Ärztliche Abtheilung.* (XVIII. Band. I., II./III. Heft.) 2 lev., 50 l. II. Természettudományi szak. (XVIII. kötet. I.—III. füzet.) 2 lev., 239 l. *Revue... 1896. XXI. Jahrgang. II. Naturwissenschaftliche Abtheilung.* (XVIII. Band. I.—III. Heft.) 2 lev., 54 l., 1 lev. (Népszerű szak. XVIII. kötet. I. füzet.) 18 l., 2 mell.

1897. XXII. évfolyam. I. Orvosi szak. (XIX. kötet. I., II./III. füzet.) 2 lev., 308 l., 5 mell. Revue... 2 lev., 90 l. — XIX. kötet. 1897. (XXII. évfolyam.) II. Természettudományi szak. (I., II./III. füzet.) 2 lev., 248 l., 10 mell. Revue... 2 lev., 211 l., 1 mell.

XX. kötet. 1898. XXIII. évfolyam. I. Orvosi szak. Szerkeszti: *Szabó Dénes*. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 224 l., 1 mell. Revue... 2 lev., 68 l. II. Természettudományi szak. Szerkeszti: *Apáthy István*. (I., II./III. füzet.) 2 lev., 174 l., 1 lev., 3 mell. Revue... 2 lev., 108 l., 1 lev.

XXI. kötet. 1899. XXIV. évfolyam. I. Orvosi szak. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 215 l. Revue... 2 lev., 64 l. II. Természettudományi szak. (I., II./III. füzet.) 2 lev., 266 l., 1 lev., 2 mell., Revue... 2 lev., 50 l.

XXII. kötet. 1900. XXV. évfolyam. I. Orvosi szak. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 226 l. Revue... 2 lev., 68 l. II. Természettudományi szak. (I./III. füzet.) 2 lev., 140 l., 1 mell. Revue... 2 lev., 41 l.

XXIII. kötet. 1901. XXVI. évfolyam. I. Orvosi szak. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 268 l., Revue... 2 lev., 70 l. II. Természettudományi szak. (I., II./III. füzet.) 2 lev., 228 l., 1 lev., 6 mell. Revue... 2 lev., 87 l., 1 lev., 1 mell.

XXIV. kötet. 1902. XXVII. évfolyam. I. Orvosi szak. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 363 l., 6 mell. Revue... 2 lev., 96 l. II. Természettudományi szak. Szerkeszti a választmány nevében: *Fabinyi Rudolf*. (I./III. füzet.) 2 lev., 125 l. Revue... 2 lev., 49 l.

XXV. kötet. 1903. XXVIII. évfolyam. I. Orvosi szak. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 368 l., 1 mell. Revue über den Inhalt des „Értesítő“, Sitzungsberichte der medicinisch-naturwissenschaftlichen Section des Erdélyi Múzeumegylet (Siebenbürgischer Museumverein). I. Medicinische Abtheilung. 2 lev., 80 l. II. Természettudományi szak. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 209 l., 2 mell. Revue... 2 lev., 77 l.

XXVI. kötet. 1904. XXIX. évfolyam. I. Orvosi szak. (I., II./III. füzet.) 2 lev., 146 l. Revue... 2 lev., 42 l. II. Természettudományi szak. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 229 l., 4 mell. Revue... II. Naturwissenschaftliche Abtheilung. 2 lev., 57 l.

XXVII. kötet. 1905. XXX. évfolyam. I. Orvosi szak. (I./III. füzet.) 2 lev., 154 l. Revue... 2 lev., 50 l. II. Természettudományi szak. (I./II., III. füzet.) 2 lev., 234 l., 1 lev., 1 mell. Revue... 2 lev., 55 l.

Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvostudományi szakosztályából. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. Szerkeszti a szakosztály választmánya nevében: *Szabó Dénes* [1906—1912.], *Jakabházy Zsigmond* [1913—1919.], *Konrádi Dániel* [1914—1919].

Kolozsvár, 1907—1919. Ajtai K. Albert könyvnyomdája. 8°.

XXVIII. kötet. 1906. XXXI. évfolyam. (I./III. füzet.) 2 lev., 187 l., 10 mell. *Revue* über den Inhalt des „Értesítő“, Sitzungsberichte der medizinischen Sektion des Erdélyi Múzeum-Egyesület (Erdélyer Museum-Verein). Ausgabe des Erdélyi Múzeum-Egyesület. XXVIII. Band. 1906. XXXI. Jahrgang. (I./III. Heft.) 2 lev., 51 l.

XXIX. kötet. 1907. XXXII. évfolyam. (I.—III. füzet.) 2 lev., 219 l., 4 mell. Revue... 2 lev., 68 l.

XXX. kötet. 1908. XXXIII. évfolyam. (I.—III. füzet.) 2 lev., 156 l., 3 mell. Revue... 2 lev., 75 l.

XXXI. kötet. 1909. XXXIV. évfolyam. (I.—III. füzet.) 2 lev., 191 l., 1 mell. Revue... 2 lev., 71 l.

XXXII. kötet. 1910. XXXV. évfolyam. (I.—III. füzet.) 5, 230 l., 6 mell. Revue... 2 lev., 44 l.

XXXIII. kötet. 1911. XXXVI. évfolyam. (I.—III. füzet.) 5, 290 l. Revue.. 2 lev., 53 l.

XXXIV. kötet. 1912. XXXVII. évfolyam. (I.—III. füzet.) 5, 274 l., 6 mell. Revue... 2 lev., 45 l.

XXXV. kötet. 1913. XXXVIII. évfolyam. (I.—III. füzet.) V, 301 l. Revue... Redigiert... von Daniel Konrádi. 2 lev., 35 l.

XXXVI. kötet. 1914. XXXIX. évfolyam. (I.—IV. füzet.) IV, 397 l., 12 mell. Revue... 2 lev., 53 l.

XXXVII. kötet. 1915. XL. évfolyam. (I.—II. füzet.) 4, 124 l. Revue... 2 lev., 13 l.

XXXVIII. kötet. 1916. XLI. évfolyam. 2 lev., 34 l. Revue... 2 lev., 6 l.

XXXIX. kötet. 1917—1919. Címlap nélkül. 1 lev., 613 l., 1 térképmell. Revue... 9 l.

Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvostudományi szakosztályából. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. Szerkesztik a szakosztály választmányja nevében: *Veress Ferenc, Koleszár László.*

Cluj-Kolozsvár, 1934. (Grafic-Record.) 8°.

XLV. évfolyam. I. Újfolyam. I. füzet. 1922—1932. 241 l.

(*Sitzungsberichte* der Medizinischen Sektion des Erdélyi Múzeum-Egyesület (Siebenbürgischer Múzeum-Verein.) Herausgegeben vom Erdélyi Múzeum-Egyesület. Redigiert im Namen des Sektions-Ausschusses von *Franz Veress* und *Ladislaus Koleszár*. Cluj-Klausenburg, 1934. XLV. Band. I. Neue Folge. Heft I. 1922—1932. 241 S.).

E) A múzeum tárainak kiadványai.

Múzeumi Füzetek. (Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület.) Az Erdélyi Nemzeti Múzeum természettárainak (állat-, ásvány-, növénytár) és az Erdélyi Múzeum-Egyesület Természettudományi Szakosztályának értesítője. Szerkeszti: *Apáthy István.*

Naturwissenschaftliche Museumshefte. Veröffentlicht vom Erdélyi Múzeum-Egyesület. Mittheilungen aus der Naturwissenschaftlichen Classe des Erdélyi Múzeum-Egyesület. (Siebenbürgischer Museumverein.) Übersicht und Auszüge. Herausgegeben von *Stefan von Apáthy.*

Kolozsvár, 1907—1913. [I. 1/2.] Nyomta Ujhelyi M. és Társa könyvsajtója 1907. [I. 3.] Ajtai K. Albert könyvsajtója 1913. [II. 1/2., IV. 1—3.]. Nyomta Ujhelyi és Boros könyvsajtója 1909. 8°.

I. kötet. (1906) (1/2 és 3. füzet.) I. Band. (1906) 1/2 u. 3. Heft.) IV, X, 238 l., 6 tábla.

II. kötet. (1907) (1/2 füzet.) II. Band. (1907) (1/2. Heft.) 104 l., 4 tábla.

III. kötet. (1908.) Nem jelent meg. Nicht erschienen.

IV. kötet. (1909) (1.—3. füzet.)

5 mell.

NB. II. és IV. kötet. Címlap és tartalomjegyzék nélkül. II. u. IV. Band. Ohne Titelblatt und Inhaltsverzeichnis.

Múzeumi Füzetek. Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Ásványtárának értesítője. Szerkeszti: *Szádeczky Gyula*. I—V. kötet.

Múzeumi Füzetek. Mitteilungen aus der Mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums. Redigiert: *Iulius von Szádeczky*. Band. I—V.

Kolozsvár, 1911—1919. Ajtai K. Albert könyvnyomdája. (I. 1., V. 1. Stiefnyomda.) 8°.

I. kötet. 1911—1912. (1—2. szám.) — Band I. 1911—1912. (Nr. 1—2.) 3 táblával, 6 képpel, 1 térképpel. Mit 3 Tafeln, 6 Textfig., 1 Karte. 1 lev., 258 l.

II. kötet. 1913—1914. (1—2. szám.) — Band II. 1913—1914. (Nr. 1—2.) 8 táblával, 7 képpel, 2 térképpel. Mit 8 Tafeln, 7 Textfig., 2 Karten. 1 lev., 333 l.

III. kötet. 1915—1916. (1—2. szám.) — Band III. 1915—1916. (Nr. 1—2.) 3 táblával, 1 geol. szelvényvel. Mit 3 Tafeln, 1 geol. Profil. 1 lev., 301 l.

IV. kötet. 1917—1918. (1—2. szám.) — Band IV. 1917—1918. (Nr. 1—2.) 279., IV l., 2 táblával és 2 földtani térképpel. [Címlap és tartalomjegyzék nélkül. Ohne Titelblatt und Inhaltsverzeichnis.]

V. kötet. 1919. 1. szám. 16 l. [Több nem jelent meg. Mehr ist nicht erschienen.]

Botanikai Múzeumi Füzetek. Botanische Museumshefte.) (Az Erdélyi Nemzeti Múzeum növénytárának és a kolozsvári „Ferencz József“ tudomány-egyetem általános növénytani intézetének, botanikus kertjének értesítője. Mitteilungen aus der Botanischen Abteilung des Siebenbürgischen Museumvereins und aus dem allgemeinen Botanischen Institut und Garten der Kolozsvärer „Franz Josefs“-Universität.) Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. Herausgegeben vom Siebenbürgischen Museumverein. Szerkeszti: Redakteur: *Gyórfy István*.

Kolozsvár, 1916. Stief Jenő és Társa könyvsajtója. (I.) Budapest, 1916—1918. Ifj. Kellner Ernő kő- és könyvnyomdája. (II. 1—2.) Kolozsvár, 1919. Lapkiadó R. T. könyvnyomdája. (III. 2.) 8°.

I. kötet. Band. 1915. évfolyam. Jahrgang. 1 arcképpel, 3 táblával, 1 szövegközi ábrával. Mit 1 Portrait, 3 Tafeln u. mit 1 Textfig. 1916. 2 lev., XII, 73 l.

II. kötet Band. 1916. évfolyam. Jahrgang. 1—2. füzet. Heft. Címlap nélkül. Ohne Titelblatt. 1916—1918. 95 l., 8 tábla.

III. kötet. Band. 2. füzet. Heft. Címlap nélkül. Ohne Titelblatt. 1919. 29—74. l.

Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum érem- és régiségtárából. Szerkeszti: *Pósta Béla*. — *Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie) avec un abrégé français. Rédigés par Béla Pósta. I.—IX.*

Kolozsvár, 1910—1919. Az intézet saját kiadása. Édition de l'institut. (Stief Jenő és Társa.) 8°.

I. 1. 1910. *Buday Árpád*. A római limes Németországban. Tanulmányúti beszámoló. Le limes romain en Allemagne. Compte-rendu d'un voyage d'étude. 2 lev., 117 l., 1 mell.

II. 1911. 2 lev., 319 l., 1 lev.

III. 1912. 2 lev., 372 l., 1 lev., 1 mell.

IV. 1913. 1 lev., 434 l., 1 lev., 10 mell. — I. Pótfüzet. 1913. 35 l.

V. 1914. 2 lev., 469 l., 6 mell.

VI. 1915. 2 lev., 331 l.

VII. 1916. 2 lev., 178 l., 1 lev., XI, 189 l., 1 lev.

VIII. 1917. 2 lev., 256 l., 3 mell.

IX. 1918. 1 lev., 302 l., 2 lev., 2 mell.

X. 1919. 1. füzet. 1 lev., 152 l.

II. Különálló tudományos művek és alkalmi kiadványok.

Vass József. Erdély a rómaiak alatt. Kútfők nyomán. Az Erdélyi Múzeum-Egylet által a Haynald-díjjal jutalmazott pályamunka.

Kolozsvár, 1863. Stein János erdélyi múzeum-egyleti könyvtáros bizománya. (Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel.) 8°. XIV, 196 l. Erdély térképével.

Az Altenbergerféle Codex nagy-szebeni kéziratának szövegkinyomtatása. Kiadja *Lindner Gusztáv*. — *Der Codex Altenberger*. Textabdruck der Hermannstädter Handschrift. Herausgegeben von *Gustav Lindner*.

Kolozsvár. Az Erdélyi Múzeum-Egylet bölcsélet-, nyelv- és történelem-tudományi szakosztályának kiadványa. — Klausenburg. Verlag der philosophisch-philologisch-historischen Section des Siebenbürgischen Museum-

Vereins. 1885. (Nyomatott Stein Jánosnál. Druck von Johann Stein.) 8°. XII l., 1 lev., 300 l., 2 lev., 2 fényképhasnmas.

Finály Henrik. Nagy Péter. Emlékbeszéd, az Erdélyi Múzeum-Egylet 1885 ápril 9-kén tartott közgyűlésén az elhunyt elnökre tartotta — egyleti titkár.

Kolozsvár. 1885. Nyomatott Stein János nyomdásznál. 8°. Bcl. 23 l.

Emlékkönyv. Gróf Mikó Imre emlékszoبرا leleplezése alkalmára. 1889. június 10. Kiadta: Az erdélyi Múzeum-Egylet.

Kolozsvár. Ajtai K. Albert könyvnyomdája. 8°. 47 l., 1 fénykép.

Szabó Károly. Az Erdélyi Múzeum eredeti okleveleinek kivonata. (1232—1540.) Összeállította —, az Erdélyi Múzeum könyvtárnoka.

Budapest. 1889. Az Athenaeum R. Társulat könyvnyomdája. 8°. 118 l.

Az erdélyi múzeum-egylet orvos-természettudományi szakosztályának orvosi szaka felterjeszti véleményes jelentését az orvosi kamara törvényjavaslat tervezete tárgyában. — Nagyméltóságú bonyhádi Perczel Dezső m. kir. belügyminiszter úrnak Budapesten. (Kelt Kolozsvárt, 1897. április hó 29.-én.)

(Kolozsvár. 1897. Ajtai K. Albert.) 2°. 16 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet emlékkönyve. A magyar orvosok és természetvizsgálók Kolozsvárt 1903. szeptember 6—10-ig tartott XXXII. vándorgyűlése alkalmára. Kiadta az E. M. E. választmánya.

Kolozsvár, 1903. Nyomatott Ajtai K. Albert könyvnyomdájában. 8°. 68 l.

Szádeczky Lajos. Az Erdélyi Múzeumegylet eredete és rendeltetése. [Kolozsvár. 1904.] 8°. 9 l.

Erdélyi Pál. Hidvégi gróf Mikó Imre emlékezete. (Az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek 1905. évi november hó 5-én tartott ünnepi közgyűlésére.)

Kolozsvár, 1905. Stief Jenő és Társa könyvnyomtató intézete. 8°. 47 l., 1 arckép.

Kelemen Lajos. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület múltja és jelenje. Az Erdélyi Nemzeti Múzeum tárai. Az egyesület ötven éves jubileumára összeállította: —. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület.

[Kolozsvár.] 1909. [Stief Jenő és Társa kny.] 8°. 68 l.

Pósta Béla, Kelemen Lajos és ifj. Biás István. Teleki Mihály temetkezése. Kiadta a Széki gróf Teleki nemzetség támogatásával az Erdélyi Múzeum-Egyesület.

Kolozsvár, 1913. Stief Jenő és Társa könyvsajtója. Nagy 8°. 71 l.

III. Adminisztratív jellegű kiadványok.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet szabályai.

Kolozsvár, 1859. Az evang. ref. főtanoda könyvnyomdája. 8°. 16 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet szabályai. Az 1869 februárius 16. tartott közgyűlésen elfogadott módosítások szerint új szerkezetben.

Kolozsvár, 1869. A róm. kath. lyceum nyomdájában. 8°. 16 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet alapszabályai. (Módosítva az 1883-ik évi rendes közgyűlésen.) Az Erdélyi Múzeum-Egylet kiadványa.

Kolozsvár, 1884. Nyomatott Stein János nyomdásznál. 8°. 16 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet alapszabályai (és orv.-term.-tud. szakosztályának ügyrendje.)

Kolozsvár, 1892. Nyomatott Ajtai K. Albert könyvnyomdájában. 8°. 20 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet alapszabályai. (Módosítva az 1896-ik évi rendes közgyűlésen.)

Kolozsvár, 1897. Ajtai K. Albert Magyar Polgár könyvnyomdája. 8°. 19 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület alapszabályai. 1905.

(Kolozsvár. Stief J. és Társa papíráruháza.) 8°. 24 l.

Ugyanaz. Második ezer. (1913.)

(Kolozsvár. Stief Jenő és Társa könyvnyomdája.) 8°. 24 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület ügyrendje.

[Kolozsvár. 1910.] 2°. 11 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet bölcsélet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának szabályzata.

(Kolozsvár. Év nélkül. Ny. r. k. lyc. nyomd. bet.) 2 lev.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának ügyrendje.

(Kolozsvár. 1898.) 8°. 8 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Természettudományi Szakosztályának ügyrendje.

Kolozsvár, 1906. Nyomatott Ujhelyi M. és Társa könyvsajtóján. 8°. 15 l.

Szerződés az Erdélyi Múzeum-Egyesület és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministerium között. [Jóváhagyatott az E. M. E. 1895 ápril 22-i közgyűlésén és a Ministerium 22.235. száma alatt 1895 május 17.-én.]

Hely és év nélkül. 6 l.

Erdélyi Országos Múzeum naptára az 1863-dik közönséges esztendőre. Kiadja az E. O. Múzeum igazgató választmánya.

Kolozsvár, 1862. Stein János erd. muz. egyt. könyvtáros bizománya. (Nyom. az evang. reform. főtanoda betűivel.) 8°. 106 l., 3 lev.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet névkönyve. 1882.

Kolozsvár, 1882. Nyomatott Stein János nyomdásznál. 8°. 10 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet névkönyve. 1903. június 15.

Kolozsvár, 1903. Nyomatott Ajtai K. Albert könyvnyomdájában. 8°. 30 l.

Utmutató az Erdélyi Országos Múzeum érem- és régiségtárában. Összeállította *Pósta Béla*. Az Erdélyi Orsz. Múzeum érem- és régiségtárának kiadása.

Kolozsvár. 1903. (Hornyánszky Viktor Budapest.) 8°. 58 l.

Orient Gyula. Szemelvények az „Erdélyi Múzeum“ kebelében felállított gyógyszerészi múzeum gyűjteményeiből.

Cluj-Kolozsvár. 1922. „Minerva“ Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaság. 12°. 11 l., 1 mell.

Az Erdélyi Múzeumi Könyvtár többszörös példányainak jegyzéke.

[I.—III.]

Kolozsvár, 1863—1877. [I.] Az ev. ref. főtanoda betűivel. [II.—III.] Nyomatott Stein János m. kir. egyet. nyomdász betűivel. 8°.

[I.] 1863. 95 l. — [II.] 1873. 89 l. — [III.] 1877. 98 l.

Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Könyvtára feles számú könyveinek jegyzéke. I.—II. füzet.

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa könyvsajtója. Nagy 8°. I. füzet. (1908. januárius 15.) 80 l. II. füzet. (1908. július 1.) 70 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egylet kiadványai. [Az] Erdélyi Múzeum XIII. kötet 1896. V. füzet[ének melléklete.] 8°. 12 l.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadásában és támogatásával 1859—1908 között megjelent művek jegyzéke. Összeállította az Erdélyi Nemzeti Múzeum könyvtára. Kiadja az Egyesület.

Kolozsvár. 1909. Stief Jenő és Társa könyvnyomdája. 8°. 16. l.

IV. Az Egyesület kiadványaiból készült különlenyomatok.

A rövidítések jegyzéke:

B. M. F. = Botanikai Múzeumi Füzetek.

D. = Dolgozatok az Erdélyi Nemzeti Múzeum érem- és régiségtárából.

E. M. = Erdélyi Múzeum.

E. M. E. b. sz. k. = Az Erdélyi Múzeum-Egylet bölcsélet-, nyelv- és történettudományi szakosztályának kiadványai.

E. M. E. évk. = Az Erdélyi Múzeum-Egylet évkönyvei.

É. O. = Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvostudományi szakosztályából.

É. O. T. = Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályából. [A különlenyomatok rendszeren O. T. É. címmel említik a címváltozás után is.]

Évk. = Az Erdélyi Múzeum-Egyesület évkönyve.

J. Tt. = Az Erdélyi Múzeum-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztályának kiadványai.

M. F. = Múzeumi Füzetek.

M. F. Asv. = Múzeumi Füzetek. Az Erdélyi Nemzeti Múzeum ásványtárának értesítője.

O. T. É. = Orvos-Természettudományi Értesítő.

V. Ek. = Az Erdélyi Múzeum-Egyesület vándorgyűlésének emlékkönyve.

Bcl. = borítékcímlap.

Cl. = címlap.

Abt Antal. A dynamo-elektrikus gépekről. (I.—III. táblával.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [1883. VIII. évfolyam. III. Népszerű előadások. V. köt. 1. szám.]

[Kolozsvár. 1883. Stein János.] 8°. 15 l.

Abt Antal. A haematit mágneses tulajdonságai. Különlenyomat az O. T. É. 1898. évi XX. köt. II.—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.; 1 tábla.

Abt Antal. A hang visszaverődése lapszerű felületen. (O. T. É. Külön lenyomat. 1885.) [X. évf. II. Term. tud. szak. VII. köt.]

[Kolozsvár. 1885. Ormós Ferenc.] 8°. 147.—148. l.; 1 tábla.

Abt Antal. A moraviczai Magnetitnek és üvegkeménységű aczélnek mágneses viselkedése nagy mágnesező erőknél és mágneses momentumaik abszolút mértékben. Magnetisches Verhalten des Moraviczaer Magnetits und des Stahls bei starken magnetisirenden Kräften und deren magnetische Momente im absolutem Maasse. Von *Anton Abt*. (Értesítő. II. Természettudományi szak. 1893. Különlenyomat.)

[Kolozsvár. 1893. Ajtai K. Albert.] 8°. 133.—140. + 173.—180. l.; 1 tábla.

Abt Antal. A Pyrrhotit mágneses tulajdonságairól. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. II. Term. tud. szak. I. füz. 1895

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. 11 (= 20.—30.) l.; 1 tábla.

Abt Antal. A radiometer tűnemények és elméletek rövid ismertetése és Crookes legujabb kísérleteinek bemutatása. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1880. V. évfolyam. II. Term.-tud. szak. II. kötet.]

[Kolozsvár. 1880. Stein János.] 8°. 55.—70. l.

Abt Antal. A resiczai vasgyárból való különböző vas- és aczélnek tágulási együtthatóiról. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1880. V. évfolyam. II. Term.-tud. szak. II. kötet.]

[Kolozsvár, 1880. Stein János.] 8°. 105.—108. l.

Abt Antal. A resiczai vasgyárban előállított Bessemer-, Puddling- és Martin-aczél mágnességéről. (Vergleichung des remanenten Magnetismus einiger Stahlgattungen aus der Reschitzaer Eisen-und Stahlfabrik. Von Anton Abt.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. II. Term.-tud. szak. 3. füz. 1895.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 4 + 3 l.

Abt Antal. Az Auer-féle izzó lámpa fényének színes összetétele, világitása és hőhatása, összehasonlítva az Argand-lámpa és az elektromos izzó lámpa fényével. A szabad mágnesség eloszlásának egy egyszerű megvizsgálási módszere. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XIX. évf. II. Term.-tud. szak. 3. füz. 1894.

Kolozsvár. 1894. Ajtai K. Albert. 8°. 13 l.

Abt Antal. Néhány aczélfajta összehasonlítása egymással, a nikkellel és a moraviczai magnetittel remanens mágnességükre nézve. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXII. évf. II. Term.-tud. szak. 2—3. füz. 1897.

Kolozsvár. 1898. Ajtai K. Albert. 8°. 5 l.

Abt Antal. Szakítási aczélpróbák remanens mágnességéről. (Ueber den remanenten Magnetismus der Zerreißungsproben aus Stahl. Von Anton Abt.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. II. Term.-tud. szak. 2. füz. 1895.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. 4 (=105.—108.) + 4 (=233.—236.) l.; 1 tábla.

Abt, Anton. Über das magnetische Verhalten des weichen Stahls bei andauerndem Stromschluss im Vergleich zu weichem Eisen. Separat-Abdruck aus dem O. T. É. (Medic.-Naturwissensch. Mittheilungen.)

Kolozsvár. 1896. Buchdr. Albert K. Ajtai. 8°. 6 l.

Akontz Károly. A vetélésekről huszonöt évi tapasztalat alapján. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 21 l.

Akontz Károly. Ismételve szülő nőnél összeforrt külső méhszáj. Különlenyomat az O. T. É. 1900. évi XXII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár, 1900. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 6 l.

***Apáthy István.** A nemzetalkotó különbözésről általános fejlődéstani szempontból. V. Ek. IV.

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa. Nagy 8°. 17 l.

Apáthy István. Jelentés az Erdélyi Múzeum Allattáráról az 1907. évben. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület közgyűlése elé terjesztette 1908 márcz. 1-én. [Különlenyomat. Évk. 1907.]

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa. 8°. 6 l.

Apáthy István. Szerkesztői megjegyzés Dr. Richter Aladárnak az Orv. Term.-tud. Értesítő 23. k.-ben (1901. p. 87—111) megjelent cikkéhez: „Az új királyi botanicus kert Berlin-Steglitz mellett Dahlemben.“ Az Értesítő Tudományos Közleményei. Különlenyomat. XXIII. köt. Természettudományi szak. II—III. füz. 1901.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 3 l.

Apáthy István. Szerkesztői megjegyzések Dr. Ruzitska Béla úr cikkének, „A sütőpataki Vilma forrás vizének chemiai elemzése“ műszavaira vonatkozólag. Az Értesítő Tudományos Közleményei. Különlenyomat. XXII. köt. 1900. II. Természettudományi szak. I—III. füz.

Kolozsvár. 1901. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 101.—123. l.

* **Apáthy István.** Tudományos gyűjtemények az Egyesült Államokban. [Az E. M. XXV. kötetéből.]

Kolozsvár. 1908. Stief Jenő és Társa. 8°. 44 l.

Balázs Béla. A tanítóképzők és tanítók szerepe a rendszeres régészeti gyűjtés terén. Különlenyomat. V. Ek. VI.

Kolozsvár. 1912. Stief Jenő és Társa. Nagy 8°. 9 l.

Bálint Sándor. Az Epeira diademata Cl. idegrendszerének boncz- és szövettana. Két könyomatu rajzlappal. Különlenyomat a kolozsvári O. T. É. 1887-ki évfolyamából.

Kolozsvár. 1887. Ormós Ferenc. 8°. 40 l.

Bálint Sándor. Jelentés az 1888-ik év nyarán Székelyföldön tett rovar-tani gyűjtő kirándulás eredményéről. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1889. XIV. évfolyam. I. Term.-tud. szak. XI. kötet.]

(Kolozsvár. 1889. Ajtai K. Albert.) 8°. 266.—280. l.

Balogh Arthur. A kisebbségek elismerése a nemzetközi jogban. Különlevonat az E. M. 1932. III. évf. 4—6. számából.

(Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.) 8°. 6 l.

Balogh Artur. A kisebbségek nemzetközi védelme és az állami jogok. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Jog- és Társadalomtudományi Szakosztályában tartott előadás 1932. december 20-án. Különlevonat az E. M. 1933. 1—3. számából.

[Cluj—Kolozsvár. 1933. Minerva R.-T.] 8°. 7 l.

Balogh Ernő. A Kolozsvár, Kajántó és Torda környéki bitumenes mészkövek és azok ásványai. (Egy táblával és 6 szövegközi ábrával.) Különlenyomat a „M. F. Ásv.”-ből. (I. kötet 1911. 1. szám.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 32 l.

Balogh Ernő. A meziádi „Czárán” cseppkőbarlang. Különlevonat az E. M. 1932. évi 7—12. számából.

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T. 8°.] 14 l.

Balogh Ernst. Allgemeines Vorkommen von nichtparallelachsigen Zwillingen unter den Porphyrrquarzen. Mit den Tafeln VI., VII. und einer Figur im Text. Separat-Abdruck aus dem „Múzeumi Füzetek, Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen National-Museums“. (II Bd. 1914. Nr. 2.)

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 62 l.

Balogh Ernst. Die bituminösen Kalke und ihre Mineralien aus der Umgebung von Kolozsvár, Kajántó und Torda. (Mit 1 Tafel und 6 Figuren im Text.) Separat-Abdruck aus dem „Múzeumi Füzetek, Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen National-Museums“. (I. Bd. 1911. Nr. 1.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 32 l.

Balogh Ödön. Néprajzi jegyzetek a gyimesfelsőlaki és gyimesközéplaki csángókról. Különlevonat az E. M. 1932. évi 7—12. számából.

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 22 l.

Banfi Florio. Filippo Scolari temesi főispán s az Oratorio degli Scolari Firenzében. Különlenyomat az E. M. XXXVII. évfolyam 1932. 4—6. számából.

A borítékon: Per l'Oratorio degli Scolari.

Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva Rt. 8°. 9 l.

Bányai János. A hargitai opálbarlang. Különlevonat az E. M. 1932. évi 7—12. számából.

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 9 l.

Bányai János. A moreni-i égő petróleum-kút. Különlevonat az E. M. 36. évf. 10—12. számából.

(Cluj—Kolozsvár.) [1931.] (Minerva R.-T.) 8°. 14 l.

Bányai János. A székelyföldi ásványvizek. Mineralwasser im Szeklerlande. Különlenyomat az E. M. 1934. XXXIX. évf. 7.—12. sz.-ból.

[Cluj—Kolozsvár. 1934. Minerva R.-T.] 8°. 15 l.

Bányai János. Az érces telérek mikroszkópi vizsgálata. [E. M. XXXVIII. köt. 1933. 7—9. sz. Különlevonat.]

[Cluj—Kolozsvár. 1933. Minerva R.-T.] 8°. 6 l.

Bányai János. Udvarhely vármegye iszapforrásai. Különlevonat az E. M. 1—3. számából.

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 17 l.

Barabás Miklós. Megyericsei János kolozsi főesperes. Különlenyomat az E. M. 1907. évi folyamából.

Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa. 8°. 23 l.

***Barakonyi Ferencz, Barakonyi,** költeményei. Sajtó alá rendezte *Erdélyi Pál.* (Az E. M. XXIV. kötetéből.)

Kolozsvár, 1907. Stief Jenő és Társa. (Stein János bizománya.) 8°. 184 l., 2 hasonmás.

Baros Gyula. V. Szolga Mihály diáriuma. (Különlenyomat az „E. M.” 1905. évi XXII. kötetéből.)

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 41 l.

Bartha János. Huszonöt évi tapasztalat a himlőoltás körül. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1883. VIII. évfolyam. I. Orvosi szak. V. kötet]

(Kolozsvár.) [1883.] (Nyom. Stein János.) 8°. 141.—152. l.

Bedő Sándor, Kálnoki. Egyetemlegesség a váltójogban. Különlenyomat. J. Tt. VIII. kötetéből.

Kolozsvár. 1907. Ajtai K. Albert. 8°. 19 l.

Belky, Johann. Der Gesetzentwurf der ungarischen Strafprocessordnung vom medicinischen Gesichtspunkte.

[Separatabdruck aus dem O. T. É. (Medic. Naturwissensch. Mittheilungen.)]

(Kolozsvár. 1889. Ajtai K. Albert.) 8°. 245.—262. l.

Benedek László. A paralysis progressiva aetiologiájáról. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1913 április 12-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az O. E. 1913. évi XXXV. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 13 l.

Benedek László. A sympathicus-tan mai állása. Különlenyomat az O. E. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 46 l.

***Biró Balázs.** Igazságügyi reform. V. Ek. IV.

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa könyvsajtója. Nagy 8°. 11 l.

Bochkor Mihály. A jogtudomány új korszak küszöbén. Jogpolitikai tanulmány. Irta és az Erd. Múzeum-Egyesület zilahi vándorgyűlésén 1907 június 1-én felolvasta — [Különlenyomat. V. Ek. III.]

Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa. 8°. Cl., 17 l.

Bochkor Mihály. A kánoni perrend és az új polgári perrendtartás. Különlenyomat. J. Tt. III. füzetéből.

Kolozsvár. 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 53 l.

Bochkor Mihály. Gazdasági tényezők az egyházjog fejlődésében. Különlenyomat. J. Tt. III. füzetéből.

Kolozsvár. 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 25 l.

Bochkor Mihály. Papyrusok és jogtörténelem. [Különlenyomat a J. Tt. I/II (kettős) füzetéből.] (Irta és a szakosztály 1910 februárius 26-iki ülésén felolvasta.)

Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 28 l.

Bókai Árpád. Az epének és alkotórészeinek hatása a bélmozgásra. *Höntz Kálmán* és *Anka Aurél* vizsgálatai alapján közli. Előadatott az Erdélyi Muzeum-Egylet Orvostermészettudományi szakosztályának 1890. jan. 17-én tartott orvosi szakülésén. Különlenyomat az Erdélyi Muzeum-Egylet O. T. É. 1890 évi folyamából. Közlemények a kolozsvári egyetem gyógyszer-tani és általános kórtani intézetéből.

Kolozsvár. 1890. Ajtai K. Albert. 8°. 8 l.

Bókai Árpád. Újabb gyógyszerekről. Mutatványok egy készülő könyvből. Felolvasatott az Erdélyi Muzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának 1889. év nov. 23-án tartott orvosi szakülésén. Különlenyomat az Erdélyi Muzeum-Egylet O. T. É. 1889. évi folyamából.

Kolozsvár, 1889. Ajtai K. Albert. 8°. 1 lev., 47 l., 1 mell.

Brassai Sámuel. Euklides és Lutter. Antiparallél. Külön lenyomat az E. M. 1875. májusi számából.

Kolozsvár. 1875. Stein J. 8°. 8 l.

***Buday Árpád.** A fratres Arvales collegiuma. [Az E. M. XXIII. és XXIV. kötetében megjelent 2 tanulmány szedésének felhasználásával és kiegészítésével.]

Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa. 8°. 56 l.

Buday Árpád. Porolissumból. Jelentés az 1909 év nyarán végzett ásatásokról. Különlenyomat a D. című folyóirat 1911 évi első füzetéből. Fouilles faites au Porolissum. (Ábrégé.) Extraît des „Travaux de la Section Numismatique et Archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie).“

Kolozsvár. 1911. (Nyom. Stief Jenő és Társa.) 8°. 39 l.

Butorka Száva. A szabad mágnesség elosztásáról lapszerü mágneseiben. Ha a mágnesező erő előbb egy irányban azután erre merőlegesen hat. [Különlenyomat az O. T. É. X. évf. 1885. Term.-tud. szak.]

Kolozsvár, 1885. Stein János. 8°. 23 l.

Catalogus Crustaceorum faunae Transylvaniae. E collectione Musei Transylvanici, collegit et determinavit *Eugenius Daday*.

Névjegyzéke az Erdélyi Orsz. Muzem gyűjteményében levő erdélyi Héjjasoknak. Összegyűjtötte és meghatározta: *Daday Jenő*. [Külön nyomat az O. T. É.-ből.]

Kolozsvár 1884. Stein János. 8°. 1 lev., 27 l.

Cholnoky Jenő. A Balaton télen. Különlenyomat. V. Ek. III.

Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa. 8°. 1 lev., 16 l.

Cholnoky Jenő. A deliblati homokpuszta. Különlenyomat. V. Ek. II.

Kolozsvár, 1907. Stief Jenő és Társa. 8°. 11 l.

***Cholnoky Jenő**. Mit beszélnek a Déli-Kárpátok az emberi művelődés hajnaláról? V. Ek. IV.

Kolozsvár, 1909. Stief Jenő és Társa. Nagy 8°. 14 l., 2 tábla.

Dadai Jenő. A pesterei barlangban tett kutatások eredménye. (O. T. É. Különlenyomat.)

(Kolozsvár) [1880]. Nyom. Stein János. 8°. 147.—156. l.

Daday Jenő. A *Spalax typhlus*, Pall. hazai elterjedésére vonatkozó irodalmi adatok. (Előterjesztve a szakosztály 1882 decz. 15-én tartott ülésén.) (O. T. É. Különlenyomat.) [VIII. évf. 1883. Term.-tud. szak.]

(Kolozsvár) [1883.] (Stein János.) 8°. 76.—80. l.

Dávid Lajos. A fontosabb morfin meghatározó módszerekről. A Domopon-morfin tartalma. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

David Jenő. Adatok az átmeneti varratok persistálásához. Különlenyomat az É. O. 1913. évi XXXV. kötet 1. füzetéből.

Kolozsvár, 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 212 l.

David Jenő. Kranimetriai vizsgálatok magyarországi lakosok koponyáin. Különlenyomat az É. O. 1911. évi XXXIII. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár, 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 91 l.

David Jenő. Vizsgálatok a koponyavarratok és synchondrosisok csontosodásáról. Különlenyomat az É. O. 1912. évi XXXIV. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár, 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 89 l., 6 mellékelt táblázattal.

Deák Albert. Gazdasági elemek a parlamentarizmusban. Felolvastott a szakosztálynak 1907. április 24-iki ülésén. Az E. M. 1907. évi június hó 15-iki számából.

(Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa.) 8°. 33 l.

Deák Albert, Köpeczi. Az állam problémája. Az Erdélyi Muzem-Elgyesület jog- és társadalomtudományi szakosztályának 1916. febr. 26-án

tartott ülésén felolvasta: —. Különlenyomat az E. M. E. jog- és társ.-tud. szakosztályának 1915—16.-iki előadás sorozatából.

Kolozsvár, 1916. Gombos Ferenc. 8°. 30 l.

Deák István. Acut apoplexiás bulbaris paralysis esete keresztezett hemianaesthesiával. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1912 márczius hó 16-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1912. évi XXXIV. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 7 l.

Demeter György. Az ólom kimutatása lövési sérülésekben. (Előadatott az E. M.-E. orvostudományi szakosztályának 1914. május hó 23.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 29 l.

Demeter György. Halállal végződött veronal és luminal mérgezések. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár, 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 8 l.

Demeter György és Hanasiewicz Oszkár. A 907 é. m. önműködő, ismétlőpisztoly és a 98 é. m. szolgálati revolver hatásáról. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1912 febr. 17. és márczius 9-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1912. évi XXXIV. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 38 l.

Demeter György. Lásd: *Jakabházy Zsigmond és —.*

Dezső Béla. A rovarok hátedényéről. Tudori értekezés. Egy rajzlap-pal. [Az E. M. E. évk. Uj folyam. II. kötet. 1. szám. Különlenyomat.]

Kolozsvár. 1877. Stein J. 8°. 3 lev., 27 l.

Ditrői Gábor. A görvélyes szemgyulladás mint népbetegség. (3 táblázattal). Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Dolgozatok néhai Szabó Dénes Dr. negyedszázados tanári működésének emlékére. Írták és kiadták tanítványai és tanártársai. [Az É. O. 1917—1919. évi XXXIX. kötet különlenyomata.]

Kolozsvár. 1919. Ajtai K. Albert. 8°. VIII, 613 l.; 1 arckép és 1 térkép-mell.

Donáth, H. Géza. Sublimiertes Eisenchlorid als Condensationsmittel. Separatabdruck aus dem O. T. É. (Naturwissenschaftliche Mittheilungen.)

Kolozsvár, 1903. Buchdr. Albert K. Ajtai. 8°. Bel., 13 l.

Dőri Béla. A duodenalis táplálásról. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Dóri Béla. A Paratyphus B fertőzés két ritkább esetéről. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvosi szakosztályának 1915. évi november hó 27.-én tartott szakülésén. Különlenyomat az É. O. 1915. évi XXXVII. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1916. Ajtai K. Albert. 8°. 6 l.

Eisler Mátyás. Az erdélyi zsidók multjából. (A fejedelmi korban.) (Felolvastatott az „Izr. Magyar Irod. Társulat“-nak 1900. nov. 6-án tartott felolvasó estélyén.) (Különlenyomat az E. M. 1901-iki évfolyamából.)

Kolozsvár. 1901. Ajtai K. Albert. 8°. 17 l.

Elfer Aladár. A colloid chemia szerepéről az orvostudományban. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1909. évi június hó 5.-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1909. évi XXXI. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1909. Ajtai K. Albert. 8°. 13 l.

Elfer Aladár. A hadi járványokról. Előadta az „Erdélyi Múzeum-Egyesület“ orvostudományi szakosztályának 1914 nov. hó 21-én tartott szakülésén. Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Elfer Aladár. Adatok a Glandula Pituitaria infundibularis kivonatának az Osteomaláciánál való hatásához. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l.

Entz Géza. Az ember megjelenése óta kihalt s a napjainkban kihalásnak indult emlősökről. (Előadatott az 1878. dec. 7 és f. é. jan. 11. tartott természettudományi estélyen.) [O. T. É. Külön lenyomat.]

(Kolozsvár) [1879.] 8°. 39 l.

Erdélyi Pál. Az erdélyi könyvtárakról. Irta s az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1912 márczius 31-én tartott 54-ik közgyűlésén előadta —. (Különlenyomat az E. M. 1912. évi folyamából.)

Kolozsvár. 1912. Stief Jenő és Társa. 8°. 25 l.

Erdélyi Pál. Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum Könyvtára 1906.—1914. évi állapotáról.

Kolozsvár, 1907—1908, 1910—1915. Stief Jenő és Társa sajtója. Budapest, 1909. Hornyánszky Viktor könyvnyomdája. 8°.

1906. évi. Az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek 1906-ról szóló évkönyvéből. (Felolvastatott az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek 1907 évi márczius hó 3-án tartott II. ünnepi közgyűlésén.) 1907. 23 l.

1907. évi. Az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek 1907-ről szóló évkönyvéből. 1908. 24 l.

1908. évi. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1908. évi évkönyvéből. 1909. 23 l.

1909. évi. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1909. évi évkönyvéből.) Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. 1910. 23 l.

1910. évi. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1910. évi évkönyvéből.) Kiadja az Erdélyi Nemzeti Múzeum könyvtára. 1911. 22 l.

1911. évi. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. 1912. 21 l.

1912. évi. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. 1913. 20 l.

1913. évi. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. 1914. 22 l.

1914. évi. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. 1915. 19 l.

Fabinyi Rudolf. Az agyalapi ütőerek syphilises megbetegedése. Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár, 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 24 l.

Fabinyi Rudolf. Az elmebetegek családi ápolásáról. Különlenyomat az É. O. 1908. évi XXX. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Fabinyi Rudolf. Múlt és jelen a kémiában. Sorozatos népszerű előadások. I. A Bölcsék köve.¹⁾ II. Az elemek.²⁾ (O. T. É. Külön lenyomat.) [1892. XVII. évf. III. Népszerű szak. XIV. köt.]

(Kolozsvár). [1892]. (Ajtai K. Albert.) 8°. 41.—76. l.

Farkas Lajos. Az új polgári perrendtartás és a római jog. Különlenyomat a J. Tt. III. füzetéből. (Felolvasta a szakosztály 1911 október 21-én tartott ülésében.)

Kolozsvár, 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Félegyházi Ernő. A Bier-féle pangásos vérbőség hatásáról sebészi gümös bántalmaknál. (Az E. M. E. orvosi szakülésén 1908 május hó 9.-én tartott előadás bővebb kivonata a szerzótől.) Különlenyomat az É. O. 1908. évi XXX. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Félegyházi Ernő. Daganatképződéssel társult részleges óriásnövés esete. Három ábrával. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1907. évi október hó 26.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az E. O. 1907. évi XXIX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 13 l.

Ferencz Áron. A Benedekfü olajról. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXIX. kötetéből.

Kolozsvár, 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.

Ferenczi István. A Nagyhugyin „trachyt“-jának közettani vizsgálata. Különlenyomat a „M. F. Ásv.“-ből (III. kötet, p. 217.—224.)

Kolozsvár, 1916. Ajtai K. Albert. 8°. 8 l.

1) F. é. ápr. 1.-én tartott nyilvános kísérleti előadás.

2) Második előadás; tartatott 1892. ápril 30.-án.

Ferenczi István. Zalatna környékének geologiai viszonyai, különös tekintettel a harmadkori eruptívus kőzetekre. Geologiai térképpel. Doctori értekezés. A kolozsvári m. kir. Ferencz József tudományegyetem matematikai és természettudományi karához benyújtja: —. Különlenyomat a „M. F. Asv.”-ből (II. kötet, 1913. 1. szám.)

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 59 l.

Ferenczi Sándor. A bonyhai és szászfenesi éremleletek. Ismerteti —. Különlenyomat a „D.” cz. folyóirat 1914. évi 1-ső füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Stief Jenő és Társa. 8°. 8 l.

Ferenczi, Stefan. Einiges über die Salzausblühungen des Siebenbürger Beckens. Separat-Abdruck aus dem „Múzeumi Füzetek, Mitteilungen aus der mineral.-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (III. Bd. 1915. Nr. 1.)

[Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert.] 8°. 5 l.

Ferenczi, Stephan. Petrographische Untersuchung des Nagyhugyin-er „Trachyt“-s. Separat-Abdruck aus den „Múzeumi Füzetek, Mitteilungen aus der mineral.-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (III. Bd. 1916. Nr. 2.)

[Kolozsvár. 1916. Ajtai K. Albert.] 8°. 9 l.

Filep Gyula. A „Chininum Lygosinatum Fabinyii“ bacteriumölő hatásáról. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1900. évi június hó 23-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1900 évi XXII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert Magyar Polgár könyvsajtója. 8°. Bel., 5 l.

Filep Gyula. Adatok a csont- és ízületi gümőkór statisztikájához. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1899. évi április 21-én tartott orvosi szakülésén.) [Különlenyomat az O. T. É. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.]

[Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert.] 8°. 15 l.

Filep Gyula. Egy új vízszűrő vizsgálata és birálata. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1900. május hó 19-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1900. évi XXII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 5 l.

Filep Gyula. Kísérletek a Collargolum Crédével. (Előadatott az E. M. E. orvos-term.-tud. szakosztályának 1899. május hó 25-én tartott orvosi szakülésén.) [Különlenyomat az O. T. É. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.]

[Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert.] 8°. 12 l.

Filep Gyula. Úti emlékek. Különlenyomat az O. T. É. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 12 l.

Finály Henrik. Dr. Szabó József. Emlékbeszéd. Elmondta az Erd. Muz.-Egylet közgyűlésén, 1872 augusztus 29-kén — egyleti titkár. Különnyomat az erd.-muz.-egyl. évk. VII-dik évi folyamából.

(Kolozsvár). [1872.] (Stein János.) 8°. 33 l.

Finály Henrik Lajos. A régi magyar sulymérték. Adalék a hazai pénzverés történelméhez. (Külön lenyomat az Erdélyi muzeum-egylet IV. kötetéből.)

Kolozsvár. 1867. Nyomatott az evang. reform. főtanoda betűivel. 4°. 54.—71 l.

Finkey Ferencz. A fiatalok bírósága Északamerikában és Európában. Irta és Erdélyi Múzeum-Egyesület jogi szakosztályának 1912 évi november hó 30-iki ülésén előadta —. Különlenyomat a J. Tt. ből. (1912—13 évi V. füzet).

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 48 l.

Finkey Ferencz. Jog és igazság a háboruban. Irta és a szakosztály 1915. évi március 24.-iki ülésén előadta: —. Különlenyomat. J. Tt. VIII. kötetéből.

Kolozsvár. 1917. Ajtai K. Albert. 8°. 42 l.

Fodor Ferencz. Nehány szilárd test és folyadék hőátbocsátásáról. Tudori értekezésül. (Egy könyomatu rajzlappal.) [Különlenyomat az O.T. É.-ből. VI. évf. 1881. Term.-tud. szak.]

Kolozsvár, 1881. Stein János. 8°. 30 l.

Fodor László. A körkonoid metszetei lappal. Külön lenyomat az O. T. É.-ből.

Kolozsvár, 1886. Stein János. 8°. Bcl., 20 l., 1 mell.

Fröhlich Jenő. Adatok a vizelet mennyiségének és fajsúlyának ismeretéhez. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1902. évi április hó 19-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. 39 l.

Fugulján Katalin. Pseudotumor orbitae. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Gámán Béla. Beszámoló a kolozsvári orsz. siketnéma intézet növénydekeinél végzett szakorvosi vizsgálatokról. (Előadatott az E. M. E. orvos-

tudományi szakosztályának 1908 évi május hó 2-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1908. évi XXX. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 15 l.

Gámán, Béla v. Bericht über die spezialärztliche Untersuchung der Zöglinge der Taubstummen-Landesanstalt in Kolozsvár. (Nach einem Vortrage, gehalten in der medizinischen Sektion des Erdélyer Museum-Vereins am 2-ten Mai 1908.) Sonderabdruck aus den Sitzungsberichten der medizinischen Sektion des Erdélyi Múzeum-Egyesület (Erdélyer Museum-Verein).

Kolozsvár, 1908. Buchdr. Albert K. Ajtai. 8°. 6 l.

Gamauf Vilmos. A phylloxeráról! A kolozsvári Orvos-Természettudományi Társulatnak 1880 martius hó 13-án tartott népszerű estélyén előadta —. Külön lenyomat az O. T. É. 1880-ik évi folyamából.

Kolozsvár, 1880. Stein János. 8°. 38 l., 1 lev.

Géber Ede. Úti tapasztalataim a Koch-féle gyógykezelésre vonatkozólag. (Az Erd. Múzeum-Egylet 1890. decz. 19-diki orvosi szakülésén tartott előadás alapján.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [XVI. évf. 1891. Orvosi szak.]

(Kolozsvár.) [1891.] Ajtai K. Albert. 8°. XVIII l.

Géber János. Adatok a menstruationalis urticaria kórtanához. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár, 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Genersich A. Jelentés a kolozsvár-kocsárdi vasútvonal építésekor a munkásoknál előfordult megbetegedésekről. 8 könyv- és könyomatu táblával. Külön lenyomat az „Erd. muz.-egyl. évkönyvei“ új folyamának 2-ik számából.

Kolozsvár, 1875. Stein J. 8°. Cl., 61 l., 1 lev.

Genersich Gusztáv. A diphtheria orvoslása a Behring-féle vérsavóval. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának 1895. márcz. 1-én tartott orvosi szakülésén.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. I. Orvosi szak. I. füz. 1895.

Kolozsvár, 1895. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 11 l.

Genersich Gusztáv. A gyermekkori görcsökről. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvosi szakosztályának 1915. évi márczius hó 27-én tartott szakülésén. Különlenyomat az É. O. 1915 évi XXXVII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár, 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 25 l.

Genersich Gusztáv. A kanyaró járványtani szempontból. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvosi szakosztályának 1910 márcz. 12-én

tartott szakülésén.) Különlenyomat az E. O. 1910. évi XXXII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1910. Ajtai K. Albert. 8°. 23 l.

Genersich Gusztáv. A kanyaró lappangása. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek 1905. évi december 2.-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az E. O. 1906. évi XXVIII. kötet I—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1907. Ajtai K. Albert. 8°. 24 l.

Genersich Gusztáv. A polyposis intestinalis. Különlenyomat az E. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Genersich Gusztáv. A rubeoláról, egy észlelt házi járvány kapcsán. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXII. évf. I. Orvosi szak. 2—3. füzet. 1897.

Kolozsvár. 1897. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 26 l.

Genersich Gusztáv. A vegyes fertőzésről, egy a scarlatina-varicella által kettősen fertőzött eset kapcsán. Különlenyomat az O. T. É. 1901. évi XXIII. kötet III. füzetéből. Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1901. évi januárius hó 26-án tartott orvosi szakülésén.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l.

Genersich Gusztáv. Adatok az intubatio hasznavehetőségéhez. (Előadatott az E. M. E. orvostermészettudományi szakosztályának 1901. szeptember 28-ikán tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1901. évi XXIII. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. 24 l.

Genersich Gusztáv. Az emlőn táplált csecsemők hiányos táplálásáról. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1910. okt. 29-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az E. O. 1910. évi XXXII. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Genersich Gusztáv. Gonococcus fertőzés csecsemőkorbeli és csuszkáló leánygyermeknél. (Előadatott az E. M. E. orvosi szakosztályának 1911. márczius hó 11.-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az E. O. 1911. évi XXXIII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 26 l.

Genersich Gusztáv. Hydrokephalokele és spina bifida cystica esetek. (Betegbemutatás az Erdélyi Múzeum-egylet orvos-természettudományi szakosztályának 1898. okt. 14-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1898. évi XX. köt. III. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 6 l.

Genersich Gusztáv. Oesophagitis toxica néhány esete. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának 1891. december 20-ikán tartott ülésén.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [1892. XVII. évfoly. I. Orvosi szak. XIV. köt.]

(Kolozsvár.) [1892.] (Ajtai K. Albert.) 8°. 9 l.

Genersich Gusztáv. Velezületett köldök-sipoly esete. (Az eset bemutatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1898. január hó 28-án tartott orvosi szakülésén.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXIII. évf. I. Orvosi szak. 1—2 füz. 1898.

Kolozsvár. 1898. Ajtai K. Albert. 8°. Bc., 26 l.

Gergely Endre. A hasnyálmirigy nagyfokú lipomatosisa, néhány megjegyzéssel a diabetesnél előforduló hasnyálmirigy elváltozásokra. (Előadatott az „E. M. E.” orvostudományi szakosztályának 1910. december hó 3-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.; 6 tábla.

Gergely Endre. Hirschprung-féle betegség esete. Különlenyomat az E. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 7 l.

Góth Lajos. A méhkaparásról méhbéléslobnál. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettud. szakosztályának 1904. évi december hó 17-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1904 évi XXVI. kötet II—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 16 l.

Góth Lajos. A többes terhességek jelenségéről. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1908. évi október hó 24-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1908. évi XXX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1909. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Góth Lajos. Belső elvérzéssel fenyegető petefészek-perithelioma hasmetszéssel gyógyult esete. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1907. évi december hó 7-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Góth Lajos. Gangraena phlegmonosa vulvae esete terhésnél. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1905. évi november hó 18-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1905. évi XXVII. kötet I—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1906. Ajtai K. Albert. 8°. 13 l.

Gyalui Farkas. Apáczai Cseri János életrajzához és műveinek bibliográfiájához. Tanúlmány. (Különlenyomat az „E. M.” 1892. évfolyamából.)

Kolozsvár. 1892. Ajtai K. Albert. 8°. 43 l.

Gyalui Farkas. Apróságok Vajda Jánosról. Különlenyomat az E. M. 1897 IV. füzetéből.

[Kolozsvár. 1897. Ajtai K. Albert.] 8°. 5 l.

Gyalui Farkas. Egy székely katonaköltő a múlt századból. (Különlenyomat az „E. M.” 1895 évi XII. kötetéből.)

[Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert.] 8°. 7 l.

Gyalui Farkas. Vita Misz-Tótfalusi Kiss Miklós ravatala fölött. Különlenyomat az „E. M.” 1909. évi harmadik füzetéből.

Kolozsvár. 1909. Stief Jenő és Társa. 8°. 9 l.

***Gyárfás I. Tihamér.** A brassai ötvösség történetéből. V. Elk. IV.

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa. Nagy 8°. 12 l.

Gyórfy István. Néhány adat a növény-teratológiából. I. táblával és 1 ábrával. Einige Daten über Pflanzen-Teratologie. (Különlenyomat az O. T. É. 1904. évi XXVI. köt. I.—II. füzetéből.)

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 86.—92. + 39.—46. l.

Gyórfy István. Népies magyar növénynevek. Ungarische Pflanzen-Volksnamen. O. T. É. (Természettudományi szak.) Külön lenyomat. (XXIV. kötet, 1902. I—III. füzet.)

[Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert.] 8°. 3 + 1 sztl. l.

György Lajos. Dr. Borbély István életrajza és irodalmi munkássága. 1886—1932. Különlevonat az E. M. 1932. III. évf. 4—6. számából.

[Cluj-Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 5 l.

Halász Pál. A nyilmérgek pharmakoethnographiája. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 40 l.; 2 mell.

Hanasiewicz Oszkár. A collargolos sebkezelés hadsebészeti szempontból. (Előadatott az Erd. Múzeum-Egylet orvosi szakosztályának 1910. decz. 3-án tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Hanasiewicz Oszkár. A gázképző anaërob bakteriumok által okozott sebfertőzésről a hadisebészetben. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.

Hanasiewicz Oszkár. Hadisebészeti tapasztalatok az 1912—13. balkáni háborúból. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvostudományi szakosztálya 1914 januárius 24-én tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 45 l.

Hanasiewicz Oszkár. Tuberculum verminosum. (Előadatott az E. M. E. orvos-term.-tud. szakosztályának 1899. évi február 17-én tartott orvosi szakülésén.) [Különlenyomat az É. O. T. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.]

[Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert.] 8°. 5 l.

Hanasiewicz Oszkár. Lásd: *Demeter György* és —.

Hangay Octav. Botanische Mittheilungen über eine erzwungene Florengegend. ((Separatabdruck aus dem O. T. É. (Medic. Naturwissensch. Mittheilungen.)

(Kolozsvár.) [1889.] Ajtai K. Albert. 8°. 190.—192. l.

Hangay Oktáv. Növénytani közlemények. Erőszakolt floravidék. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1889. XIV. évfolyam. II. Term.-tud. szak. XI. kötet.]

(Kolozsvár.) [1889.] (Ajtai K. Albert.) 8°. 153.—162. l.

Hangay Oktáv. Galicziai útamból. I. Gróf Dzieduszycky madárgyűjteménye. II. A boryszlavi ozokerit-bányáknál. — Hangay Octav. Meine Reise in Galizien. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1891. XVI. évfolyam. II. Term. tud. szak. XIII. kötet.]

(Kolozsvár.) [1891.] (Ajtai K. Albert.) 8°. 41.—60.; 83.—84. l.

Hatiegán Gyula. Vizsgálatok az adrenalinnak a keringő fehérvérsejtekre való hatásáról. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Hattyuffy Dezső. A hazai vármegyék és városok czimerei. Külön nyomat az „E. M.“ 1881-ki évfolyamából. Az „Erdélyi Muzeum“ kiadványa.

Kolozsvár. 1881. Stein J. 8°. Cl., 86 l.

Hegedüs István. Schelley és Ackermann Prometheusa. Különlenyomat az Erd. Muz.-Egylet kiadványainak 1890. évi VII. kötet V. füzetéből.

Kolozsvár. 1890. Ajtai K. Albert. 8°. 24 l.

Héjjas Imre. Erdély tertiär Ostracodái. Az I. táblával. Siebenbürgens tertiaere Ostracoden. Mit Taf. I. (O. T. É. Külön lenyomat.)

(Kolozsvár, 1892. Ajtai K. Albert.) 8°. 12 l.; a német nyelvű kivonat: 13.—18. l.

Herbich Ferencz. A székelyföldi petroleumelőfordulásról. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1881. VI. évf. II. Term.-tud. szak. III. köt.]

(Kolozsvár.) [1881.] (Stein János.) 8°. 271.—278 l.

Herbich Ferencz. Az erdélyi keleti Kárpátok krétaképződményeiről. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1886. XI. évf. II. Term.-tud. szak. VIII. köt.]

(Kolozsvár.) [1886.] (Stein János.) 8°. 227.—232. l.

Herbich Ferencz. Paläontologiai adatok az erdélyi Kárpátok ismeretéhez. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1885. X. évf. II. Term.-tud. szak. VII. köt.] (Kolozsvár) [1885.] (Stein János.) 8°. 261.—266. l.

Hevesi Imre. A comb lövési töréseiről. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 19 l.

Hevesi Imre. A Roentgenezés értékesítéséről a csipőizület veleszületett ficzamáinak kórismézésében és gyógyításában. (5 eredeti felvétellel.) (Gyógyult eset és eredeti felvételek bemutatásával előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1902. évi márczius hó 15-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l.

Hevesi Imre. A sugárgomba betegségről, különös tekintettel a vakbél vagy féregnyúlványból kiinduló kóralak egy klinikai esetére. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1900. április 21. tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1900. évi XXII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 27 l.

Hevesi Imre. A végtagok sérüléseinek kezelése. Előadta az „Erdélyi Múzeum-Egyesület“ orvostudományi szakosztályának 1914. október hó 31.-én tartott ülésén. Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 19 l.

Hevesi Imre. Klinikai adatok a világrahozott deformitások aetiologiájához. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1909. évi márczius hó 27.-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1909. XXXI. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1909. Ajtai K. Albert. 8°. 17 l.

Hoor Károly. A chronicus ophthalmoblenorrhoeának viszonya a trachomához. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvos-természettudományi szakosztályának 1895. június hó 14-én tartott orvosi szakülésén.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. I. Orvosi szak. 2. füz. 1895.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 29 l.; 1 tábla.

Hoor Károly. Az u. n. iskolai rövidlátásról. (Előadatott az E. M. E. orvos-term.-tud. szakosztályának 1900. évi december 15-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1900. évi XXII. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1901. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Horger Antal. A csángó nép és csángó név eredete. (Különlenyomat az „E. M.” 1905. évi XXII. kötetéből.)

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 31 l.

Horváth Emil, Br. A parlamenti választói jog fejlődése. Különlenyomat az Erdélyi Múz.-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztálya évkönyvének 1913—1914 évi VII. füzetéből.

Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Horváth József. Az angolok Indiában. Felolvasás az EME nagyenyedi vándorgyűlésén, 1931. aug. 29-én. Különlevonat az E. M. 1932. III. évf. 1—6. számaiból.

(Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.) 8°. 45 l.

Hőgyes Endre. Magyar orvosi kulturánk uralkodó eszméi a múltban és jelenben. Markusovszky Lajos tr.-nak és az Orvosi Hetilap barátainak. (Az Orvosi Hetilap huszonötödik évfordulója alkalmával.) Különlenyomat a kolozsvári O. T. É. 1882. évf. Orvosi szak. II. füzetéből.

Kolozsvár, 1882. Stein János. 8°. Bcl., 11 l.

Höncz Kálmán. Az alsó állcsonttörés kezeléséről háborúban. Előadta az „Erdélyi Múzeum-Egyesület” orvostudományi szakosztályának 1914 november hó 7.-én tartott ülésén. Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

* **Imre Sándor.** A brassói vándorgyűlés története. Összeállította —. V. Ek. IV.

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa. Nagy 8°. 11 l.

Imre Sándor. A Szabad Tanítás Magyar Országos Kongresszusa. Az E. M. 1907. 5. számából.

[Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa.] Nagy 8°. 13 l.

Imre Sándor. Eötvös nem a múlté. Ünnepi beszéd az Eötvös-alap emlékűnnepén Budapesten 1909 febr. 2-án.

Kolozsvár. Az E. M. II. füzetéből, 1909. [Stief Jenő és Társa.] 8°. 16 l.

Imre Sándor. Lugossy József nyelvbölcselete. Különlenyomat az E. M. E. b. sz. k. 1891. évi füzeteiből.

Kolozsvár. 1891. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 52 l.

Incze Béla. Irodalmi munkások Hunyad vármegyében a múlt század elején. Kazinczy Ferencz két ismeretlen levele. Külön lenyomat az „E. M.” 1904. évi XXI. kötet 6.-ik füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Issekutz Béla. A digitalin csoportba tartozó mérgek együttes hatásáról. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1912. nov. 16.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1912. évi XXXIV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Issekutz Béla. A digitalis hatás chemismusa. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1914. márczius hó 21-én tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 51 l.

Issekutz Béla. A gyógyszerek synergismusáról. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1912. november hó 16.-án tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1912. évi XXXIV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 28 l.

Issekutz Béla. A narkosis elméletei. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 48 l.

Issekutz Béla. A tropeinek és quaternaer ammoniumbasiswaik hatásáról. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvosi szakosztályának 1916. évi április hó 8.-án tartott szakülésén. Különlenyomat az É. O. 1915. évi XXXVII. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1916. Ajtai K. Albert. 8°. 27 l.

Issekutz Béla. Kísérleti adatok a tetanus gyógykezeléséhez. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvosi szakosztályának 1915. évi februárius hó 20.-án tartott szakülésén. Különlenyomat az É. O. 1915. évi XXXVII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

Issekutz Béla. Nehány anyag lélekzésre való hatásának összehasonlító vizsgálata. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1910. nov. 26.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 39 l.

Jakabházy, Sigmund. Experimentelle Untersuchungen über den Einfluss einiger Medicamente auf die Ausscheidung der Galle und auf deren Zusammensetzung. Separatabdruck aus dem O. T. É. (Medic.-Naturwissensch. Mittheilungen.) (Nach einem Vortrag gehalten in der ärztlichen Fachsitzung der ärztl.-naturwissenschaftlichen Section des Siebenb. Museum-Vereines am 17. Februar 1900.)

Kolozsvár, 1900. Buchdr. Albert K. Ajtai. 8°. Bcl., 7 l.

Jakabházy Zsigmond. A háború és a gyógyszerek. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvosi szakosztályának 1915. évi februárius hó 27.-én tartott szakülésén. Különlenyomat az É. O. 1915. évi XXXVII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár, 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 17 l.

Jakabházy Zsigmond. A különféle élvezeti szerekről. (Referáló előadás.) (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1910. decz. hó 10.-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár, 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Jakabházy Zsigmond. Az öncsonkításra fölhasznált gyógyszerismereti anyagokról. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár, 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Jakabházy Zsigmond. Az urethanok hatásáról. (Előadatott az „E. M. E.” orvostudományi szakosztályának 1910. április 30.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár, 1910. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Jakabházy Zsigmond. Ideg-izomhatástani vizsgálatok aspirinnal. Különlenyomat az O. T. É. 1904. évi XXVI. kötet I. füzetéből. (Előadatott az „Erd. Múz.-Egylet” orvos-természettudományi szakosztályának 1904. évi május hó 27.-én tartott orvosi szakülésén.)

Kolozsvár, 1904. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 16 l.

Jakabházy Zsigmond. Kísérletes vizsgálatok egyes gyógyszereknek az epe-elválasztására és annak összetételére gyakorolt hatására vonatkozólag. Különlenyomat az O. T. É. 1900. évi XXII. kötet I—II. füzetéből. (Előadatott az „E. M. E.” orvos-term.-tud. szakosztályának 1900. évi február 17.-én tartott orvosi szakülésén.)

Kolozsvár, 1900. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 42 l.

Jakabházy Zsigmond és Demeter György. Az oleander mérgezésről, egy mérgezési eset kapcsán. Különlenyomat az O. T. É. 1905. évi XXVII. kötet I.—III. füzetéből. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettud. szakosztályának 1905. évi november hó 11.-én tartott orvosi szakülésén.)

Kolozsvár, 1906. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Jakobi József. A haemoglobinaemia s haemoglobinuria létrejövetelének módjaira vonatkozó vizsgálatok ecetsavmérgezésnél. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár, 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

Jakobi József. A typhushoz csatlakozó genyedésekről. (Előadatott az E. M. E. orvos-term.-tud. szakosztályának 1899. február 17.-én tartott or-

vosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 7 l.

Jancsó Miklós. A lép- és visszérpunctio jelentősége a hasi hagymáz bakteriologiai kórismézésénél. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1903. évi május hó 16-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 18 l.

Jancsó Miklós. Az anopheles és az ember maláriás fertőzését befolyásoló körülményekre vonatkozó kísérletes vizsgálatok. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 41 l.

Jancsó Miklós és Rosenberger Mór. Észleletek Kolozsvárnak és környékének malariaendemiájáról. (Előadatott az „E. M. E.” orvos-term.-tud. szakosztályának 1899. évi február 17-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 38 l.

Jancsó Miklós és Veszprémi Dezső. Újabb vizsgálatok a malária parasiták továbbfejlődéséről az Anophelesekben. (41 ábrával és egy táblarajzzal.) (Előadatott az „Erdélyi Múzeum-Egylet” Orvos-Természettudományi Szakosztályának 1902. június hó 7-én tartott orvosi szakülésén. Vetített készítmények bemutatásával.) Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. 23 l.

Járai István. Kőrösi Csoma Sándor. Különlevonat. V. Elk. X.

[Cluj-Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 6 l.

Jósika Aladár, Br. Árpádkori sírok Várfalván. Sépultures de l'époque d'Árpád à Várfalva. (Különlenyomat a D. cz. folyóirat 1914. évi I-ső füzetéből. Extrait des „Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie)” No. I. 1914.)

(Kolozsvár. 1914. Stief Jenő és Társa.) 8°. 121—124. l.

Együtt jelent meg Roska Márton „Árpádkori temető Várfalván” c. dolgozatával, mely nyomban utána következik.

Kanitz [A.] Jelentés az Erdélyi Múzeum növénytanai osztályáról. Meléklet: Jelentés az Erdélyi Múzeum-Egylet mohgyűjteményének jelenlegi állapotáról. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1891. XVI. évf. II. Term.-tud. szak.]

(Kolozsvár.) [1891.] (Ajtai K. Albert.) 8°. 8 l.

Kappel Izidor. A diphtheria bacillusrejtőkről. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 13 l.

Kappel Izidor. Pyocybanase a diphtheria kezelésénél. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1910. évi május 21-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1910. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Kelemen Lajos. A kolozsvári Bethlen-bástya történetéhez. Közli: —. [Különlenyomat az „E. M.” 1905. évi XXII. kötetéből.]

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

Kenessey Albert. Magától megrepedt aorta. (Egy ábrával.) (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1913. április 5-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1913. évi XXXV. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Kenéz Béla. Földbirtokpolitika külföldön és itthon. (Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1912. évi gyulafehérvári vándorgyűlésén tartott előadás. Különlenyomat. V. Ek. VII.)

Kolozsvár. 1913. Stief Jenő és Társa. 8°. 22 l.

Kenyeres Balázs. A halál és öntudatlanság bekövetkezése szivvérüléseknél, esetek ismertetésével. (Előadatott az E. M.-E. orvos-természettud. szakosztályának 1905. évi október hó 27-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1905. évi XXVII. kötet I—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1906. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Kenyeres Balázs. A pillanatfelvételekre használt erősítő ernyők károsító hatásáról. Egy ábrával. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1907. évi januárius hó 26-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 5 l.

Kenyeres Balázs. A Röntgen-felvételek egyes hibáinak kiküszöböléséről. (Előadatott az E. M.-E. orvostudományi szakosztályának 1912 febr. 3-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1912. évi XXXIV. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár, 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 8 l.

Kenyeres Balázs. A Röntgen-sugarak alkalmazása a törvényszéki orvosi gyakorlatban. Elváltozások, melyek csonttörésekhez hasonló képeket adnak. I—IV. sz. táblával és 18 ábrával. (Előadatott az E. M. E. 1907. év márczius hó 6-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l.

Kenyeres Balázs. A színes fényképezés módszereinek ismertetése. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1907. évi október hó 12-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Kenyeres Balázs. A törvényszéki orvostani intézet gyakorlatában előfordult és fényképekkel rögzített esetek ismertetése. A.) A Röntgen-sugarak alkalmazása a törvényszéki orvosi gyakorlatban. 1. Az élve és halva születés elkülönítése. 2. A halál jele Röntgen-képen. 3. Röntgen pillanat felvételek. 4. Az életkor meghatározása. 5. Röntgen-vizsgálatok csontok és ízületek sérüléseinél. Különlenyomat az É. O. 1906. évi XXVIII. kötet I—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1907. Ajtai K. Albert. 8°. 1.) 10 l.; 2 mell.; 2.) 8 l.; 1 mell.; 3.) 6 l.; 1 mell.; 4.) 9 l.; 4 mell.; 5.) 11 l.; 2 mell.

Kenyeres Balázs. Az orvos-természettudományok a büntetendő cselekmények nyomozásában. Irta és az Erdélyi Múzeum-Egyesület jogi szakosztályának 1913 évi januárius hó 25-iki ülésén előadta: —. Különlenyomat. J. Tt. — (1912—13 évi V. füzet).

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 36 l.

Kenyeres Balázs. Az öncsonkításról. Előadta az „Erdélyi Múzeum-Egyesület“ orvostudományi szakosztályának 1914. évi december hó 19-iki ülésén. Tíz táblával. Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 29 l.

Kenyeres Balázs. Beszámoló a német orvosok és természetvizsgálók stuttgarti vándorgyűléséről, külföldi intézetek ismertetésével. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1907. év febr. hó 16-án tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 29 l.

Kenyeres Balázs. Idegen testek helyének meghatározása Röntgen-sugarak segélyével, a Fürstenau-féle mélységmérő ismertetésével. (Előadatott az E. M. E. orvosi szakosztályának 1908. évi februárius hó 1-én tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1908. évi XXX. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Kenyeres Balázs. Koponyatörésekről hat eset ismertetésével. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1910. nov. 5-én tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár, 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 8 l.

Kenyeres Balázs. Külföldön szerzett tapasztalatok. (Előadatott vetített képek bemutatásával, az E. M. E. orvos-természettud. szakosztályának

1902. évi május hó 10-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. 37 l.

Kenyeres Balázs. Rejtett csonttörésekről, R.-sugarakkal végzett vizsgálatok alapján. (Előadatott az E. M. E. orvosi szakosztályának 1908. évi februárius hó 29.-én tartott ülésén.) Különlenyomat az E. O. 1908. évi XXX. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár, 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Király Pál. Lásd: *Téglás Gábor* és —

Kertész János. Lásd: *Kovács Lajos* és —

***A Királyi Könyvek székely oklevelei.** Összeállította *Vass Miklós.* Különlenyomat az E. M. 1900. XVII. évfolyamából.

Kolozsvár. 1900. Nyom. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 55 l.

Kiss Ernő. Vörösmarty és krónikásaink. Külön lenyomat az „E. M.” 1904. évi XXI. köt. 5-ik füzetéből.

Kolozsvár, 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l.

Kiss Ferencz. Tanulmány a londoni „Royal College of Surgeons“ emberi koponya gyűjteményéről. (Egy ábrával.) (Előadatott az E. M.-E. orvostudományi szakosztályának 1912. decz. 7-én tartott ülésén.) Különlenyomat az E. O. 1912. évi XXXIV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Kiss Géza. Jus distrahendi és lex commissoria. Adalékok a római és görög- egyiptomi zálogjog történelméhez. Különlenyomat. J. Tt. III. füzetéből.

Kolozsvár. 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 46 l.

Kiss Géza. Telekkönyv az ó-korban. Római jogi tanulmány a papyrologia köréből. Különlenyomat. J. Tt.-ből [I—II.] (kettős) füzet.] (Irta és a szakosztály 1910 márczius 12.-iki ülésén felolvasta —.)

Kolozsvár. 1910. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 87.—116 l.

Kiss Mór. Adatok a bonorum possessio contra tabulas eredetének kérdéséhez. Különlenyomat az „E. M.” VII. évi folyamából.

Kolozsvár. 1880. Stein J. 8°. 24 l.

Klug Lipót. A köbös involutióról. Különlenyomat az O. T. É. 1898. évi XX. köt. II—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 41 l.; 1 tábla.

Klug Lipót. A Pascal-hatszög configurációja két különös imaginarius hatszög esetében. Különlenyomat az O. T. É. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 11 l.; 1 tábla.

Klug Lipót. Az általános és négy különös Pascal-hatszög configura-tiója. (Különlenyomat az O. T. É. 1897. évi II—III. füzetéből.)

Kolozsvár. 1898. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 128 l.; 3 mell.

Klug Lipót. Különös másodrendű kúpokról. O. T. É. (Természettudo-mányi szak.) Külön lenyomat. (XXII. kötet, 1900. I—II. füzet.)

[Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert.] 8°. 16 l.; 1 mell.

Klug Nándor. Közlemények a kolozsvári tudomány-egyetem élettani intézetéből. V. A szívlökés egyes szakaszainak időarányáról. VI. A szív-gyomor összehúzódásának lefolyásáról. VII. A sötét hősugarak hatása a retinabiborra. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1881. VI. évf. Orv. szak.]

(Kolozsvár.) [1881.] (Stein János.) 8°. 23.—38 l.; 1 tábla.

Koch Antal. A hidegszamosi csontbarlang ismertetése. (I.—III. tábla.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [1891. XVI. évf. Term.-tud. szak:]

(Kolozsvár. 1891. Ajtai K. Albert.) 8°. 12 l.

Koch Antal. Az 1880. oct. 3-ki középerdélyi földrengés. Három kő-nyomatú tábla melléklettel. (Különlenyomat az „O. T. É.” II. Természet-tudományi szak. 1881. évfolyamának I. füzetéből.)

Kolozsvár. 1880. Kiadja az Orvos-Természettudományi Társulat. (Ny. Stein János nyomdásznál. 1881.) 8°. 2 lev., 155 l. (Bolti ára 1frt 50 kr.)

Koch Antal. Erdély ásványainak kritikai átnézete. (Beillesztve: Erdély kristályodott calcitjainak leírása *Benkő Gábortól.*) (Külön lenyomat az „O. T. É.” II. term.-tud. szak 1884. és 1885. évfolyamából.)

Kolozsvár. Kiadja az Orvos-Természettud. Társulat. 1885. (Nyomatott Stein Jánosnál.) 8°. Cl., 211 l.

Koch Antal. Földtani észleletek az erdélyi medence különböző pont-jain. I.—IV. (Jelentés az erdélyi múzeum-egylet megbízásában a múlt nyáron tett földtani kirándulásaim eredményeiről.) (O. T. É. Külön le-nyomat.) [1892. XVII. évf. Term.-tud. szak.] — Geologische Beobachtungen an verschiedenen Punkten des Siebenbürgischen Beckens. I.—IV. —

(Kolozsvár, 1892. Ajtai K. Albert.) 8°. 29 + 17 l.

Az V.—VI. rész és német nyelvű kivonata az 1893. évből nem talál-ható.

Koch Antal. Földtani észleletek az erdélyi medence különböző pont-jain. VII.—VIII. (Jelentés az Erd. Múz. Eglyl. megbízásában a múlt nyá-ron tett földtani kutatásaim eredményeiről.) Az Értesítő tudományos köz-leményei. Különlenyomat. XIX. évf. II. Term.-tud. szak. 1. füz. 1894.

Kolozsvár. 1894. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 34 l.; 2 tábla.

Német nyelvű kivonata nem található.

Koch Antal. Földtani észleletek az erdélyi medence különböző pont-jain. IX. (Jelentés az Erd. Múz. Eglyl. megbízásában a múlt nyáron tett

földtani kirándulásai eredményéről.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. II. Term.-tud. szak. 1. füz. 1895. — (Geologische Beobachtungen an verschiedenen Punkten des Siebenbürgischen Beckens. IX.)

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 19 l.; 21.—25. l.

Koch Antal. Jelentés az 1882. febr. 3-iki mócsi meteorokőhullásról. (A VIII. táblával.) (O. T. E. Külön lenyomat.) (1882. VII. évf. Term.-tud. szak.)

(Kolozsvár). [1882.] (Stein János.) 8°. 89.—104. l.

Koch Ferencz. Adatok az emberi vizelet redukálóképességének ismeretéhez. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XIX. évf. I. Orvosi szak. 1—2. füz. 1894.

Kolozsvár. 1894. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 65 l.

Koch Ferencz. Bir-e a glycerin a fehérjék kicsapására befolyással. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XIX. évf. II. Term.-tud. szak. 3. füz. 1894.

Kolozsvár. 1894. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 23 l.

Koch Ferencz. Lásd: *Udránszky László* és —.

Kohn Hillel és Zsakó Gyula. A kolozsvári házsongárdi temető sirkövei. 1700-ig. Különlenyomat az E. M. 5—6. füzetéből.

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 32 l., 1 tábla.

Koleszár László. Aneurysma permagnum egy esete. (Bemutatás az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1913. május hó 31.-én tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1913. évi XXXV. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 4 l.

Koleszár László. Dr. Török Imre. (1885—1932.) Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának Közleményei. 1932. [Külön lenyomat.]

(Cluj-Kolozsvár.) 1932. (Minerva R.-T.) 8°. 15.—22 l.

Koleszár László. Gránát-robbanással kapcsolatosan a koponyát érő küllerőszak által létrejött süketiségről és süketnémaságról. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvosi szakosztályának 1916. évi május hó 27-én tartott szakülésén. Különlenyomat az É. O. 1916. évi XXXVIII. kötetéből.

Kolozsvár. 1917. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.

Koleszár László. Koponya sérüléssel kapcsolatosan létrejött kétoldali süketiség. Különlenyomat az É. O. 1914 évi XXXVI. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 3 l.

Koleszár László. Parádi Kálmán alkattanai megvilágításban. Serlegbeszéd, melyet a Kolozsvári Ref. Kollegium Pártfogó Egyesületének 1931.

junius 28-án Parádi Kálmán emlékére rendezett díszlakomán elmondott: —. (Különlenyomat az E. M. 36. évfolyamának 10—12. számából.)
Cluj-Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T. 8°. 7 l.

Kolozsváry Bálint. A házassági vagyoni jog rendszere a polgári törvénykönyv javaslatában. Különlenyomat. J. Tt. VIII. kötetéből.
Kolozsvár. 1917. Ajtai K. Albert. 8°. 25 l.

Kolozsváry Bálint. Huszti András erdélyi jogtanár és „Jurisprudentia Hungarico-Transilvanica“ stb. című munkája. (1734—1742). Irta és az Erdélyi Múzeum-Egyesület jogi szakosztályának 1913. évi februárius hó 15-iki ülésén részben előadta: —. Különlenyomat. J. Tt. (1912—13 évi V. füzet).

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 46 l.

Kolozsváry Sándor. A Ficker-féle typhus-diagnosticum használhatóságáról. (Előadatott az „Erd. Múz.-Egyet“ orvos-természettudományi szakosztályának 1904. okt. 28-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1904. évi XXVI. kötet II—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8. 11 l.

Komáromy Andor. A kolozsvári boszorkányperekről. Különlenyomat az E. M. 1901. IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1901. Ajtai K. Albert. 8°. 19 l.

Konrádi Dániel. A choleraellenes védőoltásokról. Egy szövegközti ábrával. Előadta az „Erdélyi Múzeum-Egyesület“ orvostudományi szakosztályának 1914. december hó 12.-én tartott ülésén. Különlenyomat az E. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Konrádi Dániel. Adalék a kísérleti veszettség tüneteinek és prophylaxisának ismeretéhez. (Előadatott az E. M. E. orvostermészettudományi szakosztályának 1902. évi november hónap 14-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 7 l.

Konrádi Dániel. Betegségokozó bakteriumok élettartama vízben (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1903. június 12-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 14 l.

Konrádi Dániel. Folytatólagos vizsgálódások a kísérleti veszettség tüneteinek és elhárításának ismeretéhez. (Előadatott az „Erd. Múz.-Egyet“ orvos-természettudományi szakosztályának 1904. évi október hó 28.-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1904. évi XXVI. kötet II—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 8 l.

Konrádi Dániel. Öröklődik-e a veszettség? (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1904. november hó 25-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1904 évi XXVI. kötet II—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 11 l.

Kourády Dániel. Typhus bacillusok kimutatása kútvízben. (Előadatott az E. M. E. orvostermészettudományi szakosztályának 1903. jun. hó 12.-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Kovács István. A mezőbándi ásatások. Különlenyomat a „D.” című folyóirat 1913. évi folyamából. — Les fouillages de Mezőbánd. (Abrégé.) Extrait des „Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie)“ 1913.

Kolozsvár. 1913. Stief Jenő és Társa. 8°. 1 lev., 265.—429. l., 10 mell.

Kovács István. Az apahidai őskori telep és La-Tène temető. Különlenyomat a „D.” című folyóirat 1911 évi első füzetéből. La station préhistorique et le cimetière de l' époque La-Tène d' Apahida. (Abrégé.) Extrait des „Travaux de la Section Numismatique et Archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie)“.

Kolozsvár. 1911. [Stief Jenő és Társa.] 8°. 1 lev., 69 l.

Kovács Lajos és Kertész János. Nehány vegyi anyag hatásáról az associált szemmozgásokra. Vizsgálták: — (IV. sz. táblával.) Közlemények a kolozsvári egyetem általános kór- és gyógyszer-tani intézetéből. Közli *Hőgyes Endre.* (Bemutattatott az 1881. november 11-én tartott orvosi szakülésén.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [1881. VI. évf. Orvosi szak.]

(Kolozsvár. 1881. Nyom. Stein János.) 8°. 119.—144. l.

Kőváry László. A száz évet élt Dr. Brassai Sámuel pályafutása és munkái (1797—1897). Lenyomat az E. M. 1897. évi szept., okt., nov. és deczemberi, a Keresztény Magvető deczemberi füzeteiből.

Kolozsvár. 1897. Ajtai K. Albert. 8°. 2 lev., 74 l. (A borítéklapon Brassai arcképével.)

Kristóf György. A magyar mythologia classicus eposainkban. Különlenyomat az E. M. 1904. évi XXI. kötetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 41 l.

Kristóf György. Adatok Baresay Abraham életéhez. (Különlenyomat az E. M. 1911 kötetéből.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 22 l.

Kristóf György. Arany László és a magyar politikai költészet. (Különlenyomat az E. M. 1905. évi XXII. kötet 7. füzetéből.)

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 19 l.

Kropf Lajos. Az aversei gyilkosság. Különlenyomat az „E. M.” 1896. XVIII. kötetéből.

Kolozsvár. 1896. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 62 l.

Kuncz Andor. Hólyagsipoly műtétekről. Különlenyomat az E. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 32 l.

Kuncz Andor. Lásd: *Mátyás Mátyás* és —.

Lechner Károly. A beszámítás és a jogorvoslás kérdése a büntetőtörvénykönyv revíziója alkalmából. (Az E. M.-E. orvostudományi szakosztályának 1913. évi október hó 4-iki ülésén tartott előadás kivonata.) Különlenyomat az E. O. 1913. évi XXXV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 7 l.

Lechner Károly. A freudizmusról. (Előadatott az E. M.-E. orvostudományi szakosztályának 1914. április 25.-iki és május 9.-iki ülésén.) (Különlenyomat az E. O. 1914. évi XXXVI. kötet III. füzetéből.)

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l.

Lechner Károly. A reflextypusokról. Psychophysiologiai megjegyzések Hevesi Imre dr.-nak az inátültetésekről szóló előadása kapcsán támadt eszmecseréhez. (Előadatott az E. M. E. orvos-fermeszettudományi szakosztályának 1903. évi május hó 9.-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. E. 1903. évi XXV. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

* **Lechner Károly.** A sugallásról. V. Ek. IV.

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa. Nagy 8°. 26 l.

Lechner Károly. A tudatosságról és annak zavarairól. Különlenyomat az E. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 43 l.

Lechner Károly. Az idegesség a háborúban. Kivonat — tanárnak az E. M. E. orvostudományi szakosztályában 1914. évi november hó 28-án tartott, betegbemutatókkal kapcsolatos előadásából. Különlenyomat az E. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l.

Lénárt József. Báthori Zsigmond erdélyi fejedelem élete, jelleme és politikája. Különlenyomat az „E. M.” VII. évfolyam 8 és 9 számaiból.

Kolozsvár. 1880. Stein János. 8°. Cl., 61 l.

Lévay Ede. A chemiai hőnek és az árammunka hőaequivalensének viszonyáról gálván elemeknél. Egy könyomatú rajzlappal. [Különlenyomat az E. O. T. 1890. évi XV. évfolyamából.]

Kolozsvár. 1890. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Lindner Gusztáv. A kolozsvári Kalandos Társulatok. Különlenyomat az „E. M.” 1894. évi XI. kötetéből.

Kolozsvár. 1894. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 56 l.

Lóky Béla. Négy adott síkot érintő gömbök sugarai és a köztük fernálló metrikus relációk. Különlenyomat az O. T. É. (Természettud. szak.) 1895. évi XVII. kötetéből.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 19 l.

Lőrenthey, Emer. Die pontischen Faunen von Galt und Hidegkút im Gr. Kokelburger Comitát. [Separat-Abdruck aus dem Jahrg. des „Értesítő“ II. Naturw. Section.]

[Kolozsvár. 1893. Druck von Albert K. Ajtai.] 8°. 89.—90. l.

Lőrenthey, Emerich. Beiträge zur Kenntniss der unterpontischen Bildungen des Szilágyer Comitates und Siebenbürgens. (Mit einer Tafel.) Separat-Abdruck aus dem Jahrg. 1893 des „Értesítő“ II. Naturw. Section.

Klausenburg. 1893. Druck von Albert K. Ajtai. 8°. (39) = 289.—325. l.

Lőrenthey, Emerich. Über die geologischen Verhältnisse der Lignitbildung des Széklerlandes. (Separatabdruck aus dem O. T. É. (Medic. Naturwissensch. Mittheilungen.)) [XX. Jahrg. 1895.]

[Kolozsvár. 1895. Druck von Albert K. Ajtai.] 8°. 19 = 237.—255. l.

Lőrenthey Imre. A székelyföldi szénképződmény földtani viszonyairól. (Jelentés az Erd. Múz. Egyl. megbízásában végzett kutatások eredményeiről.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. II. Természettudományi szak. 2. füz. 1895.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.

Lőrenthey Imre. Adatok az erdélyi tőzegtelepek faunájához. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1892. XVII. évf. II. Term. tud. szak. XIV. köt.]

(Kolozsvár.) [1892.] (Ajtai K. Albert.) 8°. 11 l.

Lőrenthey Imre. Adatok Szilágymegye és az erdélyi részek alsó pontusi lerakódásainak ismeretéhez. (Egy táblával.) Különlenyomat az „Értesítő II. Term. tud. szak.” 1893-ik évfolyamából.

Kolozsvár. 1893. Ajtai K. Albert. 8°. 38 l. (= 195.—230. l.)

Lőrenthey Imre. Gált és Hidegkút nagy-küküllő-megyei helységek pontusi faunái. (Értesítő. II. Természettudományi szak. 1893. Különlenyomat.)

(Kolozsvár. 1893. Ajtai K. Albert.) 8°. 28.—34. l.

Lőrenthey Imre. Jelentés az Erdélyi Múzeum-Egylet megbízásában 1891. nyarán tett földtani kirándulásaimnak eredményeiről. Bericht über die Resultate meiner geologischen Excursionen im Sommer 1891. Von Emer. Lőrenthey. (Értesítő. II. Természettudományi szak. 1893. Különlenyomat.)

[Kolozsvár. 1893. Ajtai K. Albert.] 8°. 55.—68.+100.—102. l.

Lőrenthey Imre. Újabb adatok a székelyföldi szénképződmény földtani viszonyairól. (Jelentés az Erd. Múz.-Egylet megbízásában 1895. nyarán végzett kutatásaim eredményeiről.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. II. Természettudományi szak. 3. füz. 1895.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Lőte József. Adalékok a kísérleti lépfene tüneteinak ismeretéhez. Előadatott az „Erdélyi Múzeum Egylet“ orvos-természettudományi szakosztályának 1901. április 27-iki szakülésén. Különlenyomat az O. T. É. 1901. évi XXIII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1901. Ajtai K. Albert. 8°. 4 l.

Lőte József. Jelentés a helybeli egyetemi ált. kór- és gyógyt(ani) int(ézetben) folyó vizsgálatokról a kísérleti veszettségre vonatkozólag. Előadatott az „Erd. Múz.-Egylet“ orvos-természettudományi szakosztályának 1900 június 12-iki orvosi szakülésén. Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 4 l.

Lőte József. Módszertani adalék az állati szervezet fogékonysága fokának megállapítására vonatkozólag, bakterium hatása iránt. Előadatott az Erd. Múz.-Egylet orvos-természettud. szakosztályának 1902. jun. 7-én tartott orvosi ülésén. Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. 4 l.

Lőte József. Nehány szó a magyar orvosi nyelvről. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egylet orvosi szakosztályának 1915. évi május hó 29-én tartott szakülésén. Különlenyomat az É. O. 1915. évi XXXVII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Lukinich Imre. Az udvarhelyi vár története. Külön lenyomat az „E. M.“ 1903. évi XX. köt. 8. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 24 l.

Maizner János. A „Magyar Gyógyszerkönyv“ (Pharmacopea Hungarica) második kiadásának (1888.) ismertetése. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egylet orvostermészettudományi szakosztályának 1888-iki október

19-én és novemb. 30-án tartott orvosi szakülésén.) [Különlenyomat az O. T. E. 1888. évi XIII. évfolyamából.]

Kolozsvár. 1889. Nyomatott az ev. ref. kollegium nyomdájában. 8°. 37 l.

Maizner János. Az új osztrák bábautasítás. Ismerteti —. (Felolvastott 1881. október 14-én tartott orvosi szakülésen. O. T. E. Külön lenyomat.) [1881. VI. évf. Orvosi szak.]

(Kolozsvár. 1881. Stein János.) 8°. 145.—154. l.

Makara Lajos. Tájékoztató a hadi sebészetről. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvosi szakosztályában 1914. október 17-én. Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

Makara Lajos. Tapasztalatok a lumbalis analgesiáról és e tan mai állása. (Előadatott az E. M. E. orvosi szakosztályának 1907. febr. 23-án tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1907. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l.

Márki Sándor. A történelem magyar szelleme. Különlenyomat az E. M. E. vajdahunyadi vándorgyűlési emlékkönyvéből. 1912.

Kolozsvár. 1912. Stief Jenő és Társa. 8°. 7 l.

Márki Sándor. Egy magyar humanista (Maximilianus Transylvanus). Különlenyomat az „E. M.”-ből.

Kolozsvár. 1893. Ajtai K. Albert. 8°. 1 lev., 17 l.

Márki Sándor. Rákóczi legenydája és története. E. M. 1911. Új folyam VI.

[Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa.] 8°. 201.—222. l.

Martin Lajos. A lebegő kerék bemutatása. (Az V. táblán négy ábrával.) Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egylet Orvos-Természettudományi Szakosztályának Természettudományi Értesítőjéből. XV. kötet. 1893. III. füzet. — (Vorzeigung des Schweberrades. (Auszug.) Von *Ludwig Martin*.)

Kolozsvár. 1893. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 8+9.—16. l.

Martin Lajos. A madárrepülés általános elmélete. (I.—V. közlemény.) *Martin, Ludwig*. Allgemeine Theorie des Vogelfluges. (I.—V. Mittheilung.) Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának .. értesítőjéből.

Kolozsvár. 1888—1892. Nyomatott Ormós Ferenccél. [1888]. Ajtai K. Albert könyvnyomdája. [1890—1892]. 8°.

I. Közlemény. Az 1888. évi értesítőből. I. Mittheilung. Aus der Revue f. 1888.

II. Közlemény. Az 1890. évi értesítőből. II. Mittheilung. Aus der Revue f. 1890.

III. Közlemény. Az 1891. évi értesítőből. 18 l. — III. Mittheilung. Aus der Revue f. 1891. 19.—28. l.

IV. Közlemény. Az 1892. évi értesítőből. 16 l. *Utána*: Könyvismertetés. Kivonatos jelentés egy a „Zeitschrift für Luftschiffahrt“ f. évi febr. havi számában megjelent cikkről. 17.—22. l. — Mittheilung. Aus der Revue f. 1892. 23.—35. l.

V. Közlemény. Az 1892. évi értesítőből. V. Mittheilung. Aus der Revue f. 1892.

NB. Csak a III. és IV. közlemény és német kivonatai találhatóak. A többiek a Koch Ferencz szerkesztette „Névjegyzék és tárgymutató“ alapján soroltam fel.

Mátyás Mátyás és Kuncz Andor. Adatok az appendicitis és női betegségek differencialis diagnosisához. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 15 l.

Medgyesy Béla. Erdély zeolithjeiről különös tekintettel a desmin, heulandit és laumontit fajokra. (Tudori értekezés.) [Különlenyomat az O. T. É. 1885. évi X. évfolyamából.]

Kolozsvár. 1885. Stein János. 8°. 24 l.

Meltz Balambér. A kötelezési jog Hammurabi korában. Különlenyomat a J. Tt. III. füzetéből.

Kolozsvár. 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 1 lev., 266.—300. l.

Meltz Balambér. Az ó-babyloni perrend. Különlenyomat az Erd. Múz.-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztálya évkönyvének 1913—1914 évi VII. füzetéből.

Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 19 l.

Meltz Balambér. Hammurabi törvénykönyve jogi szempontból. Különlenyomat. J. Tt.-ből. I. füzet: 1909/10. évi felolvasások és előadások.

Kolozsvár. 1910. Ajtai K. Albert. 8°. 1 lev., 41.—60. l.

Meltz Hugó. Petőfi pamphletistái és panegyristái. A költő XXV. végnapjának ünnepélyére. Külön lenyomat az „E. M.“ 6-ik számából.

Kolozsvár. 1874. Stein János. 8°. 1 lev., 24 l.

Menyhárt Gáspár. Elévülés és záros határidő. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztályának 1914/5 és 1915/6 évkönyvéből. J. Tt. VIII.

Kolozsvár. 1917. Ajtai K. Albert. 8°. 32 l.

Mika Sándor. Az investitura kérdése a pápaság és császárság első küzdelmében. [Különlenyomat az E. M. E. b. sz. k. I. kötetéből.]

Kolozsvár. 1884. Stein János. 8°. Cl., 53 l.

Moldován Gergely. Székelyek-e a móczok? Különlenyomat az E. M. 1894. évi XI. kötetéből.

Kolozsvár. 1894. Ajtai K. Albert. 8°. 1 lev., 30 l.

Navratil Akos. Néhány szó a gazdasági élet és a jogi rend összefüggéséről. Előadása az Erdélyi Múzeum-Egylet jog- és társadalomtudományi szakosztályának 1913 évi februárius hó 8-án tartott ülésén. Különlenyomat. J. Tt. (1912—13 évi V. füzet).

Kolozsvár, 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.

Navratil Akos. A háború gazdasági okai és következményei. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egylet jog- és társadalomtudományi szakosztályának 1914—15. és 1915-16-ik évkönyvéből és a kolozsvári m. kir. Ferencz József tudományegyetem háborús előadásaiából. [Az E. M. E. jogi szakosztályában tartott előadás, 1915. márc. 2-án tartatott.]

Kolozsvár. 1916. Ajtai K. Albert. 8°. 36 l.

Nemes D. Félix. Palaeontologiai tanulmányok Erdély ifju-terezsiér területéről. Tudori értekezésül. Egy könyvomatú rajzlappal. [Különlenyomat az O. T. É. 1888. évi XIII. évfolyamából.]

Kolozsvár. 1888. Ormós Ferenc. 8°. VIII + 24 l.

Nielsen Konrád. A lappok Norvégiában. (Különlenyomat az „E. M.” 1905. évi XXII. kötetéből.)

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 44 l.

Orient Gyula. Adatok az alchymia történetéhez Magyarországon. Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. köt. I—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Orient Gyula. Az Erdélyi Nemzeti Múzeum kebelében felállított gyógyszerészi múzeum. Gyűjtötték: Dr. Orient Gyula és neje Keresztessy Sárka. A nevesebb tárgyakat ismerteti: —. (Különlenyomat az Erdélyi Nemzeti Múzeum érem- és régiségtárának 1918. évi 1—2. számából.) (Musée pharmaceutique, institué dans le sein du Musée National de Transylvanie. Abrégé.)

Kolozsvár. 1918. 8°. 2 lev., 217.—302. l., 1 lev.

Orient Gyula. Kísérletek a jóddal, mint a phosphor ellenszerével. Az Erdélyi Múzeum Egyesület orvos-természettudományi szakosztályának 1917 évi ápr. havában tartott orvosi szakülésén előadta: —. Különlenyomat az É. O. 1917-ik évi kötetéből.

Kolozsvár, 1917. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Orient Gyula. Kísérletek a jóddal, mint a phosphor méreg ellenszervével. [!]. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Orient Gyula. Új bürettartó. (Előadatott az E. M. E. orvos-term.-tud. szakosztályának 1904 márczius hó 24-én tartott természettudományi szakülésén.) [Különlenyomat az O. T. É.-ből.]

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 4 l.

Orient, Julius. Beiträge zur Geschichte der Alchymie in Ungarn. Separatabdruck aus dem O. T. É. (Naturwissenschaftliche Mittheilungen.)

Kolozsvár. 1903. Buchdr. Albert K. Ajtai. 8°. Bel., 6 l., 1 mell.

Orient, Julius. Neuer Bürettenhalter. Separatabdruck aus dem O. T. É. (Naturwissenschaftliche Mittheilungen.)

Kolozsvár. 1904. Buchdr. Albert K. Ajtai. 8°. 4 l.

Orosz Endre. A „Kurjácska gredai“ ősemberi telep Kécsán. (Torontál VIII.) Különlenyomat az E. M. 1896. XIII. kötetéből.

Kolozsvár. 1896. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 25 l.

Orosz Endre. A „Valea Holcserági“ őstelep Boncz-Nyires határán. (Szolnok-Doboka m.) Die praehistorische Colonie „Valea Holcserági“ bei Boncz-Nyires im Szolnok-Dobokaer Comitatus. Von *Andreas Orosz*.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XX. évf. II. Természettudományi szak. 1. füz. 1895.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 8 l. (= (31.)—(36.) + (101.)—102.) l.)

Orosz Endre. Hús ismeretlen ősemberi telepről. Különlenyomat az „E. M.“ 1903. XX. évfolyam II. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 7 l.

Orosz Endre. Ősembertani adatok Erdélyből. Különlenyomat az O. T. É. 1901. évi XXIII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1901. Ajtai K. Albert. 8°. 33 l.

Orosz Endre. Őslénytani adatok az erdélyi medenceze területéről. Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.

Orosz Endre. Ősrégészeti adatok a Kis-Szamos folyó völgyéből. (Különlenyomat az E. M. 1905. évi XXII. kötet 6. füzetéből.)

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

Orosz Endre. Ujabb vörösréz-leletek az erdélyi felföldről. Különlenyomat az „E. M.“ 1903. évi XX. kötet 10. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 6 l.

Pap Károly. A Petőfi-Almanach. Ismerteti —. (Különlenyomat az E. M. 1909. évi kötetéből.)

Kolozsvár. 1909. Stief Jenő és Társa. 8°. Bcl., 16 l.

Parádi Ferencz. Adatok a köpet földfémtartalmának és fajsúlyának ismeretéhez. (Előadatott az E. M.-E. orvos-term.-tud. szakosztályának 1899. évi jun. 23-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 16 l.

Parádi Franz. Beiträge zur Kenntniss der specifischen Gewichte und der Aschenbestandtheile des Auswurfes. Separatabdruck aus dem O.T. É. (Medic.-Naturwissensch. Mittheilungen.)

Kolozsvár. 1899. Buchdruckerei Albert K. Ajtai. 8°. Bcl., 7 l.

Pártos Ervin. A bőrgyártással kapcsolatos betegségek. Különlevonat az E. M. 1932. évi 7—12. számából.

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 4 l.

Pártos Ervin. Szoptató anyák és csecsemőjük nyálának keményítő-emésztése. Különlenyomat az E. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Pataki Jenő. Adatok a magyar ifjak orvos nevelésének történetéhez. Előadatott az E. M. E. orvostermészettudományi szakosztályának 1903. évi május hó 16-án tartott orvosi szakülésén. Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 13 l.

Perényi József. Szász Béla élete és költészete. (1840—1898.) Különlenyomat az E. M. 1903. évi XX. kötetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 32 l.

Péterfi Márton. Déva lombosmohái. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXI. évf. II. Természettudományi szak. 2. füzet. 1896.

Kolozsvár. 1896. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 16. l.

Petri Mór. Bárány Wesselényi Miklós és munkái. Különlenyomat az E. M. 1903. évi XX. kötetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. 54 l.

Pfeiffer Péter. Új módszer elektromos dispersio és absorptio mérésére dróthullámokkal. Két könyomatú rajzlappal. (O. T. É. (Természettudományi szak.) Külön lenyomat. (XXII. [!] kötet, 1901. II—III. füzet.))

[Kolozsvár, 1901. Ajtai K. Albert.] 8°. 35 l.

Pór Antal. Bánk-bán Melindája. Különlenyomat az E. M. E. b. sz. k. VII. kötetéből.

Kolozsvár. 1890. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 17 l.

(Pósta Béla.) Jelentés az Erd. Muz. érem- és régiségtára 1903. évi állapotáról. (Külön lenyomat az „E. M.” 1904. évi XXI. kötet 4-ik füzetéből.) Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 7 l.

Pósta Béla Jelentése az érem- és régiségtár 1905. évi állapotáról. Bemutattatott az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1906. évi januárius 28-án tartott XLVIII-ik közgyűlésén. Az E. M. 1906. évi márczius 15-iki számából. Kolozsvár. 1906. Stief Jenő és Társa. 8°. 14 l.

Pósta Béla. Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtárának 1907., 1908., 1910., 1911., 1913. évi állapotáról.

Kolozsvár. 1908., 1911., 1912., 1914. Stief Jenő és Társa könyvsajtója. Budapest. 1909. Hornyánszky Viktor könyvnyomdája. 8°.

1907. évi. Az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek 1907-ről szóló évkönyvéből. 1908. 24 l.

1908. évi. Különlenyomat az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1908. évi évkönyvéből. 1909. 24 l.

1910. évi. 1911. 23 l.

1911. évi. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. 1912. 25 l.

1913. évi. Kiadja az Erdélyi Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtára 1914. 12 l.

NB. Valamennyi jelentés különlenyomat a megfelelő évkönyvből, ha ez nincs is jelezve.

* **Pósta Béla.** Kolozsvári Márton és György Szent-György-szobra. V. Ek. IV.

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa. Nagy 8°. 15 l., 1 tábla.

Pósta Sándor. Újrendszerű prothezis a mandibula resectiójához. Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár, 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Preysz Kornél. Az izommunka s a szellemi foglalkozás befolyása a phosphorsavkiválasztásra. (Előadatott az orvosi szak 1890. december 19-én tartott ülésén.) Különlenyomat az O. T. É. Orvosi szak. 1891. évi I-ső füzetéből.

(Kolozsvár. 1891. Ajtai K. Albert.) 8°. 20 l.

Primics György. Nehány erdélyi kőzet petrographiai vizsgálata, vonatkoztatva Foith Károly „A jövő geologia“-jára. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1883. VIII. évf. II. Term.-tud. szak.]

(Kolozsvár). [1883.] (Stein János.) 8°. 261.—272. l.

Pungur Gyula. Adatok Szilágyvármegye Orthoptera-faunájához. -- Beiträge zur Orthopterenfauna des Szilágyer Comitatus. Von *Julius Pungur*. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1891. XVI. évf. II. Term.-tud. szak.]

(Kolozsvár.) [1891.] (Ajtai K. Albert.) 8°. 255.—266. l.; német kivonat == 1 l.

Purjesz Béla. A lobos és nem lobos folyadékgyülemek mai differentialis kórisméjéről. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1911. évi április hó 1.-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1911. évi XXXIII. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár, 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Purjesz Béla. A szív arythmiákról. (Előadatott az E. M.-E. orvostudományi szakosztálya 1914. febr. 7.-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az E. O. 1914. évi XXXVI. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár, 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 21 l.

Purjesz Zsigmond. A korai diagnosis jelentőségéről és a Calmette-féle ophthalmoreactió specifiens értékéről. (Előadatott az E. M. E. orvosi szakosztályának november hó 13.-án tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1908. Ajtai K. Albert. 8°. 23 l.

Reinbold Béla. A Molisch—Udránszky-féle alpha-naphtolkénsav reakzióról. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1903. évi október hó 30.-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 35 l.; 1 táblázatmelléklet.

Reinbold Béla. A szarvasmarha-vér fibrinjének hydrolysises elemzése. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1909. évi februárius hó 13.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1909. évi XXXI. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1909. Ajtai K. Albert. 8°. 29 l.

Reinbold Béla. A táplálkozás néhány kérdése. Irta és az Erdélyi Múzeum-Egylet 1906 december 8—9-én tartott nagyenyedi vándorgyűlésén felolvasta —. Különlenyomat. V. Ek. II.

Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa. 8°. 10 l.

Richter Aladár. Braunschweig és a természettudomány, hazai viszonyainkra való visszapillantással. 10 képpel. (Különlenyomat az Erdélyi Múzeumi Értesítő, természettud. szak, XXVI. (1901. XXIII. kötet) évf. II.—III. füzetéből, a szerző költségén készült 10 képpel.)

Kolozsvár. 1902. Stein János m. k. egyetemi könyvkereskedése. (Ajtai K. Albert könyvsajtója.) 8°. 16 l.

Richter Aladár. Jelentés az Erdélyi országos Muzeum növénytaráról az 1902. évben, némi vonatkozással a „Botanicus Muzeum“ megalapítására Kolozsvárt. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXV. köt. II. Természettudományi szak. I.—II. füz. 1903.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 9 l.

Richter Aladár. Jelentés az Erdélyi Országos Muzeum növénytaráról az 1903. évben, az eladdig egységes vezetés megosztására való vonatkozással. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXVI. köt. II. Természettudományi szak. I.—II. füz. 1904.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 24 l.

Richter Aladár. Jelentés az Erdélyi országos Múzeum növénytaráról az 1904. évben, vonatkozással e múzeum multjára és jelenére. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXVII. köt. II. Természettudományi szak. III. füz. 1905.

Kolozsvár. 1906. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 16 l.

Richter Aladár. Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum növénytaráról az 1907. évben, Fábry Jánosra való megemlékezéssel. (1 arczképpel.) Különlenyomat. Évk. 1907.

Kolozsvár. 1908. Stief Jenő és Társa. 8°. 21 l.

Richter Aladár. Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum növénytára 1908. évi állapotáról, vonatkozással a Múzeumkertet pótló új botanikus kert megalapítására és a botanikus múzeum kérdésének a megoldására. I képpel. Különlenyomat. Évk. 1908.

Budapest. 1909. Hornyánszky Viktor könyvsajtója. 8°. 17 l.

Richter Aladár. Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum növénytári osztályának 1910. évi állapotáról, vonatkozással a vesztett Múzeumkertet pótló új botanikus kert megalkotására. Különlenyomat. Évk. 1910.

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 14 l.

Richter Aladár. Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum növénytári osztályának 1911. évi állapotáról, vonatkozással az 1912. évi áll. cult. minist. költségvetésben szentesített új növénytani intézet és botanikus kert megvalósítására az 1913. évben és Melka Vinczé-ről való megemlékezés. (1 arcz- és 2 tájképpel.) Különlenyomat. Évk. 1911.

Kolozsvár. 1912. Stief Jenő és Társa. 8°. 22 l.

Richter Aladár. Jelentés az Erdélyi Nemzeti Múzeum növénytári osztályának 1912. évi állapotáról, vonatkozással a nm. földművelési m. kir. ministerium botanikus múzeumi és kerti támogatására. Különlenyomat. Évk. 1912.

Kolozsvár. 1913. Stief Jenő és Társa. 8°. 22 l.

Richter Aladár. Majna-Frankfurt pálma-kertje és egyéb természet-tudományi intézményei. 11 képpel. (Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. kötet I—III. füzetéből.)

Kolozsvár. 1903. Stein János m. k. egyetemi könyvkereskedése. (Ajtai K. Albert könyvsajtója.) 8°. 32 l.

Rigler Gusztáv. A koleráról. Előadta az „Erdélyi Múzeum-Egyesület” orvostudományi szakosztályának 1914 november hó 14.-én tartott ülésén. Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 35 l.

Rigler Gusztáv. Vizsgálatok és eljárások a kanyaró leküzdésére a múltban. Járványtörténelmi tanulmány. Különlenyomat az É. O. 1917. évi XXXIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1919. Ajtai K. Albert. 8°. 23 l.

Rosenberger Mór. Lásd: *Jancsó Miklós* és —.

Roska Márton. A diluviális ember nyomai a csoklovinai Cholnoky barlangban. Különlenyomat a „D.” cz. folyóirat 1912. évi második füzetéből. Traces de l'homme diluvien dans la caverne „Cholnoky” à Csoklovina. Extrait des „Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie)”.

Kolozsvár. 1912. Stief Jenő és Társa. 8°. 1 lev., 49 l.

Roska Márton. Árpádkori temető Vajdahunyadon. — Csengettyüöntő-készülék. Különlenyomat a „D.” cz. folyóirat 1913. évi folyamának 1. füzetéből. Sépultures de l'époque d'Arpad, à Vajdahunyad. — Maule [!] à sonette. Extrait des „Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie)”.

Kolozsvár. 1913. Stief Jenő és Társa. 8°. 165.—198., 219.—225. l.

Roska Márton. Árpádkori temető Várfalván. Cimetière de l'époque des Arpades à Várfalva. (Abrégé.) (Különlenyomat a „D.” cz. folyóirat 1914. évi 1-ső füzetéből. Extrait des „Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie)”.

No I. 1914.)

(Kolozsvár, 1914. Stief Jenő és Társa.) 8°. 125.—187. l.

Együtt jelent meg Br. Jósika Aladár „Árpádkori sírok Várfalván” c. dolgozatával, mely e dolgozatot megelőzi.

Roska Márton. Asatás a pécska-szemlaki határban levő Nagy Sáncon. Különlenyomat a „D.” cz. folyóirat 1912. évi első füzetéből. — Fouilles exécutées au Nagy Sánccz dans la commune de Pécska-Szemlak. Extrait des „Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie)”.

Kolozsvár. 1912. Stief Jenő és Társa. 8°. 1 lev., 73 l., 1 mell.

Roska Márton. Skytha sírok Piskiről. Különlenyomat a „D.“ című folyóirat 1913. évi folyamából. Sépultures scythiques de Piski. Extrait des „Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie) 1913.

Kolozsvár. 1913. Stief Jenő és Társa. 8°. 1 lev., 233.—251. l.

Roska Márton. Újabb adatok Magyarország palaeolithikumához. Suppléments nouveaux à la palaeolithique de la Hongrie. (Abrégé.) — Újabb skytha leletek Nagyenyedről. Nouvelles trouvailles scythiques de Nagyenyed. (Abrégé.) (Különlenyomat a „D.“ cz. folyóirat 1914. évi 1-ső füzetéből. Extrait des „Travaux de la Section numismatique et archéologique du Musée National de Transylvanie à Kolozsvár (Hongrie)“. No. 1. 1914.)

(Kolozsvár. 1914. Stief Jenő és Társa.) 8°. 16 l.

Rudas Gerő. A fogakról. (Előadta a f. é. december 5-én rendezett orvos-tudományi estélyen.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [1891. XVI. évf. III. Népszerű szak.]

(Kolozsvár.) [1891.] (Ajtai K. Albert.) 8°. 40 l.

Rudas Gerő. Adalékok a fogbél szövettanához. (Előadatott az E. M. E. orvos természettud. szakosztályának 1897. június hó 11-én tartott orvosi szakülésén.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXII. évf. I. Orvosi szak. 2—3. füz. 1897.

Kolozsvár. 1897. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 10 l.; 1 tábla.

Rudas Gerő. Tanulmány a fogak és csontok korhadásáról. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egyület orvos természettudományi szakosztályának 1899. márcz. hó 10-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. E. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 16 l.

Rudas Gerő. Vizsgálatok a fogzománcz szerkezetéről. (Előadatott az orvosi szakosztály 1890. évi márczius hó 29-én tartott ülésén.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [1890. XIV. évf. I. Orvosi szak. 2.—3. füz.]

(Kolozsvár. 1890. Ajtai K. Albert.) 8°. 223.—231. l.; 1 tábla.

Ruzitska Béla. A mesterséges organikus festőanyagok kimutatása táp- és élvezeti-szerekben. (O. T. É. (Természettudományi szak.) Külön lenyomat. (XXIV. kötet, 1902. I—III. füzet.)

[Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert.] 8°. 9 l.

Ruzitska Béla. A Szeben megyei szerdahelyi sósvíz chemiai analysise. (O. T. É. (Természettudományi szak.) Külön lenyomat. (XXIV. kötet, 1902. I.—III. füzet.))

[Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert.] 8°. 4 l.

Schilling Lajos. A római királyság eltörlése és a köztársaság megalapítása. (Külön lenyomat az „E. M.“ VI. évfolyamából.)

Kolozsvár. 1879. Stein János. 8°. 78 l.

Schilling Lajos. Az Erdélyi Nemzeti Múzeum. Irta s az Erdélyi Múzeum-Egyesület vándorgyűlésén felolvasta —. Kiadja az Erdélyi Múzeum-Egyesület. (Különnyomat. V. Ek. I.)

[Kolozsvár.] 1906. 8°. 16 l.

Schilling Lajos. Catilina, Julius Caesar. Két tanulmány. (Különnyomat az „E. M.” 1882. folyamának 5. 6. 9. és 10-dik füzetéből.)

Kolozsvár. 1882. Stein János. 8°. 1 lev., 190 l.

Steiner Pál. A fej sérüléseiről. Előadta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvostudományi szakosztályának 1914 november 7.-én tartott ülésén. Különnyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Steiner Pál. A functionalis vesediagnostica a sebészet szolgálatában. (Előadatott az Erdélyi Múzeum Egyesület orvosi szakosztályának 1910. febr. 26-án tartott ülésén.) Különnyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1910. Ajtai K. Albert. 8°. 27 l.

Szabó Dénes. Jegyzőkönyvek az Erdélyi Múzeum-Egylet orvos-természettudományi szakosztályának orvosi szaküléséről. Előadta —. (I. 1904. ápr. 23-án. Petevezetőben lefolyt terhesség műtött esetét mutatja be. II. 1904. május 27.-én. Porro-műtétel esetéről tesz jelentést, bemutatja a műtétel által világrahozott magzatot.) Különnyomat az O. T. É. 1904 évi XXVI. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 7 l.

Szabó József. A Butenko-féle Liquor Bellostii-s vizeletreactio diagnostica értéke. Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1911. április 22.-én tartott szakülésén. Különnyomat az É. O. 1911. évi XXXIII. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 8 l.

Szabó József. A patelláris reflex megjelenése izomsorvadásos „Tabes dorsalis“ előrehaladott stádiumában. (Előadatott az E. M.-E. orvostudományi szakosztályának 1912 márcz. 2.-án tartott szakülésén.) Különnyomat az É. O. 1912. évi XXXIV. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 8 l.

Szabó József. A Wassermann-reactió és a Nonne—Apelt ammonium-sulfatos kémlés értékéről a psychiátriában. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1909. évi október hó 30.-án tartott szakülésén.) Különnyomat az É. O. 1909. évi XXXI. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1910. Ajtai K. Albert. 8°. 28 l.

Szabó József. Acut (apoplexiás) bulbaris paralysis esete. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1911 április 8.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1911. évi XXXIII. kötet II. füzetéből. Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 7 l.

Szabó József. Az azonosító emlékezés-esalódásról. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1909. év februárius hó 6.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1909. évi XXXI. kötet I. füzetéből. Kolozsvár. 1909. Ajtai K. Albert. 8°. 15 l.

Szabó József. Familiaris gerinczvelőmegbetegedés esete. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1908 október hó 10.-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1908. évi XXX. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár, 1909. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Szabó József. Vestibularos tünetek apoplectiformis bulbaris paralysis esetében. (Előadatott az E. M.-E. 1913. december hó 13.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1914. évi XXXVI. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 6 l.

Szabó Péter. A hajlítható matematikai inga mozgásáról (O. T. É. Külön lenyomat.) [1890. XV. évfolyam. II. Term.-tud. szak. XII. kötet.] (Kolozsvár.) [1890.] (Ajtai K. Albert.) 8°. 43.—64. l.

Szabó T. Attila. Adalékok és szempontok a magyar diákéneklés irodalomtörténeti vizsgálatához. Különlevonat. V. Ek. X.

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T. nyomdája.] 8°. 11 l.

Szádeczky Béla. I. Apafi Mihály fejedelem udvartartásából. (Különlenyomat. V. Ek. VII.)

Kolozsvár. 1913. Stief Jenő és Társa. 8°. 30 l.

Szádeczky Béla. Magyar József táborig prédikációi 1681—1683. Az E. M. 1906. évi márczius hó 15-iki számából.

(Kolozsvár. 1906. Stief Jenő és Társa.) 8°. 8 l.

Szádeczky, Gy. (J.) v. Das Rhyolithvorkommen von Nagybáród, als die nördliche Fortsetzung des Vlegyásza-Biharer Eruptivstockes. — Mittheilungen aus dem mineralogisch-geologischen Institut der königl. ung. F. J. Universität in Kolozsvár. — (O. T. E. (Természettudományi szak.) Külön lenyomat. (XXV. kötet, 1903. III. füzet.))

[Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert.] 8°. 15 l.

Szádeczky, Gy. (J.) v. Meine geologischen Exkursionen ins Vlegyásza-Bihar-Gebirge. (O. T. E. (Természettudományi szak.) Külön lenyomat. (XXV. kötet, 1903. III. füzet.))

[Kolozsvár, 1903. Ajtai K. Albert.] 8°. 4 l.

Szádeczky Gyula. A danki földcsuszás. Az Értesítő tudományos közleményei. — Különlenyomat. — XXII. évf. II. Természettudományi szak. 2—3. füz. 1897.

Kolozsvár. 1898. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 10 l., 5 tábla.

Szádeczky Gyula. A délolaszországi földrengésről és a földrengés lehetőségéről minálunk. Különlenyomat a M. F.-ből (1909. év, IV. köt. 1. szám.)

Kolozsvár. 1909. Ujhelyi és Boros. 8°. Bcl., 11 l., 1 geol. térkép.

Szádeczky Gyula. A kolozsvári egyetem ásvány-földtani intézetének és az Erdélyi Múzeum ásványtárának kiállítása Párisban az 1900. évben. (A II. táblával.) Különlenyomat az O. T. E. XXI. kötet, 1899 II—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert. 8°. 1 lev., 34 l.

Szádeczky Gyula. A nagybáródi rhyolithről, mint a Vlegyásza-Bihar-hegység eruptívus tömegének É.-i folytatásáról. — Közlemények a kolozsvári m. kir. F. J. tudomány-egyetem ásvány- és földtani intézetéből. — (O. T. E. (Természettudományi szak.) Különlenyomat. (XXV. kötet, 1903. III. füzet.))

[Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert.] 8°. 21 l.

Szádeczky Gyula. A Szárazvölgy (Vále száka) geológiája, Rézbánya vidékén. Lenyomat a M. F.-ből, I. köt. 1906, 50—73. l. IV. tábla.

Kolozsvár. 1908. Ujhelyi és Boros. 8°. Bcl., 25 l.

Szádeczky Gyula. A Vezuvióknak 1906. évi nagy kitöréseiről. 1 térképvázslattal és 6 képpel. Különlenyomat. V. Ek. II.

Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa. 8°. 16 l.

Szádeczky Gyula. A Vlegyásza félreismert közeteiről. (I. táblával.) Különlenyomat az O. T. E. 1901. évi XXIII. k. 1. füzetéből.

Kolozsvár. 1901. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Szádeczky Gyula. Adatok Erdély ásványtanához. Különlenyomat az O. T. E. 1898. évi XX. köt. II—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 9 l.

Szádeczky Gyula. Amphibolandesit-ásványtufák az Erdélyi Medence D Ny-i felében. Geologiai térképpel. Különlenyomat a „M. F. Ásv.”-ből. (I. kötet, 1912. 2. szám.)

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

[Szádeczky Gyula.] Az Erdélyi Nemzeti Múzeum Ásványtárának 1911-ik évi történelme. [Különlenyomat. Évk. 1911.]

[Kolozsvár. 1912. Stief Jenő és Társa.] 8°. 7 l.

Szádeczky Gyula. Dés földjének történelméből. Különlenyomat. V. Ek. V.

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 9 l.

Szádeczky Gyula. Egy nagy tévedés földünk életének magyarázásánál. Különlenyomat a „M. F. Ásv.”-ből. (I. kötet 1911. 1. szám.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 8 l.

Szádeczky Gyula. Jelentés az Erdélyi Múzeum ásványtárának 1900. évi állapotáról. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXIII. köt. II. Természettudományi szak. II—III. füz. 1901.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 4 l.

Szádeczky Gyula. Jelentés az Erdélyi Múzeum ásvány- és földtani gyűjteményeinek állapotáról az 1903-ik esztendőben. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXVI. köt. II. Természettudományi szak. I—II. füz. 1904.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 5 l.

Szádeczky Gyula. Jelentés az Erdélyi Múzeum ásvány- és földtani gyűjteményének állapotáról az 1904-ik esztendőben. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XXVII. köt. II. Természettudományi szak. III. füz. 1905.

Kolozsvár. 1906. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 6 l.

Szádeczky Gyula. Sztolna környékén levő telér-andesitekről. Az Értesítő tudományos közleményei. — Különlenyomat. — XXIII. évf. II. Természettudományi szak. 1. füz. 1898.

Kolozsvár. 1898. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 13 l., 1 tábla.

Szádeczky Gyula. Tufatanulmányok Erdélyben. I. rész. Kolozs tufavonulatai. VIII. táblával. Különlenyomat a „M. F. Ásv.”-ből. (II. kötet 1914. 2. szám).

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 35 l.

Szádeczky, Gyula von. Die Geologie des Szárazvölgy (Valea saca) bei Rézbánya. Mit Tafel IV. Abdruck aus den M. F.-Naturwissenschaftliche Museumshefte, I. Bd. 1906, P. 94—116.

Kolozsvár, 1908. Ujhelyi és Boros. 8°. Bcl., 23 l.

Szádeczky, J. de. Description des minéraux et roches présentés à l'Exposition de Paris 1900. par le laboratoire de minéralogie et de géologie de l'Université de Kolozsvár et par le „Museum-Transsylvanicum.“

Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l., 1 mell.

Szádeczky, Julius von. Amphibolandesittuffe in der südwestlichen Hälfte des siebenbürgischen Beckens. Mit einer Karte. Separat-Abdruck

aus dem „M. F., Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (I. Bd. 1912. Nr. 2.)

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 17 l.

Szádeczky, Julius von. Ein grosser Irrtum in der Deutung des Lebens unserer Erde. Separat-Abdruck aus dem „M. F., Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (I. Bd. 1911. Nr. 1.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 9 l.

Szádeczky, Julius v. Tuffstudien in Siebenbürgen. I. Teil. Die Tuffzüge von Kolozs. Mit Tafel VIII und einer Kartenskizze. Separat-Abdruck aus dem „M. F., Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (II. Bd. 1914. Nr. 2.)

Kolozsvár, 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 41 p.

Szádeczky K. Gyula. A helvetien transgressió konglomerátja és armatien kavicsok Kolozsvár környékén. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Természettudományi Szakosztályának 1931. dec. 7-i ülésén tartott szakelőadás. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület természettudományi szakosztályának közleményei. 1932. [Különlenyomat az E. M. 1932. évi XXXVII. kötetéből.]

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 25.—39. l.

Szádeczky K. Gyula. A Vlegyásza-Biharhegység eruptívus kőzetei újabb irodalmának kritikai áttekintése. Különlenyomat a „M. F. Ásv.“-ből. (III. kötet, 1915. 1. szám.)

[Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert.] 8°. 43 l.

Szádeczky K. Gyula. Kissebes, Hodosfalva, Sebesvár, Marótlaka, Magyarókerke geológiai viszonyairól. Geológiai térképpel és két táblával. Különlenyomat a „M. F. Ásv.“-ből. (III. kötet, 1915. 1. szám.)

Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 26 l.

Szádeczky K. Gyula. Nagyenyed vidékének geológiai kialakulása és kapcsolata a szerves élettal. Különlevonat. V. Ek. X.

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 12 l.

Szádeczky K. Gyula. Oligocenkori trachit-vulkán nyoma Kolozsvár határában. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Természettudományi Szakosztályának 1931. december 7-i ülésén tartott szakelőadás. — Spuren oligocener Trachyt-vulkanausbrüche in der Umgebung von Klausenburg. Vortrag, gehalten in der Sitzung der naturwissenschaftlichen Abteilung des Erdélyi Múzeum-Egyesület am 7. ten December 1931. Von *Julius von Szádeczky K.* Az Erdélyi Múzeum-Egyesület természettudományi szakosztályának közleményei. 1932. [Különlenyomat.]

(Cluj-Kolozsvár) 1932. (Minerva R.-T.) 8°. 19.—24. l.

Szádeczky K., Julius von. Die geologischen Verhältnisse von Kissebes, Hodosfalva, Sebesvár, Marótlaka und Magyarókerke. Separat-Abdruck aus dem „M. F. Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums“ (III. Bd. 1915. Nr. 1.)

[Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert.] 8°. 29 l.; 2 tábla.

Szádeczky K., Julius von. Kritische Übersicht der neueren Literatur über die Eruptivgesteine des Vlegyásza-Bihargebirges. Mit einer geologischen Kartenskizze. Separat-Abdruck aus dem „M. F., Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (III. Bd. 1915. Nr. 1.)

[Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert.] 8°. 50 l., 1 geol. térkép-vázlat.

Szádeczky Lajos. A Habsburg-ház lengyel királyságra törekvése a XVI. században. (Különnyomat az „E. M.“ 1892 évfolyamából.)

Kolozsvár. 1892. Ajtai K. Albert. 8°. 35 l.

Szádeczky Lajos. Dr. gróf Kuun Géza emlékezete. Az Erdélyi Irod. Társaság gr. Kuun Géza emlékezetének szentelt szept. 27. ülésén tartott emlékbeszéd. Különnyomat az E. M. 1905. 8. füzetéből.

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 43 l.

Szádeczky Lajos. Dr. Gróf Kuun Géza emlékezete. Különnyomat az „E. M.“ 1905. évi 4-ik füzetéből.

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.

Szádeczky Lajos. Fogaras vára és uradalma történeti emlékei. Különnyomat az E. M. 1892. évfolyamából.

Kolozsvár. 1892. Ajtai K. Albert. 8°. 2 lev., 83 l.

Szádeczky Lajos. Kaukázusi utazásunk. Első rész. Budapesttől — a Cserkeszföldig. Kilenecz képpel. (Különnyomat az „Erdély“ VII. évfolyam 1—3. számából és az „E. M.“ 1898. I—III. füzetéből.)

Kolozsvár. 1898. Ny. Gombos Ferencznél és Ajtai K. Albertnél. 8°. 76 l.

Szádeczky Lajos. Rákóczi és a bujdosók hamvai. Lenyomat az „E. M.“ 1904 májusi füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 8 l.

Szamosi János. A nők az ó-kori görögöknél. Különnyomat az E. M. E. M. 1895. évi VI. füzetéből.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. 1 lev., 19 l.

Szamosi János. A nők a régi görög irodalomban. Különnyomat az 1895. évi IV. füzetéből.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 15 l.

Szamosi János. Az austriai egyetemek haladása tiz év alatt (1868—1877.) és egy pillantás a magyar egyetemekre. Különnyomat az „E. M.” 1879-ik évi 6-ik számából.

Kolozsvár. 1879. Stein János. 8°. 31 l.

Szamosi János. Egy régi görög álmoskönyvről. (Felolvastatott az Erdélyi Irodalmi Társaság gyűlésén 1893. márczius 19-én.) (Különlenyomat az „E. M.” 1893. évi folyamából.)

[Kolozsvár. 1893. Ajtai K. Albert.] 8°. 15 l.

Szántó Sámuel. Az arany bulla keletkezése összehasonlítva az angol magna chartával. Külön lenyomat az „E. M.” 1881-ki évfolyamából. Az „Erdélyi Muzeum” kiadványa.

Kolozsvár. 1881. Stein J. 8°. 2 lev., 58 l.

Szász Ferenc. Csillagszigetek a Világegyetemben. Különlevonat V. Ek. X.

[Cluj-Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 9 l.

Széchy Károly. Kazinczy Ferencz levelezése. Tanulmány. Különlenyomat az E. M. E. b. sz. k. VIII-ik kötetéből.

Kolozsvár. 1891. Ajtai K. Albert. 8°. 40 l.

Széki Tibor. Az asarylaldehydnek néhány rendellenes tulajdonságáról. Ueber einige anormale Eigenschaften des Asarylaldehyds. Különlenyomat a M. F. 1909. évi IV. köt. 1. számából. Abdruck aus den Naturwissenschaftl. Museumsheften, IV. Bd. 1 Heft. 1909.

Kolozsvár. 1909. Ujhelyi és Boros. 8°. Bcl., 7 + 7 l.

Széky Tibor. A para-diphenylol-dimethylmethán nitro származékairól. Különlenyomat az O. T. É. évi XXVI. köt. I. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 14 l.

Széky Tibor. Brenzcatechin és ketonokból előállított új vegyületekről és származékaikról. Előadta a szerző az Erdélyi Muzeum-Egylet 1905. évi február hó 10.-én tartott orvos-természettudományi szakosztályi ülésén. Különlenyomat az „O. T. É.” 1905. évi XXVII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 20 l.

Széky Tibor. Nitro derivate des p-Diphenylol-dimethyl-methans. Sonderabdruck aus den Berichten der medicinisch-naturwissenschaftlichen Section des Siebenbürgischen Museum Vereines (1904. I—II Heft.)

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 13 l.

Széky, Tibor. Ueber die Condensation von Brenzcatechin mit Ketonen. Sonderabdruck aus den Berichten der medicinisch-naturwissenschaftlichen Section des Siebenbürgischen Museum Vereines (1905. I—II. Heft.)

Kolozsvár. 1905. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Szentpétery, Siegmund von. Albitoligoklasgesteine aus dem Túr-Toroczkóer Höhenzuge. Mit Tafeln II. und III. und 2 geologischen Profilen im Text. Separat-Abdruck aus dem „M. F. Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (I. Bd., 1912. Nr. 2.)

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 70 l.

Szentpétery, Siegmund von. Galenit und Sphalerit, Göthit und Pyrolusit von Toroczkó. Separat-Abdruck aus dem „M. F. Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (IV. Bd., p. 214—223.)

Kolozsvár, 1918. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

Szentpétery, Siegmund von. Schädelbruchstück eines *Cerbus euryceros* Cuvier von Olasztelek. Mit 1 Figur im Text. Separat-Abdruck aus dem „M. F. Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (I. Bd. 1911. Nr. 1.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 5 l.

Szentpétery, Siegmund von. Überreste des *Elephas primigenius* Bib. von Marossárpatak und Akmár. Mit 3 Figur im Text. Separat-Abdruck aus dem „M. F. Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums.“ (I. Bd. 1911. Nr. 1.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 8 l.

Szentpétery, Sigismund von. Die mesozoischen Eruptivgesteine der südlichen Hälfte des Persányer Gebirges, mit besonderer Berücksichtigung der geologischen Verhältnisse. Mit geologischen Kartenskizzen und einer Textfigur. Abdruck aus den Naturwissenschaftlichen Museumsheften. (1909. IV. Band, No. 2.)

Kolozsvár. 1910. Ujhelyi és Boros. 8°. 62 l., 1 lev., 1 mell.

Szentpétery Zsigmond. A Persányi hegység déli felének mesozoicus eruptivus kőzetei különös tekintettel a földtani viszonyokra. (Földtani térképvázlatokkal s szövegek közti ábrákkal.) Különlenyomat a M. F.-ből. (1909. év, IV. köt. 2. szám.)

Kolozsvár. 1910. Ujhelyi és Boros. 8°. 55 l., 1 lev., 1 mell.

Szentpétery Zsigmond. Adatok Kolozsvár ösemlőseinek ismeretéhez. 2 táblával, 5 geol. szelvénnel és 1 térképvázlattal. Különlenyomat a „M. F. Asv.“-ből. (II. kötet. 1913. 1. szám).

Kolozsvár. 1914. Ajtai K. Albert. 8°. 22 l.

Szentpétery Zsigmond. Albitoligoklas kőzetek a Túr-Toroczkói hegységből. 2 táblával és 2 szövegek közti geologiai szelvénnel. Különlenyomat a „M. F. Asv.“-ből. (I. kötet. 1912. 2. szám).

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 61 l.

Szentpétery Zsigmond. Cervus euryceros Cuv. koponyatöredéke Olasztelekről. A szöveg között 1 képpel. Különlenyomat a „M. F. Ásv.”-ből. (I. kötet. 1911. 1. szám.)

— Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 5 l.

Szentpétery Zsigmond. Cuprit, azurit és malachit Bélavárról Torda-A.-megyében. Különlenyomat a „M. F. Ásv.”-ből (III. kötet, p. 157.—163.)

Kolozsvár. 1916. Ajtai K. Albert. 8°. 7 l.

Szentpétery Zsigmond. Elephas primigenius Blb maradványok Marosárpatakról és Akmárról. A szöveg között 3 képpel. Különlenyomat a „M. F. Ásv.”-ből (I. kötet 1911. 1. szám.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 7 l.

Szentpétery Zsigmond. Galenit és sphalerit, göthit és pyrolusit Torocz kőről. Különlenyomat a „M. F. Ásv.”-ből. (IV. kötet, 1917. 1. szám).

Kolozsvár. 1917. Ajtai K. Albert. 8°. 11 l.

Sztáncsek Zoltán. Adatok az Avas hegység eruptív kőzeteinek ösmeretéhez. Az Ertesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. II. Természettudományi szak. XXI. évf. 3. füz. 1896.

Kolozsvár. 1897. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 31 l.

Szterszky Vincze. Egyenes adóink reformja. Különlenyomat az E. M. 1909. évi harmadik füzetéből.

Kolozsvár. 1909. Stief Jenő és Társa. 8°. 27 l.

Tavaszy Sándor. Mit mond a filozófia a mai embernek? Különlenyomat. V. Ek. X.

[Cluj—Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 9. l.

Téglás Gábor. A Közép Marosvölgy őstörténelmi nevezetességű barlangjai. (O. T. E. Külön lenyomat.) [1886. XI. évfolyam. II. Term.-tud. szak. VIII. kötet.]

(Kolozsvár.) [1886.] (Stein J.) 8°. 187.—210. l.

Téglás Gábor. A székely-udvarhelyi római castrum és annak katonai fürdője (2 rajzzal.) Különlenyomat az E. M. 1897. V. füzetéből.

[Kolozsvár. 1897. Ajtai K. Albert.] 8°. 13 l.

Téglás Gábor. A tibódi kettős kincslelet tanúsága. Különlenyomat az E. M. 1904. évi XXI. kötet 2. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 6 l.

Téglás Gábor. Adalékok Dacia felirattanához. Különlenyomat az E. M. E. b. sz. k. V. kötetéből.

Kolozsvár. 1888. Ormós Ferenc. 8°. 37 l.

Téglás Gábor. Ampelum, mint Dacia aranybányászatának hatósági központja. Különlenyomat az Erdélyi Muzem-Egylet kiadványai V-ik kötetéből.

Kolozsvár. 1888. Ormós Ferenc. 8°. 22 l., 1 lev.

Téglás Gábor. Az erdélyi medence őstörténelméhez. Különlenyomat az „O. T. É.” II. természettudományi szak 1887. évfolyamának I., II. és III. füzetéből.

Kolozsvár. 1887. Ormós Ferenc. 8°. Cl., 70 l., 1 lev.

Téglás Gábor. Dacia keleti határvonala s annak védelmi rendszere a Maros felső völgyétől az Olt rákos-hévízi szorosáig. Különlenyomat az „E. M.” 1900. évfolyamából.

Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 20 l.

Téglás Gábor. Dák várak Udvarhelymegye keleti és éjszaki hegyvidékein. Különlenyomat az E. M. 1895. évi V.—VI. füzetéből.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. 18 l., 1 tábla.

Téglás Gábor. Jelentés a múlt nyáron őstörténelmi és bányászati érdekből tett utazásomnak őslénytani eredményeiről. (O. T. É. Külön lenyomat.) [1887. XII. évfolyam. II. Term.-tud. szak. IX. kötet.]

(Kolozsvár. 1887. Stein János.) 8°. 333.—335. l.

Téglás Gábor. Mommsen Tivadar emlékezete, különös tekintettel daciai hatására. Különlenyomat az E. M. 1904. évi XXI. köt. 1. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Téglás Gábor. Oskori nemes fémbányászatunk némely adalékai. Különlenyomat az Erdélyi Muzem-Egylet kiadványai IV-ik kötetéből.

Kolozsvár. 1887. Ormós Ferenc. 8°. 39 l.

Téglás Gábor. Tocilescu György régészeti felfedezései régi [helyesen: déli] Dáciában. Különlenyomat az E. M. 1904. évi XXI. kötet 8. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Téglás Gábor. Ujabb adalékok Dacia felirattanához. Különlenyomat az E. M. XIX. kötetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. 50 l.

Téglás Gábor. Ujabb adalékok Domitianus két daciai hadjáratához. Különlenyomat az E. M. 1904. évf. (XXI. kötet) 7. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Téglás Gábor. Ujabb feliratok az erdélyi aranyvidékről. (E. M. E. b. sz. k.) [VI. kötet. 1889.] (Külön lenyomat.)

(Kolozsvár.) [1889.] (Fejér Vilmos.) 8°. 7 l.

Téglás Gábor. Ujabb kő- és bronzkori leletek az erdélyi medence területéről. (Jelentés az erd. Muz.-Egyl. megbízásában 1887 nyarán tett

erdélyi körútjának őstörténelmi eredményeiről.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [1888. XIII. évf. II. Term.-tud. szak. X. köt.]

(Kolozsvár.) [1888.] (Ormós Ferenc.) 8°. 67.—74. l.

Téglás Gábor és Király Pál. Újabb adalékok Dacia felirattárához. (E. M. E. b. sz. k.) [VI. kötet. 1889.] (Külön lenyomat.)

(Kolozsvár.) [1889.] (Fejér Vilmos) 8°. 13 l.; 1 könyom. tábla.

Téglás, Gabriel. Résumé sur les gîtes préhistoriques du plateau Transylvanien. (Separatabdruck aus dem O. T. É. (Medic. Naturwissensch. Mittheilungen.)) [1887. XII. Jahrg. Naturwiss. Abth.]

(Klausenburg.) [1887]. (Druck von Franz Ormós.) 8°. 349.—352 l.

Temesváry János. Öt erdélyi püspök rangemelése. (Öt czimerképpel). Levéltári kutatásai alapján. (Különlenyomat az E. M. 1910. évi folyamából.)

Kolozsvár. 1910. Stief Jenő és Társa. 8°. 33 l.

Terner Adolf. Columbus Kristóf emlékének. Különlenyomat az „E. M.”-ből.

Kolozsvárt. 1892. Ajtai K. Albert. 8°. 59. l.

* **Teutsch Gyula.** A barczasági őskori telepekről. V. Fk. V.

Kolozsvár, 1908. Stief Jenő és Társa. Nagy 8°. 7 l.

Thúry József. A székelyek eredete. Különlenyomat az „E. M.” 1898. XV. kötetéből.

Kolozsvár, 1898. Ajtai K. Albert. 8°. Cl., 78 l.

Torma Károly. Az alsó-ilosvai római állótábor s műemlékei. Helyirati vázlat. (Külön lenyomat az E. M. E. évk. III-dik kötetéből.)

Kolozsvár. 1864. Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel. 4°. 59 l., 1 lev.; 14 tábla.

Torma Károly. Dacia felosztása a rómaiak alatt. (Külön nyomtat az E. M. E. évk. II-dik kötetéből.)

Kolozsvár. 1863. Az ev. ref. főtanoda betüivel. Kis 8°. 29 l.

Torma Károly. Tizenkét római felirat Daciából. (Külön nyomtat az E. M. E. évk. II-dik kötetéből.)

Kolozsvár. 1863. Az ev. ref. főtanoda betüivel. Kis 8°. 25 l.

Torma Zsófia. A nándori barlangesoportozat. Független a „Hunyadmegyei neolith kőkorszakbeli telepek” ismertetéséhez. Két kőmetszetű táblával. Különlenyomat az „E. M.” 1880-iki évfolyam 6- és 7-ik számaiból.

Kolozsvár. 1880. Stein J. 8°. 24 l.

Torma Zsófia. Hunyadmegyei neolith kőkorszakbeli telepek. Ismerteti —. Különnyomat az „E. M.” 1879-ki 5-ik és 6-ik számából.

Kolozsvár. 1879. Stein János. 8°. 51 l.; 3 kőmetszetű táblamelléklet.

Tóth György. A felülvizsgálat a magyar polgári perrendtartásban. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztályának 1914. május 23-án tartott ülésén felolvasta: —. [Különlenyomat. J. Tt. VII. kötetéből.]

Kolozsvár. 1915. Ajtai K. Albert. 8°. 53 l.

Tóth György. A közbirtokosságok, mint jogi személyek. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztályának 1912. május 18-án tartott ülésén felolvasta: —. [Különlenyomat. J. Tt. III. füzetéből.]

Kolozsvár. 1912. Ajtai K. Albert. 8°. 67 l.

Tóth György. Jelentés az Erdélyi Múzeum-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztályának 1911. évi működéséről. Különlenyomat. Évk. 1911.

Kolozsvár. 1912. Stief Jenő és Társa. 8°. 31 l.

(Tóth György). Jelentés az Erdélyi Múzeum-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztályának 1913. évi működéséről. Különlenyomat. Évk. 1913.

Kolozsvár, 1913. Stief Jenő és Társa. 8°. 14 l.

Török Zoltán. Adatok a nagyküüllőmegyei neogén ismeretéhez. Különlevonat. V. Ek. X.

[Cluj-Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 8 l.

Tusa Gábor. A romániai magyar egyházak és az állam közötti viszony. Különlenyomat. V. Ek. XII.

Cluj-Kolozsvár, 1934. Minerva R.-T. 8°. 11 l.

Tusa Gábor. Birói védelemsérelmes közigazgatási intézkedések ellen. Különlevonat. V. Ek. X.

[Cluj-Kolozsvár. 1932. Minerva R.-T.] 8°. 9 l.

Udránszky László és Koch Ferencz. A vizelet redukáló képességének meghatározásáról. (Előadatott az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvos-természettudományi szakosztályának 1894. május hó 18-ikán tartott orvosi szakülésében.) Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. XIX. évf. I. Orvosi szak. 1—2. füz. 1894.

Kolozsvár. 1894. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 32 l.

Urbanetz Ede. A redukáló anyagok kiválasztása betegeknél. Az Értesítő tudományos közleményei. Különlenyomat. I. Orvosi szak. XX. évf. 2. füz. 1895.

Kolozsvár. 1895. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 29 l., 1 táblázat.

Varga Zsigmond. A sumir kérdés mai állása és problémái. (Különlenyomat az E. M. 1913. évi folyamából.)

Kolozsvár. 1914. Stief Jenő és Társa. 8°. 2 lev., 135 l.

Veress Elemér. A gátlás és más beidegzési jelenségek *Cossus ligniperda* hernyóin. (15 ábrával.) (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1907. évi januárius hó 26.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1907. Ajtai K. Albert. 8°. 21 l.

Veress Elemér. A lateralis és medialis egyenes szemizom érzékenységről. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettud. szakosztályának 1905. évi november hó 4.-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1905. évi XXVII. kötet I—III. füzetéből.

Kolozsvár. 1906. Ajtai K. Albert. 8°. 6 l.

Veress Elemér. A látóterek vetélkedésének egy példájáról. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztálya 1903. évi december hó 4.-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 4 l.

Veress Elemér. A szaglászerv ingerléséről szagos folyadékok közvetlen behatása révén. Két ábrával. (Kivonatossan előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1902. évi november hó 14.-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 40 l.

Veress Elemér. Adatok a melegérzékenység területi elosztásának ismeretéhez. (I—VI. táblázattal és egy ábrával.) (Kivonatossan előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1901. évi november hó 23.-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1902. évi XXIV. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl. 87 l.

Veress Elemér. Az izommeredés lefolyásáról. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettud. szakosztályának 1904. évi márcz. 4.-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1904. évi XXVI. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 20 l.

Veress Elemér. Galvános és chemiai ingerhatások összehasonlítása béka idegizomkészítményén. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1910 januárius 29.-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1910. évi XXXII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1910. Ajtai K. Albert. 8°. 16 l.

Veress Elemér. Megfigyelések *Scyllium* és *Thalassochelys* szivén. 12 ábrával külön mellékleten. (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1909. évi október 2.-án tartott ülésén.) Különlenyomat az É. O. 1909. évi XXXI. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1910. Ajtai K. Albert. 8°. 12 l.

Veress Elemér. Megjegyzések a látással kapcsolatos szétsugárzás természetére vonatkozólag. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztálya 1903. évi december hó 4-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1904. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Veress Elemér. Optikai tényezők a festőművészeti technikában. (Előadatott aquarelle-vázlatok bemutatásával az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1907. évi április hó 13.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1907. Ajtai K. Albert. 8°. 10 l.

Veress Elemér. Színkeverés a szemnek színes eltérése révén. (Előadatott az E. M. E. orvos-természettudományi szakosztályának 1903. évi június hó 12-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1903. évi XXV. kötet. I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1903. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 7 l.

Veress Endre. A kolozsvári Báthory-egyetem története lerombolásáig, 1603-ig. Művelődéstörténelmi tanulmány. Római, bécsi és hazai levéltári kutatásai alapján. A kolozsvári jezsuiták levelezésével s a főiskola irataival. (Különlenyomat az „E. M.” 1906 évi folyamából.)

Kolozsvár. 1906. Stief Jenő és Társa. 8°. IV, 84 l.

Veress Endre. A miriszlói csata (1600 szeptember 18). Irta és felolvasta az Erdélyi Múzeum-Egyesület második vándorgyűlésén Nagyenyeden 1906 december 9-ikén. Különlenyomat a vándorgyűlés emlékkönyve 65—77. lapjáról.

Kolozsvár. 1907. Stief Jenő és Társa. 8°. 15 l.

Veress Endre. A nagyenyedi kollégium jegyzői és a Nemes Oskolai Tanács 1796—1798-iki jegyzőkönyve. (Különlenyomat az E. M. 1908-ik évi folyamából.)

Kolozsvár. 1908. Stief Jenő és Társa. 8°. 34 l. [= 273.—292. és 388.—399. l.]

Veress Endre. Báthory Zsigmond és Bethlen Gábor viszonya az oppeln-ratibori hercegségekhez. Különlenyomat az „E. M.”-ből.

Kolozsvár. 1897. Ajtai K. Albert. 8°. 38 l.

Veress Endre. Bethlen Gábor fejedelem ifjúsága. (Függelékül Bethlen ifjúkori leveleivel.) (Különlenyomat az „E. M.” 1914-iki évfolyamából.)

Kolozsvár. 1914. Stief Jenő és Társa. 8°. 56 l.

Veress Endre. Czélkúti-Züllich Rudolf szobrász élete és munkái. 30 képpel és hasonmással. Kiadta az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egyesület. (Különlenyomat az „E. M.” 1911-iki évfolyamából.)

Kolozsvár. 1911. Stief Jenő és Társa. 8°. 70 l., 1 lev.; 1 képmell.

Veress Endre. Erdély- és magyarországi régi oláh könyvek és nyomtatványok. (1544—1808). Fametszetű hasonmásokkal. (Különlenyomat az E. M.-ből.)

Kolozsvár. 1910. Stief Jenő és Társa. 8°. 119 l.

Veress Ferenc. Heveny általános mérgezés esete resorcin külső alkalmazása után. Különlenyomat az É. O. 1907. évi XXIX. kötet II. füzetéből.

Kolozsvár. 1907. Ajtai K. Albert. 8°. 6 l.

Veress Vilmos. Nehány test fénytörése és dispersioja (Thalliumüveg, víz, monobromnaphthalin, szénkéreg, naphthalin-benzololdat, vegytiszta benzol.) (O. T. É. Külön lenyomat.) [1879. IV. évf. Term.-tud. szak.]

(Kolozsvár). [1879.] (Stein János.) 8°. 121—138. l.

Veszprémi D. Általános pneumokokkus fertőzés néhány érdekes esete. (Előadatott az „E. M. E.” orvos-természettudományi szakosztályának 1899. április 21-én tartott orvosi szakülésén.) [Különlenyomat az O. T. É. 1899. évi XXI. köt. I—II. füzetéből.]

[Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert.] 8°. 6 l.

Veszprémi D. Gerinczagybeli elfajulások vészes vérszegénységnél. (Előadatott az E. M. E. orvostermészettudományi szakosztályának 1900. május hó 19-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1900. évi XXII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 12 l.

Veszprémi Dezső. Keményedés az Ammonszarvban epilepszia egy esetében. (Előadatott az E. M. E. orvos-term.-tud. szakosztályának 1900. május hó 19-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1900. évi XXII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1900. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 5 l.

Veszprémi Dezső. Kettős vékonybél-sarcoma. (Előadatott kórboneztani készítmények bemutatásával kapcsolatban az E. M. E. orvosterm.-tud. szakosztályának 1901. januárius 26-án tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1901. évi XXIII. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1902. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 11 l.

Veszprémi Dezső. Különböző eredetű gümöbacillus tenyészetek virulentiájának összehasonlítása. (Előadatott kórboneztani készítmények bemutatásával kapcsolatban, az E. M. E. orvostermészettud. szakosztályának 1900. december 15-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1901. évi XXIII. kötet I—II. füzetéből.

Kolozsvár. 1901. Ajtai K. Albert. 8°. Bel., 48 l.

Veszprémi Dezső. Szövetteni vizsgálatok gerinczagysérülés egy esetében. (Előadta az „E. M. E.” orvos-természettudományi szakosztályának

1898 október 14-én tartott orvosi szakülésén.) Különlenyomat az O. T. É. 1898 évi XX. köt. III. füzetéből.

Kolozsvár. 1899. Ajtai K. Albert. 8°. Bcl., 20 l.

Veszprémi Dezső. Lásd: *Jancsó Miklós* és —.

Vida Károly. Az eleven szülő Aphisok petefészkeinek és petéjének fejlődése. Önálló vizsgálatok alapján. Két eredeti rajztáblával. (O. T. É. II. Term. tud. szak. 1885.) [Különlenyomat.]

Kolozsvár. 1885. Stein János. 8°. 49 l.

Vidakovich Kamill. Észleletek az antimeristem (Schmidt) alkalmazásáról. (Előadatott az E. M. E. 1911 márczius 18.-án tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1911. évi XXXIII. kötet I. füzetéből.

Kolozsvár. 1911. Ajtai K. Albert. 8°. 9 l.

Vörös Cyrill. Egyszerű szerkezetű repülőrendszer legközönségesebb mozgásai. Különlenyomat az „Értesítő II. term. tud. szak“ 1893-ik évfolyamából.

Kolozsvár. 1893. Ajtai K. Albert. 8°. 2 lev., 239.—266. l.

Vutskits György. A nummulitekről általában különös tekintettel Erdély nummulitjeire. Tudori értekezésül. Két fénynyomatu táblával. (O. T. É. 1883. Term. T. Szak.) [Különlenyomat.]

Kolozsvár. 1883. Stein János. 8°. 86 l.

Zacher Pál. Chorion epithelioma malignum egy esete. (Két ábrával.) (Előadatott az E. M. E. orvostudományi szakosztályának 1912. december 14-én tartott szakülésén.) Különlenyomat az É. O. 1912. évi XXXIV. kötet III. füzetéből.

Kolozsvár. 1913. Ajtai K. Albert. 8°. 13 l.

Zsakó Gyula. Lásd: *Kohn Hillel* és —.

Összeállította: **Valentiny Antal.**

L'activité scientifique de trois quarts de siècle de la Société du Musée de Transylvanie.

1859—1934.

Rédigée de la part du comité

par

Louis György

secrétaire général.

Introduction.

Par

Louis György.

La Société du Musée de Transylvanie fut fondée le 23—26 novembre 1859, à l'initiative du comte Émeric Mikó. Quand la Société arriva en 1909 au jubilé d'un demi siècle de son existence, le comité de direction se décida de célébrer ce jubilé par la publication des mémoires, — en forme d'un album de luxe, — lesquels fassent connaître l'histoire de la Société et de ses collections. Ces mémoires furent préparés pendant des années en grandes dimensions, pour une édition de luxe, mais, à cause des difficultés matérielles d'une part, pour la guerre mondiale d'autre part, le travail fut suspendu après 320 pages et ne fut publié jusqu'aujourd'hui.

Vingt-cinq ans après, la Société arriva de nouveau à un terme important de son existence, à l'anniversaire de trois quarts de siècle de sa fondation. Dans une situation beaucoup plus pauvre qu'en 1909 et entre des circonstances plus graves que jamais, il fallut payer notre tribut de reconnaissance et de respect pour le passé. Le soixante-quinzième anniversaire ne put être célébré par une fête vraiment sublime, les affaires de la Société étant en suspens; ainsi surgit de nouveau l'idée d'élever de cette occasion un monument littéraire qui puisse prescrire une direction et donner des points de vue, au présent de même qu'aux travailleurs de l'avenir, par la mise au jour des valeurs du passé.

Le comité de la Société adopta, à la séance du 29 janvier 1934, à l'unanimité la proposition de son secrétaire, Louis Kántor, que, pour

rendre mémorable cet anniversaire, des mémoires doivent être publiés et il s'occupait pendant des années avec grand zèle de cette question. Au commencement, l'intention c'était que les mémoires à publier embrassent le passé entier de la Société, son histoire de soixante-quinze ans, puis les cadres et les résultats de son activité scientifique. Pendant les préparatifs, le comité prit pourtant en considération que la période actuelle de la vie de la Société n'est pas apte — à cause de la situation non rangée avec l'État — à détailler ni l'histoire fidèle des soixante-quinze ans, ni à faire connaître le passé, la matière et la situation des collections (bibliothèque, archives, collection archéologique, minéralogique zoologique et botanique). C'est pourquoi le comité prit la décision de confier à une époque plus calme l'histoire de la Société et l'appréciation de son activité regardant le musée et ne tâche maintenant que de montrer, quelle activité développa la Société du Musée de Transylvanie, pendant ces soixante-quinze ans, sur le domaine pur scientifique.

À cette question répond l'ouvrage présent qui systématisé et résume l'activité scientifique de la Société du Musée de Transylvanie en cinq grands chapitres. L'effet, qui résulte des mille et mille données, est magnifique. Il se met en évidence que le nombre des oeuvres originales et des éditions particulières de la Société surpasse les 600 et ses revues composent 180 volumes qui contiennent plusieurs mille de dissertations et de publications scientifiques du domaine entier de la science sur 52.000 pages avec 600 tableaux. Si nous ajoutons à tout cela l'activité des quatre sections, qui peuvent rendre compte pendant les trois quarts de siècle de 2509 traités scientifiques et de 776 conférences de popularisation, au total de 3275 dissertations, on peut constater que la Société du Musée de Transylvanie accomplit infatigablement son devoir au service de la science et de la civilisation. Ces données demandent place pour la Société du Musée de Transylvanie dans l'histoire de la science hongroise et sont dignes d'approbation même en relation internationale.

L'histoire de la section philosophique, linguistique et historique.

1860—1934.

Par

Ladislav Rajka.

Quand la Société du Musée de Transylvanie s'est constituée le 23 novembre 1859, à l'initiative du comte Émeric Mikó, elle avait pour but de développer, outre le recueil pour le musée, une activité scientifique. Peu de mois après, le 25 février 1860, avait lieu la première séance scientifique sous la présidence du comte Émeric Mikó. À cette occasion Charles Torma, l'archéologue distingué, lut sa dissertation intitulée *Les traces des Romains dans la partie du nord de la Transylvanie*. De ce moment-là commence la riche activité scientifique que la Société du Musée développe depuis soixante-quinze ans. Dans l'intérêt de l'activité scientifique, le 6 février 1861, la section historique et celle des sciences naturelles se sont, séparées. La section historique publia les dissertations tenues dans les *Évkönyvek* (Annales). Celles-ci furent rédigées par le célèbre polymathe, Samuel Brassai. La section historique s'occupait pendant les premiers quatorze ans — conformément à son nom — en premier lieu avec les sciences historiques. Une partie importante de ses traités se rapporte à la Transylvanie. Une activité spécialement importante développa la section dès le commencement sur le domaine de l'archéologie. Henry Finály, l'archéologue distingué, s'occupa de la numismatique et de recherches des trouvailles romaines. Charles Torma publia des études de grande valeur sur la *Division de Dacie* et *Le camp à demeure des Romains de Alsóilosva*. Mentionnons encore de la linguistique, la dissertation de Guillaume Schmidt (*L'élément slave dans la langue roumaine*).

En 1872 s'est constituée l'université de Kolozsvár. La Société du Musée prêta son appui au jeune institut scientifique : ses collections furent prises à louage par l'université et pour encourager l'activité scientifique, elle publia la revue *Erdélyi Múzeum* (Musée de Transylvanie) au lieu des *Évkönyvek* (Annales) de jusqu'ici. Les cadres de la section historique se montraient déjà en ce temps-là trop étroits, c'est pourquoi la section se reconstitua en 1878.

Au sein de la Société du Musée se sont formées bientôt deux directions diverses. Selon l'opinion de quelques uns le but principal de la Société est l'augmentation des collections et leur élaboration ; les autres soulignaient que le grand fondateur de la Société, le comte Émeric Mikó, voulait fonder, à vrai dire, une association scientifique, seulement les

circonstances d'alors n'étaient pas propres à ce but. Il faut savoir qu'en 1859, quand la Société s'est fondée, le règne autrichien absolutiste ne regardait pas d'un oeil bienveillant l'organisation des associations scientifiques hongroises, c'est pourquoi la Société du Musée ne pouvait se constituer qu'entre des cadres généraux. Pour approfondir l'activité scientifique, la Société fonda en 1883. la section philosophique, linguistique et historique, laquelle fonctionne dès lors sans interruption. La section s'élabora des statuts et conduisit ses affaires par un comité à lui. Le premier président de cette section était Otto Hóman, puis Louis Felméri, et de 1887 jusqu'à sa mort en 1909, Jean Szamosi, professeur de l'université. La section se forma avec 75 membres, plus tard ce nombre s'élevait à 380. En cette forme, la section fonctionnait jusqu'à 1906, quand elle se transforma essentiellement.

L'activité de la section était rendue possible par la société-mère, laquelle lui mit à la disposition les moyens matériels nécessaires. Pour encourager l'activité scientifique, la section publia une revue. C'est avec une sincère appréciation que nous devons prendre connaissance du fait, que la Société du Musée sacrifiait de 1883 jusqu'à 1906, pour l'encouragement de l'activité scientifique, 45000 florins, ce qui correspond aujourd'hui à une somme de quatre millions à peu près.

La vive activité de la section se déroula aux séances spéciales. Pendant le temps susmentionné 253 dissertations furent exposées en 136 séances spéciales; entre elles 103 s'occupaient de Transylvanie.

Nous trouvons entre les conférenciers Samuel Brassai avec des traités philosophiques (*Sur la Théorie de l'Évolution; Évolution et Éthique*), Antonie de Gerando, la célèbre éducatrice des jeunes filles, venue chez nous de la France, qui exposa des thèses intitulées comme *L'université libre de Bruxelles, Les nouvelles réformes pédagogiques en France*. À côté d'elle Louis Felméri s'occupait des questions pédagogiques, il dissertait par exemple sur *Les écoles secondaires de l'Angleterre*. Les jurisconsultes déployaient leur activité aussi dans la section historique en ce temps-là. Ainsi Arthur Balogh dissertait p. ex. *Sur la révision de la constitution belge*, Gustave Lindner sur *L'ancien code souabe chez les Saxons du Pays du Roi*.

L'activité de la section est bien importante au domaine de la philologie classique. Les érudits les plus distingués de cette science sont Samuel Brassai, Jean Csengeri, Étienne Hegedüs, Joseph Cserép, Jean Szamosi et d'autres encore. Ils s'occupaient parmi les écrivains de la littérature grecque, d'*Homère*, des *dramas d'Éschyle et de Sophocle*, de *Pindare* et de *Callimaque*. Parmi les écrivains étudiés de la littérature latine nous pouvons mentionner *Plaute, Horace, Catulle, Properce* et *Cicéron*.

La linguistique générale et hongroise intéressaient nos érudits à même mesure que les questions des langues étrangères. Ainsi Gabriel Bálint dissertait sur *La langue tamoule*, Jean Kovács sur *la propagation de la langue anglaise*. Henry Finály mit en train une oeuvre de grande importance, il redigea le *dictionnaire du latin du moyen âge*.

L'activité de la Société tendait naturellement en premier lieu à l'élaboration des sujets scientifiques hongrois. Ainsi beaucoup de disser-

tations s'occupent de la littérature hongroise, dont presque le domaine entier servit de matière aux recherches scientifiques. Mais ils n'ont pas négligé de faire connaître les littératures d'autres langues. Ainsi Jean Kéri parlait de la question de *L'histoire de la presse périodique roumaine*, Grégoire Moldovan dissertait sur *La vie de Georges Sinkai*. Louis Ürmösi parlait de *la littérature slovaque*, Charles Erdélyi tenait une conférence sur *Lenau*. Plusieurs essais s'occupent de la littérature anglaise. Tels sont : les conférences de Zoltán Ferenczi (*Les récits d'Edgar Poe* ; *Les poésies d'Allan Edgar Poe* ; *La question Shakespeare-Bacon*), puis l'essai d'Étienne Hegedüs : *Shelley et le Prométhé d'Ackermann*. Alexandre Mika rapportait d'une oeuvre de *Taine*, Jules Lánczy et Joseph Cs. Papp écrivaient des essais sur *Dante*. Mathias Eisler dissertait sur le *Talmud*, Béla Erődi sur le *Sahname de Firduszi*, Samuel Brassai publiait des *Essais sanscrits*. La bibliographie avait aussi ses érudits, d'autant plus que la Société possède une bibliothèque de grande valeur. C'était ici que le plus célèbre bibliographe hongrois, Charles Szabó, présentait son oeuvre illustre, qui contient la description ponctuelle des anciens livres hongrois (jusqu'à 1711), Farkas Gyalui conférait de *La Bibliothèque d'Université de Strasbourg*.

Les dissertations historiques ont naturellement un sujet hongrois le plus souvent. Mais l'activité archéologique de la section peut compter sur un intérêt général. Henry Finály présenta le 28 septembre 1889 à la séance spéciale de la section philosophique *Le trésor d'Apahida* ; cette trouvaille d'or est entre celles de l'époque de la migration des peuples une des premières — aujourd'hui encore — et en même temps un des objets les plus précieux du Musée Archéologique de la Société. Parmi les archéologues sont encore illustres — outre les susmentionnés — : Gabriel Finály, Sophie Torma et Gabriel Téglás. Leurs recherches se rapportaient en premier lieu à l'époque dace et romaine. On s'occupait, outre l'archéologie, de l'ethnographie ; sur ce domaine Grégoire Moldován se distinguait spécialement avec ses essais de sujet roumain.

De cette riche activité rend compte la revue de la section, Erdélyi Múzeum (Musée de Transylvanie.). Pendant 23 ans 459 dissertations y sont apparues.

Les membres de la Société sollicitaient depuis quelques années qu'à côté de l'activité scientifique il faut donner plus de soin à l'augmentation des collections. Conformément à ce désir, on transforma en 1906 l'organisation de la section. La direction de la section philosophique avait encore pour un temps l'ancien président, Jean Szamosi, après sa mort c'était d'abord Louis Schilling, puis Zoltán Gombocz qui se chargèrent de la direction. Jusqu'au commencement de la guerre nous voyons un travail assidu dans la section ; 79 conférences furent exposées en 59 séances spéciales. Pendant la guerre le travail scientifique s'était lassé à cause de grands obstacles.

Quelques conférences représentent la philosophie ; telles sont l'étude de Ladislas Ágai *Sur les bases des mathématiques au point de vue de la théorie des connaissances*, Georges Bartók : *Le problème de la libre volonté* et Georges Kristóf : *Remarques à la méthode et aux problèmes*

principaux de l'esthétique. Des études moins nombreuses représentent la philologie classique. Des conférences remarquables étaient tenues sur *Alcée*, *Euripide* et *Ovide*. La linguistique, l'histoire de la littérature, la bibliographie et l'histoire ont presque entièrement des sujets hongrois; dans ces facultés les membres de la Société ont enrichi des études précieuses leur spécialité.

Conformément aux glorieuses traditions, l'archéologie était à un niveau très haut. Des spécialistes distingués comme Árpád Buday, Martin Roska et Béla Pósta ont mis en lumière beaucoup de résultats intéressants et nouveaux, d'une part de l'époque romaine, d'autre part de l'époque préhistorique de l'humanité. Outre l'ethnographie, la géographie avait aussi un spécialiste distingué, Eugène Cholnoky, qui parlait en plusieurs conférences intéressantes entre autres: *de l'art des Chinois* et *de son voyage en Amérique*.

La Société introduisit dès 1906 une innovation remarquable; pour populariser les sciences, elle organisa de conférences. La section prit aussi sa part de cette action avec 18 conférences. C'est avec les conférences populaires que l'institution des assemblées ambulatoires est en relation. La Société organisa d'année en année, en différentes villes, une série de conférences de deux-trois jours. Jusqu'à la guerre mondiale, la Société avait arrangé huit assemblées ambulatoires dans les différentes villes de la Transylvanie et les membres de la section prenaient part à ces congrès avec 45 conférences. Les sujets des conférences dernières se rapportèrent à la Transylvanie. Dans la revue de la section, *Erdélyi Múzeum* (Musée de Transylvanie), étaient publiées pendant ce temps 236 dissertations, tandis que des mémoires rendaient compte des congrès ambulatoires.

Les deux grandes époques de la section philosophique, de 1883 jusqu'à 1906 et de 1906 jusqu'à 1918, ont fait triompher deux principes importants: la première mit en évidence le travail scientifique, la deuxième — outre l'étude des sciences — la pensée de la popularisation.

En l'hiver de 1918 le grand changement historique touchait la Société du Musée au vif. L'université hongroise a cessé et presque tous ses professeurs sont partis. La réorganisation de la vie de Société ne pouvait commencer qu'en 1920. La section élut d'abord Árpád Buday pour président, puis, après son départ, Georges Kristóf, enfin Alexandre Tavaszy, qui conduit la section depuis dix ans.

La continuation du travail scientifique cessa plusieurs fois à cause des permis officiels nécessaires. Surtout depuis le 1 janvier 1933 beaucoup de conférences devaient être omises parce que l'autorité compétente ne les a pas permises. Malgré tous les obstacles il y avait un travail zélé dans la section et pendant seize ans, jusqu'à 1934, — jusqu'à quand s'étend cet abrégé, — la section philosophique propageait en 83 conférences les sciences spirituelles. Les conférences se groupaient, contrairement à celles de jusqu'ici, selon un plan suivi. Ainsi on faisait des conférences par série sur l'histoire des beaux-arts, la civilisation de la Transylvanie, le moyen âge de Transylvanie, la critique hongroise, les religions dans la civilisation de la Transylvanie, l'esprit public transylvain,

les grands mouvements de l'histoire de la civilisation (*la renaissance, l'humanisme, le rationalisme, le romantisme, l'idéalisme, le libéralisme, le démocratisme*), les crises sociales et matérielles de la Transylvanie, hommes illustres de la Transylvanie, etc. Chaque série se composait de huit-dix conférences.

Les conférences spéciales furent systématisées de nouveau dès 1929, 28 conférences spéciales étaient organisées pendant ces dernières 5 ans. De la philosophie s'occupait Alexandre Tavaszy: *La conception esthétique de Kierkegard; La façon existentielle de penser; L'existence et la réalité*) et Adalbert Varga (*La question de l'individualité; Spinoza.*) Outre la pédagogie, l'activité scientifique de la section se dirigea pour la plupart vers l'histoire et la littérature de la Transylvanie.

Dès 1930, la Société renouvela ses congrès ambulatoires. Les membres de la section ont pris part dans 5 assemblées ambulatoires et ont popularisé leur spécialité en 37 conférences. La revue de la section cessa de paraître en 1917, mais en 1930 on a réussi de nouveau de mettre en train le périodique, comme l'organe commun de toutes les sections. (La partie médicale se sépara en 1934.)

La section philosophique proprement dite s'est constituée en 1883 et développait pendant 51 ans une activité considérable et étendue. La balance de cette activité est: 361 conférences scientifiques, 106 conférences de propagation et 85 conférences aux congrès ambulatoires. Beaucoup de forts volumes d'une revue distinguée portent témoignage de tout cela. La section philosophique, linguistique et historique de la Société du Musée de Transylvanie a fait vraiment son devoir pendant ces trois quarts de siècle.*

* Ce résumé fut rédigé pour les lecteurs étrangers, c'est pourquoi il ne souligne que les conférences, qui peuvent intéresser les lecteurs étrangers. La grande partie de l'activité de la section est spécialement hongroise; ce travail n'est mentionné que fugitivement dans cet abrégé.

L'histoire de la section des sciences naturelles de la Société du Musée Transylvanie.

1860—1934.

Par

Ernest Balogh.

I. 1860—1878. La Société du Musée de Transylvanie (S. M. T.) institua, l'année suivante de sa fondation, la section des sciences naturelles, ayant pour but de mettre en mouvement l'activité scientifique entre ses cadres. En ce temps-là la section n'avait encore aucune organisation. Les conférences étaient arrangées par le comité central et pas par la section. Elle n'avait ni gestion, ni conseil de direction, ni président. La section n'était donc qu'un conseil spécial du comité central. L'activité de la section commença par suite à s'affaiblir dès la fin de l'année 1869 et cessa bientôt de fonctionner.

La première conférence de la section avait lieu le 9 janvier 1861. Aux séances spéciales furent exposées des dissertations scientifiques achevées, qui furent ensuite publiées dans la revue de la S. M. T., dans les *Évkönyvek* (Annales). Pendant le temps susmentionné, 14 auteurs coopérèrent avec 32 conférences. La plupart des conférences avait un sujet zoologique ou géologique, mais il y avait aussi des conférences au sujet astronomique, physique, chimique, botanique, technologique et météorologique.

Nous devons faire sortir, entre les noms des travailleurs de la section, le nom de *Samuel Brassai*, le savant polymathe, de *François Herbich*, l'illustre géologue et particulièrement le nom d' *Otto Herman*. La section est fière que ce naturaliste illustre commença entre ses cadres sa carrière de haute volée; ce savant, dont l'activité étendue au domaine de l'ornithologie, d'entomologie et d'ichtyologie devint le trésor commun du monde scientifique entier.

II. 1879—1883. Les professeurs des facultés médicales et de sciences naturelles de l'université, instituée en 1872 à Kolozsvár, fondèrent en 1876 une association sous le nom de: „Société des Sciences Médicales et Naturelles de Kolozsvár“. Le but de cette société était la culture des sciences médicales et naturelles et le rassemblement dans une corporation des spécialistes qui s'occupaient de ces sciences. À ce but aurait correspondu en effet la section des sciences naturelles de la S. M. T. aussi, mais celle-ci était déjà inanimée. La société susdite avait une section médicale et une section des sciences naturelles séparée, avec deux conseils de direction. Ses

sections tenaient non seulement des conférences scientifiques, mais des conférences populaires aussi. Mais, faute d'argent, elles ne pouvaient faire paraître une revue pour publier les résultats scientifiques. C'était ce besoin qui a fait naître l'idée de demander à la S. M. T. de subventionner l'édition d'une revue convenable.

La discussion des méthodes de réalisation de ce plan entre la société et la S. M. T. donna l'idée aux deux parties, de rappeler à la vie la section des sciences naturelles de la S. M. T. et elles sont convenues de publier une revue commune. Pour ce but, la S. M. T. donna à la section des sciences naturelles une dotation annuelle. La section ainsi transformée prit l'organisation de la Société des Sciences Médicales et Naturelles. Elle arrangea ses conférences avec la Société des Sciences Médicales et Naturelles ensemble, publia sa revue et élut son conseil de direction dans l'assemblée générale de celle-ci. Ainsi elle n'appartint que nominalelement à la S. M. T., selon son organisation elle appartient plutôt à la Société des Sciences Médicales et Naturelles.

La section ainsi reconstituée développa une activité pleine de mouvement. Dans cette période de cinq ans, 35 auteurs tenaient 130 conférences scientifiques et 8 auteurs 24 conférences populaires dans la section. Selon leur spécialité, la plupart des conférences scientifiques avait un sujet minéralogique-géologique (54), puis viennent les conférences zoologiques (40), physiques (21), chimiques (9), météorologiques (3), économiques (2) et une conférence pharmacologique.

Nous rencontrons entre les conférenciers plusieurs savants, qui attirèrent avec leur activité l'estime du monde scientifique international entier. Entre eux, le plus notable est *Antoine Koch*, le travailleur le plus zélé de la section, qui livra par ses recherches minéralogiques, géologiques et paléontologiques en toute la Transylvanie des données si importantes à la science qui servent de source aujourd'hui encore. C'était lui, qui découvrit le minéral „pseudobrookit.“ Le géologue *Georges Primics* a eu un grand mérite par l'exploration de la terre de la Transylvanie. Dans cette section commença sa carrière scientifique *Eugène Daday*, qui fit connaître son nom par les investigations hydrobiologiques sur le globe terrestre entier. Le zoologue *Géza Entz* s'occupa en premier lieu des protozoaires et était sous ce rapport un des plus considérables savants de son temps. Les recherches pleines d'inventions sur le domaine de la chimie organique de l'illustre chimiste, *Rodolphe Fabinyi*, étaient connues au delà des limites du pays. C'est à son nom que se lie l'hypothèse de la perturbation.

La plupart des dissertations exposées fut publiée dans la revue de la section, dont le titre était: „*Compte rendu des séances scientifiques et des soirées pour la popularisation des sciences naturelles de la Société des sciences méd. et nat. de Kolozsvár et de la section des sc. nat. de la S. M. T.*“ Cette revue avait trois parties séparées: I. partie médicale, II. partie des sciences naturelles, III. partie populaire. C'était dans la deuxième partie que les travaux de la section des sciences naturelles furent publiés. La section entra dès lors en relation d'échange avec les pareils instituts scientifiques de l'étranger.

III. 1884—1905. La section nouvellement organisée était composée des membres de deux associations indépendantes, des membres de la S. M. T. et de la Société des Sciences Médicales et Naturelles de Kolozsvár. Cela rendait la conduite des affaires très compliquée et lourde. C'est pourquoi la Société des Sciences Méd. et Nat. de Kolozsvár prononça à l'unanimité, en son assemblée générale du 27 avril 1884 la dissolution de la société et se décida d'entrer avec tous ses membres dans la Société du Musée de Transylvanie, mieux dit, dans sa section des sciences médicales et naturelles récemment instituée, conformément aux nouveaux statuts.

Cette section de la S. M. T. se composa de deux classes juxtaposées : de la classe médicale et de celle des sciences naturelles. Les deux formèrent une unité matérielle et reçurent une dotation annuelle de la S. M. T. Chaque classe arrangea indépendamment ses conférences avec son président et son secrétaire. Le conseil directoire de l'entière classe se composa d'un président, d'un secrétaire, de deux vice-présidents élus de chaque classe et de trois membres de comité pour chaque section.

L'organisation fondamentale de la section des sciences médicales et naturelles resta donc telle, comme celle de la Société des Sciences Médicales et Naturelles d'autrefois. Sa revue resta aussi la même, ce n'était que son titre qui se changea un peu, conforme à la situation nouvelle : *Communications des Séances Scientifiques et des Soirées pour la popularisation des Sciences Naturelles de la Section des sciences Médicales et Naturelles de la S. M. T.* Son ancienne division resta aussi : I. partie médicale, II. partie des sciences naturelles, III. partie populaire. La section médicale ainsi que celle des sciences naturelles rédigea indépendamment la partie respective de la revue, mais ces deux parties formèrent avec la partie populaire chaque année un volume commun.

Une innovation était qu'à cause de la relation d'échange, la revue contient le résumé allemand de presque toutes les dissertations.

La belle activité de la période précédente de la section se continua en paix, mais dans la deuxième partie de la période susmentionnée, elle tomba en défaillance. Les causes en étaient d'une part les complications autour de la revue et d'autre part les contradictions de principes dans la société-mère. C'était que dans la S. M. T. deux directions commencèrent leur lutte. Selon l'une, le but principal de la S. M. T. est l'activité scientifique. En face de cette direction académique l'autre direction, — nommée muséale, — discutait que ce but ne peut être que le maintien et le développement des musées. Cette dernière direction tenait les sections pour une charge nuisible et superflue de la Société de Musée de Transylvanie, parce que les musées ne recevaient assez de subvention à cause de la dotation donnée aux sections. Ces contradictions se développèrent tellement jusqu'à la fin de la période susdite qu'on devait sérieusement compter à la dissolution des sections.

Pendant la période esquissée, 87 auteurs tenaient 372 conférences de popularisation. Entre les conférences scientifiques la plupart avait en ce temps aussi un sujet minéralogique géologique (109), puis viennent les conférences physiques (64), zoologiques (62), chimiques (54), bota-

niques (31), mathématiques (23), paléontologiques (8), astronomiques (6), économiques (2), météorologiques (2) et 11 conférences avec un sujet de sciences naturelles générales. Outre les conférences scientifiques la section tenait aussi 22 conférences populaires

Entre les nouveaux membres de la section, c'était en ce temps-là que commença son travail quarantenaire *Jules Szádeczky*, l'illustre pétrographe, qui fut honoré par le monde scientifique entier, quand on l'élut vice-président du congrès géologique international de Canada en 1913; *Étienne Apáthy*, le célèbre savant de l'anatomie des cellules et de l'histologie, un des plus grands maîtres de la microtechnique de son temps. Dans son institut travaillaient presque toujours des jeunes érudits étrangers aussi. Puis notons *Émeric Lőrenthey*, le connaisseur spécial des écrevisses tertiaires, qui faisait des recherches de grande valeur aussi dans la Bavière; le zoologue *Louis Méhely*, membre de plusieurs instituts scientifiques étrangers, qui a une activité étendue et considérable au domaine des abeilles, reptiles, amphibiens et mammifères; les recherches étendues de *Vincent Borbás*, concernant la systématique des plantes (il a publié 874 communications plus ou moins longues) ont une vraie importance internationale; *Jules Farkas*, qui recherchait les relations entre la théorie de la chaleur et les différentes sortes d'énergie. *Louis Martin* se distingua par son activité d'une direction tout à fait nouvelle: il s'occupait parmi les premiers avec la mécanique de l'aviation sur base mathématique et gagnait le brevet d'invention en 1893 à sa roue suspendue.

IV. 1906—1918. Les disputes devenues très aiguës cessèrent avec les nouveaux statuts de la S. M. T., mis en vigueur en 1906. Les nouveaux statuts instituaient au lieu de la section des sciences médicales et naturelles, une section médicale et une section de sciences naturelles séparée. La section des sciences naturelles devint donc une section indépendante et le comité central prit lui-même soin de la publication de l'activité déployée entre ses cadres par une dotation annuelle. Puisque les musées des sciences naturelles furent mis, par d'autres décisions, au point central de l'activité de la section, les savants des autres sciences naturelles, qui n'étaient pas en liaison avec les musées (chimie, physique etc.), se sentirent négligés et ils se retirèrent peu à peu de l'activité de la section. La nouvelle revue avait le nom: *Fascicules de Musée. Communications du musée zoologique, minéralogique et botanique et de la section des sciences naturelles de la Société du Musée de Transylvanie*. On témoigna bientôt du mécontentement contre la rédaction de cette revue, mais la Société du Musée de Transylvanie obvia à ces mécontentements en divisant la rédaction de la revue, de la manière que chaque musée édite désormais lui-même les communications concernant sa spécialité. C'est ainsi qu'apparut dès 1911, la revue du musée minéralogique et géologique: *Communications du musée minéralogique-géologique de la Société du Musée National de Transylvanie* et dès 1915 la revue de la collection botanique: *Fascicules botaniques, communications de la section botanique du Musée National de Transylvanie*. Le musée zoologique avait aussi sa revue, mais de celle-ci n'apparurent que des fragments.

Une telle division de la revue dissolvait non seulement l'unité de la section, mais en même temps les liens serrés qui liaient la section à la S. M. T. La S. M. T. avait dès 1872 un contrat avec l'université, en vertu duquel la S. M. T. céda ses collections à l'usage de l'université pour une certaine somme annuelle. Selon un point de ce contrat les professeurs des facultés respectives de l'université sont en même temps les directeurs des musées de la S. M. T. En un mot, les directeurs des instituts universitaires (zoologique, botanique, et minéralogique) devenaient en même temps les directeurs du musée zoologique, botanique et minéralogique de la S. M. T. Puisque ces instituts universitaires ne possédaient pas de revue, les directeurs des instituts publièrent les résultats du travail de leurs instituts dans la revue de la section. Ainsi la revue de la section devint — si non nominalement, du moins réellement — la revue des instituts universitaires. Il y avait d'autres signes encore qui indiquaient que la section ainsi divisée deviendra peu à peu l'organe subventionné par la S. M. T. des instituts universitaires.

La retraite des investigateurs des autres sciences naturelles (chimie, physique), la rupture de l'unité par la division de la revue et d'autres circonstances défavorables ont tellement affaibli la vie de la section que son activité cessa presque entièrement au commencement de la guerre. Malgré les circonstances difficiles l'activité de 13 ans de la section est tout de même assez considérable. Pendant ce temps 43 auteurs tenaient 09 conférences scientifiques. Celles-ci avaient pour la plupart des sujets zoologiques, botaniques, ou minéralogiques-géologiques. Les autres spécialités sont, pour les causes susmentionnées, à peine représentées. Ce ne sont que la chimie, les mathématiques, l'astronomie et la géographie qui étaient représentées chacune par une conférence. La section tenait encore 35 conférences populaires.

V. 1919—1934. Le temps qui succéda à la guerre mondiale, apporta dans la vie de la S. M. T. ainsi que dans la vie de la section, des changements bien graves. Par suite de la crise politique les membres actifs de la section, qui étaient presque tous des professeurs universitaires, devaient céder leur place et l'ancien corps des professeurs de l'université partit pour la Hongrie; ceux qui restaient ici, perdirent leur envie de travail à la suite de l'incertitude de leur avenir.

Le sévère état de siège de 1919, qui accompagna le changement du régime, rendait impossible chaque fonction de vie dans la section qui avait déjà tant de pertes. Mais à la fin de 1920, avec l'atténuation de l'état de siège, la section, reconstituée des membres restés, recommença son activité, qui ne fut interrompue dès lors. Mais les nouvelles circonstances ont changé à fond la direction de cette activité. Elle ne peut plus se conformer à cette tâche statutaire qui est l'élaboration scientifique des collections de sciences naturelles de la S. M. T. Un obstacle important de cela c'est la relation non réglée des musées de la S. M. T. avec l'université, c'est à dire avec l'État; l'autre obstacle est que les savants n'ont plus à leur disposition des laboratoires convenables et d'occasions de travail. Pour cette raison, le nombre des conférences scientifiques diminua, mais l'activité de la section prit un grand élan au domaine des

conférences populaires, par lesquelles elle sert mieux l'autre but, la propagation générale des sciences et de la connaissance du pays natal. Puisque les anciennes revues de la section ont cessé de paraître, ses communications scientifiques sont publiées avec les dissertations des autres sections dans la revue *Erdélyi Múzeum* (Musée de Transylvanie), éditée par la S. M. T., qui commença à paraître de nouveau en 1930. Pendant ces 16 ans mentionnés, 18 conférenciers tenaient 68 traités scientifiques et le nombre des conférences populaires était 126, tenues par 26 conférenciers. Entre les conférences scientifiques il y a disproportionnellement beaucoup qui ont un sujet minéralogique-géologique (38); puis viennent les conférences botaniques et zoologiques (6—6); chimiques (5); mathématiques (4); paléontologiques (3); astronomique (1) et cinq conférences au sujet de sciences naturelles générales.

Les présidents de la section étaient, depuis son existence, en ordre chronologique: Antoine Abt, Géza Entz, Antoine Koch, Antoine Abt, Géza Entz, Rodolphe Fabinyi, Étienne Apáthy, Rodolphe Fabinyi et Jules Szádeczky.

L'activité de la section est conclue par de grands nombres. Pendant les 75 ans 711 conférences spéciales furent exposées dans la section et le nombre des conférences populaires était 207. Pendant ces trois quarts de siècle 178 membres de la section étaient montés sur l'estrade pour répandre la lumière claire des sciences naturelles. Les résultats publiés de son activité scientifique font, — en y comptant les 142 feuilles de la revue — 700 feuilles avec 182 tableaux et 221 gravures dans le texte. Cette série de volumes contient 605 dissertations de 129 auteurs, et elle est gardée, utilisée et estimée — par suite de la relation d'échange étendue, — de beaucoup d'instituts scientifiques analogues du monde entier. Cette balance des 75 ans nous rassure que la section justifia de sa part cette foi confiante et dévouée avec laquelle nos grands ancêtres avaient fondé la S. M. T. et nous donne une fière confiance en nous même, parce qu'on ne peut nier que la section devint une composante considérable de la culture des sciences naturelles, même en relations internationales.

L'histoire de la section médicale.

1879—1934.

Par

Eugène Pataki.

L'histoire de la section médicale de la Société du Musée de Transylvanie commence en 1879. C'était alors que l'assemblée générale prit la décision d'instituer deux sections, par lesquelles elle désirait mieux correspondre au but prescrit dans les statuts: à la culture des sciences et à la propagation de la science hongroise. Le devoir d'une des sections devint la culture et la popularisation des sciences naturelles. Entre les cadres de cette section s'abrita la médecine aussi. En même temps il fut décidé l'union de la section avec la Société des Sciences Médicales et Naturelles de Kolozsvár fondée trois ans auparavant avec le même but, puisque les membres, ainsi que les intentions des deux sociétés étaient les mêmes. Les deux sociétés unies tenaient ensemble leurs séances, les naturalistes et les médecins séparés et se décidèrent de faire aussi des conférences populaires. De plus, elles publièrent une revue commune, intitulée: *Communications des séances scientifiques et des soirées pour la popularisation des sciences naturelles de la Société des Sciences médicales et naturelles de Kolozsvár et de la section des sciences naturelles de la Société du Musée de Transylvanie*. La revue se divisait en trois parties: I. Partie médicale. II. Partie des sciences naturelles. III. Partie populaire. La partie médicale remplit généralement deux ou trois feuilles et son premier rédacteur était le professeur André Högyes. Dès 1887, le résumé des communications fut publié en allemand sous le titre „Revue“. La revue susdite contenait outre les dissertations originales, des publications périodiques sur la médecine hongroise, puis les communications concernant les séances de la section et ses autres affaires. Le comité de chaque section s'est constitué d'un président, d'un secrétaire et de trois membres de conseil.

La section médicale ainsi constituée commença son travail avec ardeur. Dans ce travail c'étaient les professeurs de l'université hongroise fondée en 1872, puis leurs assistants et leurs élèves les plus doués qui donnèrent l'exemple. Ils tâchèrent avec grande ambition à élaborer la matière des instituts de médecine de l'université et celle des hôpitaux. La possibilité de communiquer leurs travaux les ambitionnait aux recherches scientifiques originales. Au commencement 7 séances scientifiques furent tenues par an et avec l'augmentation de la matière scientifique, ce nombre s'accroissait.

L'intérêt pour l'activité scientifique s'augmentait d'année en année; plusieurs conférenciers se présentaient chaque année, surtout après l'institution des nouvelles cliniques (1900), quand le nombre des malades se multipliait et l'installation nécessaire des instituts rendait les recherches scientifiques possibles. En 1906, la section de médecine subit un grand changement: elle se sépara de la section des sciences naturelles et fonctionnait dès lors indépendamment. Alors, sur la proposition du président de la section, Sigismund Purjesz, on tenait des séances spéciales chaque semaine, dans une salle remplie et avec un programme surchargé. Il y avait généralement 23—24 séances spéciales par an. Les professeurs de l'université donnaient l'exemple et ambitionnaient leurs élèves au travail scientifique. Chaque malade instructif et la matière scientifique des instituts fut démontrée, suivie d'une conférence scientifique.

L'activité pleine d'animation se continua jusqu'à 1914. La guerre mondiale n'interromput point le travail de la section; mais elle le mena dans une direction nouvelle. Les conférences se conformant aux exigences de la guerre, avaient pour sujet sans exception les maladies et les épidémies de la guerre, puis la chirurgie et servirent d'instruction aux jeunes médecins et aux ambulancières professionnelles et volontaires.

Le changement de régime imposa pour un temps silence à la section. Les professeurs universitaires hongrois sont partis, les relations de la section et des cliniques et laboratoires cessèrent. Par suite de la perte des conditions de l'activité scientifique, le travail était suspendu pendant plusieurs années. Le renouvellement se fit en 1922, quand la section nouvellement constituée commença à arranger des séances dans des maisons privées, dans les salles réservées des cafés, ou dans les localités offertes par différentes sociétés. Dans ces séances chacun rendait compte de ses expériences, quelques-uns faisaient des démonstrations de malade, d'autres faisaient connaître les articles des journaux médicaux de l'étranger. Mais il était difficile de recevoir le permis pour ces séances et pour ces conférences. En 1929, la situation s'améliora un peu. Dans cette année 8 séances scientifiques et 6 conférences populaires furent tenues. L'année suivante 21 sujets furent débattus en 16 séances spéciales. C'était en ce temps-là que la société-mère se décida de rappeler à la vie les congrès ambulatoires d'avant la guerre. La section employait les possibilités données par ces assemblées ambulatoires à tenir des congrès médicaux de perfectionnement tous les deux ans avec la collaboration d'un professeur universitaire étranger. Ces congrès (en 1930 à Târgu-Mureş—Marosvásárhely, en 1932 à Baia-Mare—Nagybánya et en 1934 à Braşov—Brassó) s'attirèrent l'intérêt des médecins hongrois de Transylvanie en grande mesure.

En 1934 la Société du Musée de Transylvanie accomplit la soixante-quinzième année de son existence. De ces 75 ans, la section médicale fonctionnait pendant 59 années, y compris les trois ans de la Société des Sciences Médicales et Naturelles de Kolozsvár et laissant de côté les quelques années de stagnation. Pendant ce temps 1385 conférences furent exposées en 571 séances. Dans la série des conférences populaires on tenait de conférences médicales 50 fois à Kolozsvár et 22 fois dans les

autres villes de la Transylvanie. Au trois congrès, tenus au cadre des assemblées ambulatoires, 103 thèses furent exposées. Les conférences spéciales servirent de source riche aux expériences en même temps qu'à l'augmentation des connaissances théoriques. Les conquêtes et les découvertes bien fréquentes de la médecine occupaient sans cesse les savants des cliniques et des instituts universitaires et les résultats de leurs recherches furent mis au jour aux séances de la section. *Sigismund Purjesz* fit entendre son opinion réfléchie et prudente contre les nouveaux éléments thérapeutiques. Les recherches du professeur *Antoine Genersich* sont de grande importance, surtout ce qui concerne les trichines qu'il a étudiées pendant quatre ans; les recherches touchant la malaria et ses agents morbifiques occupaient le professeur *Nicolas Jancsó* pendant des années; son collaborateur était *Maur Rosenberg*. Les études médico-légales de *Blaise Kenyeres* sont aussi remarquables, il employait des reproductions photographiques et le procédé radiographique; *Joseph Brandt* essayait pour la première fois l'extirpation d'un rein chez l'homme. Les transplantations de tendons par le professeur *Émeric Hevesi* sont uniques dans ce genre. C'est un grand dommage que ces résultats ne fussent pas publiés dans la presse étrangère.

Entre les investigateurs de la médecine théorique nous rencontrons plusieurs savants illustres dans notre section. Le professeur *Léon Davida* démontra ici ses préparations anatomiques de nerfs et de muscles, avec lesquelles il gagnait à l'exposition universelle de Paris la médaille d'or. Les préparations de neurofibrille et l'hypothèse posée par lui ont procuré une réputation mondiale à son nom.

C'était dans notre section, dans les premières années (1879—1881) qu'*André Högyes*, professeur universitaire d'abord à Kolozsvár, plus tard à Budapest, fit connaître les résultats d'une valeur éternelle de ses recherches du labyrintheogène nystagmus. Il prouvait par des vicisections que le nystagmus est causé par l'excitation du labyrinthe. Il démontra que le labyrintheogène nystagmus est en rapport causal avec la circulation de la péri- et de l'endolymphe. Il cassa la sentence scientifique de ce temps selon laquelle les fluctuations de la pression du liquide cerebro-spinal causent les symptômes de vertige. Quand il conduisit chez l'animal expérimenté par la membrane atalantooccipitale dans la fosse rhomboïdale une canule fine pour mettre le liquide en mouvement en y soufflant de l'air, il faisait la première ponction de citerne. Ces recherches, qui ouvraient une nouvelle voie, lui procurèrent une grande réputation et à ses thèses le droit de la priorité.

Outre l'activité scientifique la section suivait avec attention chaque question médico-sociale et prit sa part des mouvements scientifiques hongrois et étrangers. Elle prêta l'oreille aux mouvements qui intéressaient la médecine et fit entendre son opinion dans les affaires concernant la santé publique.

L'histoire de la section de droit et de sociologie. 1906—1934.

Par

Georges Joseph Oberding.

La plus jeune section de la Société du Musée de Transylvanie, âgée de soixante-quinze ans, est la section de droit et de sociologie, constituée le 12 mai 1906. Sa fondation est en relation avec la reconstitution de la Société en 1906 et son institution fut motivée par cela que les cadres antérieurs de la Société ne servaient pas de possibilité satisfaisante pour cultiver à fond ce groupe important des sciences. Le règlement de la section définit le but et le devoir de la section en termes suivants: la culture, la propagation et la popularisation des sciences juridiques et sociales. Au service de ses devoirs a) elle tient des conférences scientifiques, b) arrange des conférences et des cours populaires, c) publie les résultats de son activité dans les éditions de la Société, d) donne des conseils juridiques aux pauvres par une commission à part, e) prête secours à ses membres — par les moyens qui sont à sa disposition — dans leurs efforts scientifiques, f) institue le musée criminel.

Dans l'histoire de la section nous pouvons distinguer deux périodes: la première s'étend jusqu'à la fin de la guerre mondiale (1906—1918); tandis que la seconde (1918—1934) tombe au temps d'après le changement de régime. L'activité de la section se manifesta jusqu'à 1918 en trois directions: dans la direction scientifique, populaire et sociale-politique, selon la division suivante: 1. activité scientifique: a) conférences spéciales, b) congrès ambulatoires et conférences scientifiques populaires, c) activité littéraire spéciale et publications. 2. Éducation publique: a) conférences populaires, b) cours spéciaux. 3. Activité sociale-politique: a) bureau de peuple, b) dispensaire pour les tuberculeux. 4. Autre activité.

1. Activité scientifique. Au service de l'activité scientifique de la section étaient mises tout d'abord les conférences spéciales. Les conférences spéciales peuvent être divisées en deux groupes: 1. les conférences d'un sujet scientifique abstrait et 2. les conférences spéciales ayant pour sujet des questions pratiques. La section reconnut pour son devoir de cultiver sa groupe de science selon le principe de la „science pour la science“ tout autant que du point de vue de la vie pratique. L'une partie des conférenciers était formée des membres théoriciens de la section, des professeurs d'université et d'écoles supérieures; tandis que l'autre partie s'est formée des juristes pratiques, d'avocats et de juges. Ainsi les questions débattues furent éclairées coup sur coup du point de

vue théorique et pratique. Par suite les séances scientifiques ne s'approfondissaient point dans des vastes discussions académiques, mais elles ne se mouvaient à un niveau banal non plus. Le niveau des conférences fut haussé par les débats se rattachant à elles, lesquels avaient un effet fécond tant aux recherches scientifiques des questions qu'à leur réalisation pratique. La section développa une activité très importante surtout par ses travaux de l'histoire antique de la jurisprudence et par la publication en hongrois des sources antiques de droit des Babyloniens et des Indous. La section publia les conférences et les dissertations scientifiques de ses membres dans ses éditions à part. Entre ses éditions ce sont les traductions des codes de Hamurabbi et de Manu et de la constitution turque en hongrois qui ont une grande importance. La section se proposa encore la publication en langue hongroise des lois pratiques de la Roumanie, Bulgarie, Serbie, Grèce et Monténégro, mais ce projet fut renversé par la guerre mondiale.

2. Éducation publique. La section développa son activité pour l'éducation publique par des séries de conférences tenues pour les ouvriers industriels, artisans et fonctionnaires particuliers. Les séries de conférences furent tenues jusqu'au commencement de la guerre. La section organisa en outre trois cours commerciaux d'hivers.

3. Activité sociale-politique. Pour accomplir ses devoirs sociologiques la section institua un bureau de peuple, dont la tâche était de donner des conseils juridiques gratuitement aux pauvres et de faciliter la gestion de leurs affaires devant les magistrats. Le bureau de peuple commença son activité en 1908 et fonctionnait jusqu'à la fin de la guerre avec un beau résultat. La section étendait son activité sociale aussi sur le domaine de la santé publique par l'institution d'un dispensaire. Ce dispensaire fut ouvert en 1911 et développa une activité bénie jusqu'au changement de régime.

4. Autre activité. C'était notre section qui commença les travaux pour la fondation de la Société de Patronage de Transylvanie ayant pour but la protection de l'enfance. Elle prit part en outre dans la fondation du comité local de Kolozsvár de la Société Hongroise de Sociologie. Puis elle se proposa de fonder un établissement social pour les étudiants des écoles supérieures (settlement).

Vers la fin de la guerre, des ruptures se montraient déjà dans l'activité de la section et elle fut frappée d'immobilité après le changement du régime. Les professeurs universitaires, les membres directeurs de la section, sont partis pour la Hongrie après la prise de possession de l'université et ainsi la section resta sans direction spirituelle. La section ne pouvait continuer son activité qu'en 1931. En 1931 il n'y avait que trois personnes qui étaient en vie entre les membres de l'ancien comité à Cluj-Kolozsvár et à l'assemblée générale, convoquée pour la réorganisation de la section ne se présentaient que 23 membres anciens de la section. La réorganisation de la section s'étant faite en 1931, elle commença de nouveau son activité, mais entre des cadres beaucoup plus modestes qu'auparavant.

La section développa dans cette seconde période une activité de

deux directions. Elle prit part par ses conférenciers aux séries d'hivers de conférences populaires et aux congrès ambulatoires. Elle tâchait à étendre l'activité scientifique dans la direction des recherches scientifiques des questions juridiques, sociales et économiques de la vie minoritaire, pour pouvoir accomplir sa tâche conforme à l'esprit de siècle.

Voici les données sur l'activité de la section, qui donnent une orientation numérale: de 1908 jusqu'à 1916 furent exposées 52 dissertations scientifiques; elle prit part à trois congrès ambulatoires de la Société, avec 15 conférences scientifiques populaires et tenait en outre de 1914 jusqu'à 1934, 32 conférences populaires dans les séries hivernales. La section tenait de 1907 jusqu'à 1913, 91 conférences populaires pour les travailleurs industriels; pour les artisans, commerçants et fonctionnaires particuliers 65 conférences, aux cours d'adultes. Elle a organisé encore trois cours commerciaux.

La section de droit et de sociologie contribua donc en total avec 255 conférences, 3 cours commerciaux et 8 volumes de publications scientifiques aux résultats de l'activité scientifique de trois quarts de siècle de la Société du Musée de Transylvanie.

La description bibliographique des publications de la Société du Musée de Transylvanie.

1859—1934.

Redigée par

Antoine Valentiny.

Le témoignage le plus palpable de la grande étendue de l'activité de trois quarts de siècle de la Société du Musée de Transylvanie est la grande quantité de ses publications. Les revues elles-mêmes composent 180 volumes et contiennent sur 52.000 pages et 500 tableaux plusieurs mille de dissertations originales, de critiques et de petites communications de plusieurs cents de collaborateurs. Le classement bibliographique et la description des publications reflètent aussi les moments importants de l'histoire de la Société.

Au commencement de son activité, la jeune Société doit se contenter de résumer le travail scientifique de deux ou trois années dans un volume, sous le titre „*Annales*” et de rendre compte par des articles courts du progrès de son travail pour la réalisation de son but: la construction du Musée de la Transylvanie. C'est dans la quinzième année de son existence qu'elle peut enfin faire paraître sa revue mensuelle intitulée „Musée de Transylvanie”. Cette revue devient en peu de temps, en 1879, c'est à dire dans la 20-ième année de la fondation de la Société — l'organe de la section philosophique, linguistique et historique, instituée sur ces entrefaites. Au même temps, la section des sciences naturelles reçoit aussi son organe pour pouvoir publier ses travaux scientifiques — ensemble pour le moment avec la Société des Sciences Médicales et Naturelles de Kolozsvár, sous le titre: *Comptes rendus des séances scientifiques et des soirées pour la popularisation des sciences naturelles de la Société des sciences médicales et naturelles de Kolozsvár et de la section des sciences naturelles de la Société du Musée de Transylvanie.* Après cinq ans, en 1884, la Société des Sciences Médicales et Naturelles de Kolozsvár fut absorbée par la section respective de la Société du Musée de Transylvanie. Par conséquent c'était dans les sections de la Société du Musée de Transylvanie que les professeurs de l'université fondée il y a quelques ans exposaient les résultats du travail scientifique des instituts et des séminaires universitaires et c'était dans les publications des sections qu'ils rendaient compte de leurs activités, ne possédant pas les moyens nécessaires pour des publications à part. L'explication de

cette situation particulière est la suivante: l'État, à l'occasion de l'institution de l'université, en 1872, assurait à l'université l'usage scientifique des riches collections du Musée par un contrat lié avec la Société du Musée de Transylvanie et en vertu duquel les professeurs des facultés universitaires respectives devinrent les directeurs des collections.

Le domaine de l'activité scientifique du musée fut élargi et sa relation avec l'université fut rendue plus étroite par l'érection de la section de droit et de sociologie de la Société en 1906 qui fit paraître bientôt ses éditions à part.

Sur ces entrefaites, en 1905, un mouvement bien fort a commencé, qui, prenant en considération les forces matérielles, désirait l'éclaircissement nouveau des visées de la Société et voulait réserver les revues parues dans l'édition de la Société pour la publication du travail des musées et soulignait que la vocation de la Société est la popularisation des sciences. Ce mouvement, à la tête duquel se trouvaient les directeurs des collections, emporta la victoire et par conséquent, le *Compte rendu* resta l'organe de la section médicale tandis que les sections des sciences naturelles fondèrent une nouvelle revue intitulée: *Fascicules de Musée*; d'autre part c'étaient les *Annales*, apparues dès lors régulièrement, qui rendait un compte fidèle non seulement de l'activité des sections, mais aussi du travail dans les musées. Enfin l'institution des congrès ambulatoires concourait très efficacement à la propagation des sciences, tandis que les Mémoires des congrès ambulatoires assuraient la durabilité de leur effet.

Entre les publications nouvellement instituées, les Fascicules de Musée ne remplissaient point dans leur forme originale l'espérance attachée à eux; dans la deuxième année ils sont restés en fragment et dans la troisième année ils ne furent pas édités du tout; c'est pourquoi le musée minéralogique se sépare après la quatrième année de la collaboration du musée zoologique et botanique et fait paraître indépendamment son compte rendu intitulé „Fascicules Scientifiques du Musée Minéralogique et Géologique de la Société du Musée de Transylvanie.“ Le musée botanique suit cet exemple par la publication des Fascicules Scientifiques du Musée Botanique de la Société de Musée de Transylvanie.

Ce n'était que plus tard que le musée archéologique et numismatique pouvait publier ses *Travaux*, dont le contenu devint de plus en plus riche et dont la publication ne fut suspendu qu'avec le changement de régime.

Le changement de régime suspend les publications des autres collections et sections aussi, qui étaient d'ailleurs très énervées à la suite des contrariétés de la guerre et l'activité de la Société est frappée d'immobilité pour longtemps.

Après avoir fait reconnaître la personnalité civile et après avoir reçu la permission de déployer une activité, la Société réussit de ressusciter en 1930 le „Musée de Transylvanie“, comme l'édition générale de la Société, qui prouve avec les *Mémoires* des congrès ambulatoires édités de nouveau et avec la série déjà considérable des *Fascicules Scientifiques de Transylvanie* que la Société tâche de nouveau à accomplir sa vocation.

Mais le travail exécuté au sein de la Société ne s'épuisa pas par les dissertations parues dans les publications de la Société. Beaucoup de questions scientifiques furent exposées aux séances des différentes sections de la Société qui — faute de lieu — ne pouvaient pas être publiées dans les publications susmentionnées et furent publiées par conséquent dans les différentes revues hongroises et étrangères. Les publications de la Société montrent des centaines d'auteurs, parmi qui nous trouvons presque tous les personnages hongrois de la Transylvanie qui déployaient une activité scientifique.

Eu égard au fait que la langue hongroise n'est pas connue à l'étranger, la plupart des revues susmentionnées tâchait de publier les résultats scientifiques par des résumés en une langue universelle, qui était le plus souvent l'allemand, parfois le français.

Les mérites de la Société, ce qui concerne le progrès des recherches scientifiques et le domaine de la popularisation des sciences seraient le mieux documentés par le catalogue et l'index de toutes les publications, qui serait en même temps une ressource de grande valeur pour les recherches scientifiques. Malheureusement la situation matérielle de la Société n'a pas permis actuellement la publication de ce catalogue. Ainsi nous sommes forcés de nous contenter de donner le catalogue des extraits tirés des différentes revues.

Ce catalogue décrit plus de 500 extraits des revues de chaque classe de la science, se basant sur la matière puissante des bibliothèques unies de la Société du Musée de Transylvanie et de l'université.

Quelques-uns entre ses extraits furent propagés par la Société elle-même avec ses autres publications qu'elle garde chez soi. Ceux là sont indiqués par des astérisques.

* * *

La description des publications de la Société est groupée de la manière suivante :

I. Revues et d'autres publications périodiques.

A) Les publications centrales de la Société.

B) Les publications de la section philosophique, linguistique et historique.

C) Les publications de la section de droit et de sociologie.

D) Les publications de la section des sciences médicales et naturelles.

E) Les publications des collections du musée.

II. Oeuvres scientifiques indépendantes et publications occasionnelles.

III. Publications administratives.

IV. Extraits des publications de la Société.

La liste des extraits est précédée par les abréviations employées pour indiquer les revues.

Die dreiviertelhundertjährige wissenschaftliche Tätigkeit des Siebenbürger Museum-Vereins.

1859—1934.

Zusammengestellt im Auftrage des Ausschusses

von

Ludwig György,
Hauptschriftleiter.

Einleitung

von

Ludwig György.

Der Siebenbürger Museum-Verein wurde auf Anregung des Grafen Emerich Mikó in den Tagen vom 23.—26. November 1859 gegründet. Als der Verein im Jahre 1909 zu seiner halbhundertjährigen Jahreswende gelangte, beschloss das Direktorium, dieses Jubiläum mit der Ausgabe eines Prachtgedenkbuches zu feiern, welches die Geschichte des Vereines und seiner Sammlungen bekannt zu machen habe. Dieses Gedenkalbum gedieh in jahrelanger Arbeit in grossem Stil und prächtiger Ausstattung, bis zu einem Umfang von 320 Seiten, blieb aber unvollendet, teils wegen materieller Schwierigkeiten, teils wegen des Kriegsausbruches, und wurde bis zum heutigen Tage nicht veröffentlicht.

Nach fünfundzwanzig Jahren gelangte der Verein wieder zu einem wichtigen Datum seines Lebens, zum dreiviertelhundertjährigen Wendepunkt seiner Gründung. In viel ärmerer Lage als im Jahre 1909 und in viel schwereren Verhältnissen als je — musste darüber Entschluss gefasst werden, wie man den Zoll der Dankbarkeit und der Pietät der Vergangenheit gegenüber entrichten solle. Die fünfundsiebzigste Jahreswende der Gründung konnte man wegen der unerledigten Angelegenheit des Vereines nicht mit einem wirklich herzerhebenden Fest begehen, und deshalb trat wieder der Gedanke in den Vordergrund, für diese Gelegenheit ein solches literarisches Denkmal zu errichten, welches mit der Veröffentlichung der Werte der Vergangenheit eine Richtung vorschreiben und Gesichtspunkte geben könne sowohl für die Gegenwart, als auch für die Arbeiter der Zukunft.

Der Ausschuss des Vereines nahm in seiner Sitzung vom 29. Januar 1934 mit einstimmiger Billigung den Antrag des Sekretärs, Ludwig Kántor, an, es solle ein Gedenkbuch herausgegeben werden, um die Jahreswende in Erinnerung zu erhalten, wobei man sich mit grosser Liebe zur Sache mit dieser Frage beschäftigte. Anfangs hatte man die Absicht, in das zum Herausgeben bestimmte Gedenkbuch die ganze Vergangenheit des Vereines, seine fünfundsiebzigjährige Geschichte, ferner die Rahmen seiner wissenschaftlichen Tätigkeit und Ergebnisse aufzunehmen. Während der Vorbereitungen zog aber der Ausschuss in Erwägung, dass die gegenwärtige, mit dem Staat unregelte Periode des Vereinslebens nicht dazu geeignet sei, die Geschichte der fünfundsiebzig Jahre treu wiederzugeben, und noch viel weniger dazu, die Vergangenheit, das Material, sowie die näheren Verhältnisse der Sammlungen (Bibliothek, Archiv, archäologische, mineralogische, zoologische und botanische Sammlung) bekannt zu machen. Deshalb fasste der Ausschuss den Entschluss, die Geschichte des Vereines und die Würdigung seiner Tätigkeit bezüglich des Museums für ruhigere Zeiten zu lassen und diesmal sich damit zu begnügen, die Tätigkeit des Siebenbürger Museum-Vereins auf rein wissenschaftlichem Gebiete in den vergangenen 75 Jahren aufzuzeigen.

Auf diese Frage gibt Antwort das vorliegende Werk, welches die wissenschaftliche Tätigkeit des Siebenbürger Museum-Vereins in fünf grossen Kapiteln systematisiert und zusammenfasst. Das Ergebnis, das aus den nach Tausenden zählenden Daten hervorgeht, ist grosszügig. Es stellt sich heraus, dass die Zahl der im Verlage des Vereines erschienenen selbständigen Werke und Sonderabdrücke 600 übersteigt und seine Zeitschriften machen 180 Bände aus, welche auf 52.000 Seiten und 600 Tafelbeilagen mehrere tausend selbständige Abhandlungen und Mitteilungen aus allen Gebieten der Wissenschaften enthalten. Wenn wir die Tätigkeit der vier Abteilungen beifügen, welche in einem dreiviertel Jahrhundert über 2509 wissenschaftliche Fachabhandlungen und über 776 gemeinfassliche Vorträge, im ganzen über 3285 Darbietungen Rechenschaft geben kann, so ist es ersichtbar, dass der Museum-Verein in unermüdlicher Arbeit seine Pflicht erfüllt hat, sowohl im Interesse der Wissenschaft, als auch für die allgemeine Kultur. Diese Daten erheischen für den Siebenbürger Museum-Verein den ihm gebührenden Platz in der Geschichte der ungarischen Wissenschaft und verlangen Anerkennung auch in internationalen Beziehungen.

Geschichte der philosophischen, sprachwissenschaftlichen und geschichtlichen Abteilung.

1860—1934.

Von

Ladislaus Rajka.

Als der Siebenbürger Museum-Verein am 23. November des Jahres 1859, auf Anregung des Grafen Emerich Mikó gegründet wurde, hat er sich zum Ziele gesetzt, neben dem Sammeln für das Museum auch eine wissenschaftliche Tätigkeit zu entfalten. Kaum einige Monate darnach, am 25. Februar 1860, wurde die erste wissenschaftliche Sitzung abgehalten, unter dem Vorsitz des Grafen Emerich Mikó. Bei dieser Gelegenheit las Karl Torma, der berühmte Archäolog eine Abhandlung vor über „*Die Spuren der Römer im nördlichen Teile Siebenbürgens.*“ Von da an beginnt die reiche wissenschaftliche Tätigkeit, die der Museum-Verein seit fünfundsiebzig Jahren ausübt. Im Interesse der wissenschaftlichen Tätigkeit haben sich am 6. II. 1861 die geschichtliche und die naturwissenschaftliche Abteilung von einander getrennt. Die geschichtliche Abteilung gab die vorgelesenen Abhandlungen in *Jahrbüchern* heraus. Sie wurden durch den berühmten Polyhistor, Samuel Brassai, redigiert. Die geschichtliche Abteilung beschäftigte sich in den ersten 14 Jahren — ihrem Namen gemäss — in erster Reihe mit Geschichte. Der bedeutendste Teil der Abhandlungen bezieht sich auf Siebenbürgen. Eine besonders bedeutende Wirksamkeit entfaltete die historische Abteilung vom Anfang an auf dem Gebiete der *Archäologie*. Heinrich Finály, der ausgezeichnete Archäolog, beschäftigte sich mit Münzkunde und mit der Forschung nach römischen Funden. Karl Torma veröffentlichte wertvolle Studien über *die Teilung Daziens* und über *das römische Standlager in Alsóilosva*. Erwähnenswert ist noch aus dem Gebiete der Sprachforschung die Vorlesung des Wilhelm Schmidt (*Das slavische Element in der rumänischen Sprache*).

Im Jahre 1872 wurde die Klausenburger Universität gegründet. Der Museum-Verein leistete der jungen wissenschaftlichen Anstalt grosse Hilfe. Die Universität mietete seine Sammlungen, und zur Förderung der wissenschaftlichen Tätigkeit gab er an Stelle der bisherigen Jahrbücher die Zeitschrift „*Erdélyi Múzeum*“ heraus. Da die Rahmen der geschichtlichen Abteilung sich schon in dieser Zeit als zu eng erwiesen, wurde die Abteilung im Jahre 1878 neu gegründet.

Innerhalb des Museum-Vereins bildeten sich früh zwei verschiedene Richtungen aus. Nach der Meinung der einen Partei ist das Hauptziel

des Vereines die Vermehrung und die Aufarbeitung der Sammlungen. Die Anhänger der anderen Partei betonten ihrerseits, dass der grosse Gründer des Vereins, Graf Emerich Mikó eigentlich einen wissenschaftlichen Verein gründen wollte, nur waren die damaligen Zeiten ungeeignet zu diesem Zwecke. Im Jahre 1859, nämlich, als der Verein gegründet wurde, sah die österreichische absolutistische Herrschaft die Organisation ungarischer wissenschaftlicher Vereine ungern, deshalb konnte der Museum-Verein nur in einem allgemeinen Rahmen gegründet werden. Um die wissenschaftliche Tätigkeit zu vertiefen, gründete der Verein im Jahre 1883. die *philosophische, sprachwissenschaftliche und geschichtliche Abteilung*, welche seither ununterbrochen tätig ist. Die Abteilung arbeitete für sich Statuten aus und verwaltete ihre Angelegenheiten mit eigenem Vorstand und mit eigenem Ausschuss. Der erste Präsident war Otto Hóman, später Ludwig Felméri, doch von 1887 bis 1909, bis zu seinem Tode, der Universitätsprofessor Johann Szamosi. Die Abteilung konstituierte sich mit 75 Mitgliedern, später stieg diese Zahl auf 380. In dieser Form wirkte die Abteilung bis 1906, als sie sich wesentlich umwandelte. Die Tätigkeit der Abteilung wurde durch den Mutterverein dadurch ermöglicht, dass er ihr die nötigen materiellen Mittel zur Verfügung stellte. Zur Förderung der wissenschaftlichen Tätigkeit gab die Abteilung eine Zeitschrift heraus. Mit aufrichtiger Würdigung müssen wir zur Kenntnis nehmen, dass der Museum-Verein von 1883 bis 1906. zur Förderung der Abteilungstätigkeit 45.000 Gulden, im heutigen Werte ungefähr vier Millionen Lei geopfert hat.

Die lebhafte Tätigkeit der Abteilung verlief in den Fachsitzungen. Während der erwähnten Zeit wurden in 136 Fachsitzungen 253 Abhandlungen vorgetragen, wovon sich 103 Abhandlungen mit Siebenbürgen beschäftigten.

Unter den Vorlesern finden wir Samuel Brassai mit philosophischen Vorträgen (*Über die Evolutionstheorie, Evolution und Ethik*), Antonie de Gerando, die von französischem Boden zu uns gelangte berühmte Mädchenerzieherin, die *über die Freiuniversität in Brüssel* und *über die neuen französischen pädagogischen Reformen* Vorträge hielt. Neben ihr beschäftigte sich Ludwig Felméri mit pädagogischen Fragen; so hielt er eine Vorlesung *über die Mittelschulen in England*. Die Rechtsgelehrten arbeiteten zu dieser Zeit auch im Rahmen der philosophischen Abteilung. So z. B. las Arthur Balogh *über die Verfassungsrevision in Belgien* vor, Gustav Lindner hielt den Vortrag: *Der Schwatenspiegel bei den Sachsen des Königslandes*.

Sehr bedeutsam ist die Tätigkeit der Abteilung auf dem Gebiete der klassischen Philologie. Die bedeutendsten Gelehrten aus diesem Kreise sind: Samuel Brassai, Johann Csengeri, Stephan Hegedüs, Josef Cserép, Johann Szamosi und andere. Von den berühmten Schriftstellern der griechischen Literatur beschäftigte man sich *mit Homer, mit den Dramen von Aeschylos und Sophokles, mit Pindaros und Kallimachos*. Unter den berühmten Vertretern der lateinischen Literatur, von denen Vorträge gehalten wurden, können wir *Plautus, Horaz, Catull, Properz und Cicero* erwähnen.

Die allgemeine sowie die ungarische Sprachwissenschaft interessierte unsere Gelehrten in gleicher Masse, wie die Fragen der fremden Sprachen. So sprach Gabriel Bálint von der *tamulischen Sprache*, Johann Kovács von der *Verbreitung der englischen Sprache*. Heinrich Finály leitete eine sehr bedeutende Arbeit ein: er stellte das *Wörterbuch des mittelalterlichen Lateins* zusammen.

Die Tätigkeit des Vereines bezog sich in erster Reihe auf die Aufarbeitung ungarischer wissenschaftlicher Fragen. So beschäftigen sich viele Abhandlungen mit der ungarischen Literatur, deren ganzes Gebiet Stoff zur wissenschaftlichen Forschung lieferte. Man vernachlässigte aber auch das Bekanntmachen der fremden Literaturen nicht. So sprach Johann Kéri über die *Geschichte der rumänischen periodischen Presse*, Gregor Moldován machte das *Leben des Georg Sinkai* bekannt. Ludwig Ürmösi las über die *slovakische Literatur*, Karl Erdélyi trug über *Lenau* vor. Mit der englischen Literatur beschäftigten sich sogar mehrere Abhandlungen. Dazu gehören: die Vorlesungen des Zoltán Ferenczi (*Die Erzählungen des Edgar Poe, die Gedichte von Allan Edgar Poe, die Frage Shakespeare-Bacon*), ferner Stephan Hegedüs's Abhandlung über *Shelley und Ackermann's Prometheus*. Alexander Mika besprach ein Werk von *Taine*, Julius Lánczy und Joseph Cs. Papp schrieben *Dante-Studien*. Matthias Eisler las über den *Talmud* vor, Béla Erödi von *Firduszi's Sahnama*; Samuel Brassai gab *Sanskrit-Studien* heraus. Auch die Bibliographie fand ihre ausgezeichneten Pfleger, umso mehr, da der Verein eine hochwertige Bibliothek besitzt.

Hier führte der berühmteste ungarische Bibliograph, Karl Szabó, sein bedeutendes Werk vor, welches die genaue Beschreibung der alten ungarischen Bücher enthält (bis 1711); Lupus Gyalui berichtete über die *Strassburger Universitätsbibliothek*.

Die historischen Abhandlungen haben naturgemäss auch zum überwiegenden Teile ungarische Themen. Auf ein allgemeines Interesse kann aber die archäologische Tätigkeit der Abteilung rechnen. Heinrich Finály führte am 28. September 1889 in der Fachsitzung der philosophischen Abteilung den *Schatz aus Apahida* vor; dieser Goldfund gehört auch heutzutage zu den ersten aus der Zeit der Völkerwanderung und ist eines der wertvollsten Stücke der archäologischen Sammlung des Vereines. Unter den Archäologen sind ausser den oben erwähnten noch hervorzuheben: Gabriel Finály, Béla Pósta, Sophie Torma und Gabriel Téglás. Sie beschäftigten sich in ihren Forschungen in erster Reihe mit der dazischen und romanischen Zeit. Neben der Archäologie pflegte man auch die Ethnographie mit Vorliebe; auf diesem Gebiete zeichnete sich in erster Reihe Gregor Moldován mit zahlreichen Abhandlungen aus, die alle rumänische Fragen behandeln.

Von dieser reichen Tätigkeit gibt die Zeitschrift der Abteilung, das *Siebenbürger Museum*, Rechenschaft. In dreiundzwanzig Jahren erschienen hier 459 Abhandlungen.

Die Mitglieder der Abteilung drangen schon vor Jahren darauf, dass man neben der wissenschaftlichen Leistung eine grössere Sorge für die Vermehrung der Sammlungen tragen möge. Im Jahre 1906 wandelte man,

diesem Wunsche gemäss, die Organisation der Abteilung um. Die Leitung der philosophischen Abteilung hatte noch eine Zeit lang der bisherige Präsident, Johann Szamosi, nach seinem Tode übernahm die Führung anfangs Ludwig Schilling, später Zoltán Gombócz. Bis zum Ausbruch des Weltkrieges ging eine emsige Arbeit in der Abteilung vorstatten; 79 wissenschaftliche Abhandlungen wurden in 59 Fachsitzungen vorgetragen. Während des Krieges ist die wissenschaftliche Arbeit wegen der grossen Hindernisse seltener geworden.

In einigen Vorlesungen ist die Philosophie vertreten. Solche sind: die Arbeit des Ladislaus Ágai über *die erkenntnistheoretische Grundlage der Mathematik*, Georg Barthók über *das Problem des freien Willens* und Georg Kristóf: *Bemerkungen zur Methode und zu den Hauptproblemen der Ästhetik*. Die klassische Philologie wurde durch weniger Abhandlungen vertreten. Man las über *Alkaios, Euripides und Ovid* bedeutende Abhandlungen vor. Die Sprachwissenschaft, die Literaturgeschichte, die Bibliographie und die Geschichte haben beinahe immer einen ungarischen Gegenstand; in diesen Fachwissenschaften bereicherten die Mitglieder des Vereins mit sehr ausgezeichneten und fachgemässen Abhandlungen ihre Fachwissenschaft.

Den ruhmvollen Überlieferungen gemäss stand die Archäologie auch zu dieser Zeit auf sehr hoher Stufe. So ausgezeichnete Fachmänner, wie Árpád Budai, Martin Roska und Béla Pósta wiesen mehrere interessante Erfolge auf, teils aus der Römerzeit, teils aus der Vorgeschichte. Neben der Ethnographie hatte auch die Geographie einen so ausgezeichneten Pfleger, wie Eugen Cholnoky, der anziehende Vorträge über *die Kunst der Chineser und von seiner Reise in Amerika* hielt.

Eine bedeutende Neuerung leitete der Verein mit dem Jahre 1906 ein; er veranstaltete Vorträge zur Popularisierung der Wissenschaften. Die philosophische Abteilung nahm mit 18 Vorträgen auch ihren Teil heraus. Mit den gemeinfasslichen Vorträgen steht im Zusammenhang die Einrichtung der Wanderversammlungen; der Verein veranstaltet Jahr für Jahr immer in einer anderen Stadt einen 2—3 Tage lang dauernden Vortragszyklus. Bis zum Kriege veranstaltete der Verein 8 Wanderversammlungen in verschiedenen Städten Siebenbürgens, und an diesen nahmen die Mitglieder der Abteilung mit 42 Abhandlungen teil. Die letzteren Vorträge haben meist Siebenbürgen zum Gegenstand. In derselben Zeit erschienen in der Zeitschrift der Abteilung, im Siebenbürger Museum, im ganzen 236 Abhandlungen, während über die Wanderversammlungen selbständige Gedenkbücher Rechenschaft gaben.

Die zwei grossen Zeitperioden der Abteilung, von 1883 bis 1906 und von 1906 bis 1918, verhielfen zwei wichtigen Grundsätzen zum Sieg: die erste liess die wissenschaftliche Arbeit, die zweite neben der Pflege der Wissenschaften den Gedanken der Popularisation hervortreten.

Im Winter des Jahres 1918 berührte die grosse geschichtliche Änderung auch den Museum-Verein aufs tiefste. Die ungarische Universität hörte auf, ihre Professoren zogen meist davon. Die Reorganisation des Vereinslebens konnte erst im Jahre 1920 begonnen werden. Die Ab-

teilung wählte zuerst Árpád Buday zum Präsidenten und, nachdem er fortgezogen war, Georg Kristóf und zuletzt Alexander Tavaszy, der nun die Abteilung seit zehn Jahren führt.

Die Fortsetzung der wissenschaftlichen Tätigkeit stockte mehrmals wegen der erforderlichen behördlichen Bewilligung. So blieben besonders vom 1. Januar 1933 an viele Vorträge aus, weil die zuständige Behörde das Abhalten nicht erlaubte. Trotz allen Hindernissen sehen wir eine emsige Arbeit in der Abteilung, und während der 16 Jahre, bis 1934, bis zu welchem Zeitpunkte unsere Übersicht reicht, popularisierte die philosophische Abteilung die Geisteswissenschaften in 88 Vorträgen. Die gemeinfasslichen Vorträge gruppieren sich nach einem einheitlichen Gesichtspunkt. So wurden in zusammenhängenden Folgen behandelt: die Kunstgeschichte, die Bildung Siebenbürgens, Siebenbürgens Mittelalter, die ungarische Kritik, die Religionen in der Bildung Siebenbürgens, der Siebenbürger Gemeingeist, die grossen Kulturbewegungen der Geschichte: *die Renaissance, der Humanismus, der Rationalismus, der Romantizismus, der Idealismus, der Liberalismus, der Demokratismus*, die grossen sozialen und materiellen Krisen Siebenbürgens, berühmte Siebenbürger usw. Jeder Zyklus bestand aus 7—8 Vorträgen.

Die Fachvorträge wurden nur von 1929 an wieder systematisiert. Auch so konnten wir in 5 Jahren 28 Fachvorträge hören. Mit der Philosophie beschäftigte sich Alexander Tavaszy (*Die ästhetische Auffassung von Kierkegard; Die existenziale Denkart; Existenz und Wirklichkeit*) und Bela Varga (*Die Frage der Individualität; Spinoza.*) Neben der Paedagogie beschäftigte sich die Abteilung in ihrer wissenschaftlichen Tätigkeit hauptsächlich mit der Geschichte Siebenbürgens und mit Literaturgeschichte.

Von 1930 an veranstaltete der Verein wieder Wanderversammlungen. An fünf Wanderversammlungen nahmen die Mitglieder der Abteilung mit grossem Eifer teil und machten ihre Fachwissenschaft durch 37 Vorträge gemeinverständlich. Die Zeitschrift der Abteilung hörte im Jahre 1917 auf. Im Jahre 1930 gelang es aber, sie wieder ins Leben zu rufen, aber jetzt schon als das gemeinsame wissenschaftliche Organ aller Abteilungen. (Der Teil der medizinischen Abteilung sonderte sich im Jahre 1934 ab.)

Die philosophische Abteilung wurde eigentlich im Jahre 1883 gegründet und übte in 51 Jahren eine weitreichende, beträchtliche, grosse Tätigkeit aus; 361 Fachvorträge, 106 gemeinfassliche Vorträge und 85 Vorträge gelegentlich der Wanderversammlungen bilden die Bilanz dieser Tätigkeit. Von all diesem zeugen die zahlreichen, umfangreichen Bände einer ausgezeichneten Zeitschrift. Die philosophische, sprachwissenschaftliche und geschichtliche Abteilung hat ihre Pflicht während des drei-viertel Jahrhunderts wirklich erfüllt.

Dieser Auszug wurde für die nichtungarischen Leser beigefügt; deshalb wurden nur diejenigen Vorträge hervorgehoben, die die fremden Leser interessieren. Der grösste Teil der Abteilungstätigkeit, der speziell ungarisch ist, wurde in diesem Auszug nur flüchtig berührt.

Geschichte der naturwissenschaftlichen Abteilung des Siebenbürger Museum-Vereins.

1860—1934.

Von

Ernest Balogh.

I. 1860—1878. Der Siebenbürger Museum-Verein (S. M. V.) errichtete schon in dem auf seine Gründung folgenden Jahre neben der philosophischen auch die naturwissenschaftliche Abteilung zu dem Zwecke, dass in deren Rahmen die wissenschaftliche Tätigkeit in Gang komme. Die Abteilung hatte zu dieser Zeit noch keine Organisation. Die Vorträge wurden nicht durch die Abteilung, sondern durch den Zentralausschuss veranstaltet. Sie hatte auch keine Geschäftsführung, keinen Vorstand, nicht einmal einen eigentlichen Präsidenten. Die Abteilung war infolgedessen nur ein Fachausschuss des Zentralausschusses. Deshalb nahm die Tätigkeit der Fachabteilung vom Ende der sechziger Jahre an ab und hörte bald darauf ganz auf.

Der erste Vortrag der Abteilung wurde am 9. Januar 1861 abgehalten. In den Fachsitzungen wurden fertige wissenschaftliche Abhandlungen vorgelesen, welche dann in den *Jahrbüchern*, der Zeitschrift des Vereines, erschienen. Während der erwähnten Zeit wirkten 14 Verfasser mit 32 Vorträgen mit. Die meisten Vorträge behandelten eine zoologische oder geologische Frage; es gab aber auch Vorlesungen über astronomische, physikalische, chemische, botanische, technologische und meteorologische Themen.

Unter den Mitarbeitern der Abteilung müssen wir die Namen des *Samuel Brassai*, des hochgelehrten Polyhistor, des *Franz Herbich*, des ausgezeichneten Geologen und in erster Reihe des *Otto Herman* hervorheben. Die Abteilung ist stolz darauf, dass in ihren Rahmen dieser weitberühmte Naturforscher seinen hochstrebenden Lauf begann, dessen ausgedehnte, vor allem ornithologische, entomologische und ichthyologische Wirksamkeit das Gemeingut der ganzen wissenschaftlichen Welt wurde.

II. 1879—1883. Die Professoren der medizinischen und naturwissenschaftlichen Fakultät der in Klausenburg im Jahre 1872 eröffneten Universität gründeten im Jahre 1876 einen Verein mit dem Namen „Klausenburger Medizinisch-Naturwissenschaftliche Gesellschaft“. Sein Ziel war die Pflege der Heil- und Naturkunde und die Zusammenfassung der auf diesem Gebiete arbeitenden Fachmänner zu einer Körperschaft. Diesem

Ziele hätte zwar auch die naturwissenschaftliche Abteilung des Siebenbürger Museum-Vereins entsprochen, doch diese führte damals nur noch ein Scheindasein. Die obenerwähnte Gesellschaft hatte eine medizinische und eine naturwissenschaftliche Abteilung, wobei jede ihren eigenen Vorstand hatte. Diese Abteilungen hielten nicht nur wissenschaftliche, sondern auch gemeinfassliche Vorträge. Aus Mangel an Geld konnten sie aber zur Veröffentlichung ihrer wissenschaftlichen Erfolge keine Zeitschrift herausgeben. Dieses Bedürfnis warf den Gedanken auf, den Siebenbürger Museum-Verein um die Unterstützung einer entsprechenden Zeitschrift zu ersuchen.

Die Besprechungen der Ausführungsmethoden führten dazu, dass der Siebenbürger Museum-Verein seine naturwissenschaftliche Abteilung wieder ins Leben rief, und diese ging mit der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft zur Herausgabe einer gemeinsamen Zeitschrift einen Bund ein. Zu diesem Zwecke gab der Siebenbürger Museum-Verein seiner naturwissenschaftlichen Abteilung jährlich eine bestimmte Summe.

Die so neugestaltete Abteilung übernahm die Organisation der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft. Sie veranstaltete ihre Vorträge gemeinsam mit der Gesellschaft, gab ihre Zeitschrift mit dieser gemeinschaftlich heraus und wählte in deren Generalversammlung ihren Vorstand. So gehörte sie nur dem Namen nach zum Siebenbürger Museum-Verein, während sie ihrer Organisation nach der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft angehörte.

Die so neugestaltete Abteilung entfaltete eine sehr lebhafte Tätigkeit. In der folgenden fünfjährigen Periode hielten 35 Verfasser 130 wissenschaftliche und 8 Vorleser 24 gemeinfassliche Vorträge. Den Fachwissenschaften nach waren die meisten mineralogisch-geologische Vorträge (54), darnach kommen die zoologischen (40), physikalischen (21), chemischen (9), meteorologischen (3), ökonomischen (2) und pharmazeutischen (1) Vorträge.

Unter den Vorlesern finden wir mehrere solche Gelehrte, die sich mit ihrer wissenschaftlichen Tätigkeit auch in der internationalen wissenschaftlichen Welt Achtung erworben haben. Der hervorragendste unter ihnen ist *Anton Koch*, der emsigste Mitarbeiter der Abteilung, der mit seinen mineralogisch-geologischen und paläontologischen Forschungen in ganz Siebenbürgen solche Daten der Wissenschaft lieferte, die für die Kenntnis dieses Erdteiles auch heute noch die bedeutendsten Quellen sind. Er fand das Mineral Pseudobrookit. Der Geolog *Georg Primics* erwarb sich auch in der Forschung der Erde Siebenbürgens weitreichende Verdienste. In der Abteilung begann seine wissenschaftliche Laufbahn *Eugen Daday*, der seinen Namen durch seine über die ganze Erde sich erstreckende hydrobiologischen Forschungen weltbekannt machte. Der Zoolog *Géza Entz* beschäftigte sich in erster Reihe mit den Protozoen und war in dieser Hinsicht einer der Gelehrten grössten Formates. Die Forschungen voller Einfälle im Gebiete der organischen Chemie des hochgelehrten Chemikers *Rudolph Fabinyi* waren auch weit über die Grenzen bekannt. An seinen Namen knüpft sich die Hypothese der Perturbation.

Der grösste Teil der vorgetragenen Abhandlungen erschien in der Zeitschrift der Abteilung, deren Titel war: „*Medizinisch-Naturwissen-*

schaftlicher Anzeiger über die Fachsitzungen und gemeinfasslichen naturwissenschaftlichen Abende der Klausenburger Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft und der naturwissenschaftlichen Abteilung des Siebenbürger Museum-Vereins.“ Diese Zeitschrift bestand aus drei selbständigen Teilen: I. medizinischer, II. naturwissenschaftlicher, III. gemeinfasslicher Teil. Die Arbeiten der naturwissenschaftlichen Abteilung erschienen im zweiten, naturwissenschaftlichen Teil. Die Abteilung trat schon damals in ein Tauschverhältnis mit den ähnlichen wissenschaftlichen Vereinen des Auslandes.

III. 1884—1905. Die obenerwähnte Gesellschaft setzte sich aus den Mitgliedern von zwei unabhängigen Vereinen, aus den Mitgliedern des Siebenbürger Museum-Vereins und aus denen der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft zusammen. Das machte den Geschäftsgang sehr verwickelt und schwerfällig. Deshalb sprach — infolge eines vorhergehenden Übereinkommens — die Medizinisch-Naturwissenschaftliche Gesellschaft in ihrer Generalversammlung vom 27. April 1884 einstimmig die Auflösung des Vereines aus und beschloss, mit ihren sämtlichen Mitgliedern in den Siebenbürger Museum-Verein, das heisst in dessen den neuen Satzungen gemäss gegründete Medizinisch-Naturwissenschaftliche Abteilung einzutreten.

Diese neue Abteilung des Siebenbürger Museum-Vereins bestand aus zwei, neben einander gestellten Unterabteilungen: aus der medizinischen und aus der naturwissenschaftlichen. Die beiden bildeten in materieller Hinsicht eine Einheit und bekamen vom S. M. V. eine jährliche Dotation. Beide Unterabteilungen veranstalteten mit dem eigenen Präsidenten und dem Schriftführer unabhängig ihre Vorträge. Der Vorstand der Abteilung bestand aus einem Präsidenten, einem Sekretär, ferner aus zwei Vizepräsidenten, gewählt aus den beiden Unterabteilungen und aus je drei Ausschussmitgliedern.

So blieb die Organisation der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Abteilung dieselbe, wie die der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft war. Ihre Zeitschrift blieb auch die alte, nur ihr Titel war etwas abgeändert der neuen Lage gemäss: *Berichte der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Sektion des Siebenbürgischen Museumvereins*. Ihre bisherige Einteilung blieb auch die alte: I. medizinischer, II. naturwissenschaftlicher, III. gemeinfasslicher Teil. Sowohl die medizinische, als auch die naturwissenschaftliche Abteilung redigierte unabhängig ihren Teil in der Zeitschrift, die beiden bildeten aber mit dem gemeinfasslichen Teil jährlich einen gemeinsamen Band.

Eine Neuerung war, dass mit Rücksicht auf das Tauschverhältnis die Zeitschrift von den meisten Abhandlungen einen Auszug in deutscher Sprache brachte.

Die rege Wirksamkeit der früheren Periode der Abteilung blieb auch jetzt ungestört im Gange; in der zweiten Hälfte der behandelten Periode jedoch geriet sie in auffallenden Verfall. Der Grund dazu waren einerseits die verschiedenen Wirren um die Zeitschrift, andererseits die im Mutterverein auftretenden grundsätzlichen Gegensätze. Im S. M. V. begannen nämlich zwei Richtungen gegeneinander den Kampf. Die eine sah das

Hauptziel des Vereines in der wissenschaftlichen Tätigkeit, während dieser akademischen Richtung gegenüber die andere, sogenannte „museale“ Richtung behauptete, dass das Ziel des Vereines nur die Aufrechterhaltung und Entwicklung des Museums sein könne. Diese letztere Richtung hielt darum die Abteilungen für eine überflüssige, ja sogar schädliche Last für den Verein, denn wegen der den Abteilungen gegebenen Dotationen bekäme das Museum nicht genügende materielle Unterstützung. Bis zum Ende der behandelten Periode entwickelten sich diese Gegensätze so stark, dass man mit der Auflösung der Abteilungen rechnen musste.

In dem behandelten Zeitabschnitt hielten 87 Verfasser 372 wissenschaftliche und 11 Verfasser 22 gemeinfassliche Vorträge. Unter den wissenschaftlichen Vorträgen behandelten auch jetzt die meisten mineralogisch-geologische Fragen (109), darnach kommen die physikalischen (64), zoologischen (62), chemischen (54), botanischen (31), mathematischen (23), paläontologischen (8), astronomischen (6), ökonomischen (2), meteorologischen (2) und 11 allgemeine naturwissenschaftliche Vorträge.

Zu dieser Zeit begann in der Abteilung unter den neuen Mitgliedern *Julius Szádeczky*, der berühmte Petrograph, seine vierzigjährige wissenschaftliche Tätigkeit. Seine Erwählung zum Vizepräsidenten des kanadischen internationalen geologischen Kongresses aus dem Jahre 1913 war der beste Beweis für seine wissenschaftliche Weltgeltung. Ausserdem seien noch hervorgehoben: *Stephan Apáthy*, der weltberühmte Gelehrte der Zellenanatomie und der Histologie, einer der grössten Meister der Mikro-technik seiner Zeit, in dessen Institut beinahe immer auch junge ausländische Forscher arbeiteten; *Emerich Lörenthey*, der sachverständigste Kenner der tertiären Krebse, der auch in Bayern wertvolle Forschungen durchführte; der Zoolog *Ludwig Méhely*, Mitglied von mehreren ausländischen wissenschaftlichen Anstalten, der eine ausgedehnte und hochgeschätzte Tätigkeit auf dem Gebiete der Bienen-, Reptilien-, Amphibien- und Säugetierforschung ausübte; die ausserordentlich reiche wissenschaftliche Tätigkeit des *Vinzenz Borbás* (es erschienen von ihm 874 kleinere und grössere Mitteilungen) auf dem Gebiete der Pflanzensystematik hat internationale Weltgeltung; *Julius Farkas*, dessen Wirksamkeit sich um die Verbindungen zwischen der mechanischen Wärmetheorie und den einzelnen Abarten der Energie bewegte. *Ludwig Martin* zeichnete sich durch die ganz besondere Richtung seiner Tätigkeit aus: er beschäftigte sich als einer der ersten Forscher mit der Mechanik der Flugtechnik auf mathematischer Grundlage und bekam auch im Jahre 1893 das Patent auf sein sogenanntes „Schweberad.“

IV. 1906—1918. Die sehr scharf gewordenen Auseinandersetzungen wurden durch die neuen Satzungen des S. M. V.-s im Jahre 1906 beigelegt. Den neuen Satzungen gemäss wurde statt der bisherigen Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Abteilung eine selbständige medizinische und eine selbständige naturwissenschaftliche Abteilung aufgestellt. Die naturwissenschaftliche Abteilung wurde also unabhängig und für die Veröffentlichung der in ihren Rahmen fortlaufenden Arbeit sorgte der Hauptausschuss selbst mit der von Jahr zu Jahr gegebenen materiellen Unterstützung. Nachdem andere Verfügungen die naturwissenschaftlichen

Museen in den Mittelpunkt der Abteilungstätigkeit stellten, fühlten sich die Pfleger der anderen, eine Sammlung nicht besitzenden Naturwissenschaften (Chemie, Physik u. s. w.) zurückgesetzt und zogen sich von der Abteilungstätigkeit still zurück. Die neue Zeitschrift der Abteilung trug den Namen: *Naturwissenschaftliche Monatshefte. Mitteilungen aus der naturwissenschaftlichen Klasse des Siebenbürgischen Museumvereins*. Gegen das Redigieren dieser Hefte erhob man aber bald Klagen, denen der S. M. V. so abhalf, dass er die Schriftleitung der Zeitschrift unter den drei Museumdirektoren in der Art verteilte, dass jedes Museum (zoologisches, botanisches und mineralogisches) unabhängig seine Mitteilungen herausgab. So erschien vom Jahre 1911 angefangen die Zeitschrift des mineralogisch-geologischen Museums: *Mitteilungen aus der mineralogisch-geologischen Sammlung des Siebenbürgischen Nationalmuseums* und vom Jahre 1915 angefangen die Zeitschrift des botanischen Museums: *Botanische Museumhefte. Mitteilungen aus der botanischen Abteilung des Siebenbürgischen Museumvereins*. Das zoologische Museum hatte auch seine Zeitschrift, aus der aber nur Fragmente erschienen.

Eine solche Zergliederung der Zeitschrift störte nicht nur die Einheit der Abteilung, sondern auch ihre innere Verbindung mit dem S. M. V. Der S. M. V. hatte nämlich noch im Jahre 1872 mit der Universität einen Vertrag geschlossen, in dessen Sinne der S. M. V. seine Sammlungen für einen gewissen Mietbetrag zum Gebrauch der Universität überliess. Dieser Vertrag hatte eine Bestimmung laut deren die Professoren der entsprechenden Fakultät die Direktoren der Sammlungen des S. M. V. sind. Das heisst, dass die Direktoren des zoologischen, botanischen und mineralogischen Institutes der Universität zugleich auch die Direktoren der zoologischen, botanischen und mineralogischen Sammlung des S. M. V. waren. Nachdem diese Institute der Universität eine eigene Zeitschrift nicht besaßen, wurden die wissenschaftlichen Erfolge der Institutstätigkeit durch die Direktoren, — zugleich Direktoren der Sammlungen — in der Zeitschrift der Abteilung veröffentlicht. So wurde aus der Zeitschrift — wenn auch nicht dem Namen, aber der Wirklichkeit nach — die Zeitschrift der Universitätsinstitute. Ausserdem wiesen auch andere Zeichen darauf hin, dass die so zergliederte Abteilung nach und nach zu einem von dem S. M. V. unterstützten Organe der Universitätsinstitute werde.

Das Sich-Zurückziehen der Förderer der verwandten Naturwissenschaften (Chemie, Physik), die Lösung der Einheit durch die Zergliederung der Zeitschrift nach Sammlungen und andere ungünstige Verhältnisse lähmten das Leben in der Abteilung dermassen, dass ihre Tätigkeit beim Ausbruch des Weltkrieges schon beinahe aufgehört hatte. Trotz der vielen Hindernisse war die 13-jährige Tätigkeit der Abteilung doch beachtenswert. In der Abteilung hielten während dieser Zeit 43 Verfasser 109 wissenschaftliche Vorträge. Sie hatten hauptsächlich zoologische, botanische und mineralogisch-geologische Gegenstände. Andere Fachwissenschaften sind infolge der obenerwähnten Ursachen kaum vertreten. Nur die Chemie, Mathematik, Astronomie und Geographie ist durch je einen Vortrag vertreten. Ausser diesen hielt die Abteilung 35 gemeinfassliche Vorträge.

V. 1919—1934. Die auf den Weltkrieg folgende Zeit nahm eine grosse

Anderung am Leben des S. M. V.-s, wie auch an dem der Abteilung vor. Infolge der politischen Wendung mussten die schaffenden Mitglieder der Abteilung, die beinahe alle an der Universität angestellt waren, ihre Stellen verlassen, sogar begab sich das ganze frühere Personal der Universität korporativ nach Ungarn. Die Arbeitslust der Hiergebliebenen wurde durch die vollkommene Unsicherheit ihrer persönlichen Zukunft gehemmt. In der durch diesen grossen Blutverlust völlig geschwächten Abteilung machte der Belagerungszustand, der mit der Änderung der Macht im Zusammenhang stand, jede Lebensfunktion unmöglich. Am Ende des Jahres 1920 aber hatte mit der Erleichterung des Belagerungszustandes die Abteilung aus den hiergebliebenen Mitgliedern sich umgestaltet und begann wieder ihre Tätigkeit, die seitdem nicht unterbrochen wurde. Die Richtung der Tätigkeit wurde aber durch die neuen Verhältnisse gründlich geändert. Die Tätigkeit der Abteilung kann nämlich den satzungsmässigen Aufgaben nicht mehr entsprechen, das Material der naturwissenschaftlichen Sammlungen wissenschaftlich aufzuarbeiten. Das eine wesentliche Hindernis dieser Arbeit ist das ungerregte Verhältnis der Museen des Vereines zu der neuen Universität, das heisst zu dem Staat; das andere Hindernis dagegen ist, dass den wissenschaftlichen Forschern kein entsprechendes Laboratorium und keine Arbeitsgelegenheit mehr zur unbeschränkten Verfügung steht. Das ist der Grund dafür, dass die Zahl der wissenschaftlichen Vorträge verglichen mit der der Vergangenheit sehr gesunken ist; andererseits aber nahm die Wirksamkeit einen mächtigen Aufschwung auf dem Gebiete der gemeinfasslichen Vorträge, mit denen sie ihr zweites Ziel, die allgemeine Verbreitung der Wissenschaften und der Heimatkunde verfolgt.

Die frühere Zeitschrift der Abteilung hörte auf. Ihre wissenschaftlichen Mitteilungen gibt sie gemeinschaftlich mit den anderen Abteilungen in der Zeitschrift „*Siebenbürger Museum*“ heraus, die aber nur im Jahre 1930 wieder durch den Mutterverein herausgegeben wurde. In der Abteilung hielten in den erwähnten 16 Jahren 18 Verfasser 68 wissenschaftliche Vorträge; die Zahl der gemeinfasslichen Vorträge war 126, von 26 Verfassern. Unter den wissenschaftlichen Vorträgen sind unverhältnismässig viele mineralogisch-geologische (38); darnach folgen die botanischen und zoologischen (6—6), chemischen (5), mathematischen (4), paläontologischen (3), astronomischen (1) und 5 allgemeine naturwissenschaftliche Vorträge.

Die Präsidenten waren seit dem Bestehen der Abteilung der Zeitfolge nach: Anton Abt, Géza Entz, Anton Koch, Anton Abt, Géza Entz, Rudolph Fabinyi, Stephan Apáthy, Rudolph Fabinyi und Iulius Szádeczky.

Grosse Zahlen schliessen die Tätigkeit der Abteilung. Während der 75 Jahre wurden in der Abteilung 711 wissenschaftliche Vorträge abgehalten; die Zahl der gemeinfasslichen Vorträge war 207. Während des Dreivierteljahrhundertes traten 178 Mitglieder auf das Vortragspodium, um das klare Licht der Naturwissenschaften auszustreuen. Die gedruckten Ergebnisse ihrer wissenschaftlichen Tätigkeit machen mit Einrechnung der 142 Bogen der Revue 700 Bogen aus, mit 182 Tafelbeilagen und 221 Textabbildungen. Diese Serie von Bänden enthält von 129 Verfassern

605 Abhandlungen, welche — infolge des ausgedehnten Tauschverhältnisses — in vielen ähnlichen wissenschaftlichen Anstalten der Erde aufbewahrt und benützt Anerkennung finden. Diese Bilanz der 75 Jahre dient uns zur Beruhigung, weil die Abteilung ihrerseits den zuversichtlichen und opfervollen Glauben, mit welchem unsere grossen Ahnen den S. M. V. gründeten, rechtfertigte, und erfüllt unsere Seelen mit stolzem Selbstbewusstsein, denn es ist nicht zu bezweifeln, dass die Abteilung durch ihre Tätigkeit ein bedeutender Faktor der Pflege der Naturwissenschaften auch in internationalen Beziehungen geworden ist.

Geschichte der medizinischen Abteilung.

1879—1934.

Von

Eugen Pataki.

Die Geschichte der medizinischen Abteilung des Siebenbürger Museum-Vereins beginnt mit dem Jahre 1879. Da beschloss die Generalversammlung zwei Abteilungen zu gründen, mit denen sie ihrem in den Satzungen festgelegten Ziele — der Pflege der Wissenschaften und der Verbreitung der ungarischen Wissenschaft — noch besser zu entsprechen wünschte. Die Aufgabe der einen Abteilung wurde die Pflege und die Popularisierung der Naturwissenschaften. In dem Rahmen dieser Abteilung fand auch die Heilkunde Aufnahme. Es wurde auch beschlossen die Abteilung mit der zu demselben Zwecke drei Jahre vorher gegründeten Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft zu vereinigen, nachdem sowohl ihre Mitglieder, als auch ihre Ziele dieselben sind. Die beiden vereinigten Gesellschaften hielten gemeinsam die Sitzungen, abgesehen die, die sich mit Naturkunde und die, die sich mit Heilkunde beschäftigten, und beschlossen sogar, gemeinfassliche Vorträge zu halten, Sie gaben auch gemeinsame Berichte heraus, mit dem Titel: *Berichte der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Sektion des Siebenbürgischen Museumvereins*. Die Zeitschrift teilte sich in drei Teile: I. medizinischer, II. naturwissenschaftlicher, III. gemeinfasslicher Teil. Der medizinische Teil erschien in einem Umfang von 2—3 Bogen und zum Schriftleiter wählte man den Universitätsprofessor Andreas Högyes. Vom Jahre 1887 angefangen wurden die Mitteilungen in ausführlichen Auszügen auch in deutscher Sprache unter dem Titel „Revue“ herausgegeben. Die Zeitschrift enthielt ausser den selbständigen Abhandlungen auch die ungarische periodische Fachliteratur und die Mitteilungen bezüglich der Sitzungen und anderer Angelegenheiten der Abteilung. Der Ausschuss der Abteilungen bestand aus einem Fachpräsidenten, aus einem Schriftführer und drei Ausschussmitgliedern.

Die so konstituierte medizinische Abteilung begann ihre Arbeit mit grosser Begeisterung. In dieser Arbeit gingen die Professoren, Adjunkte und begabtere Schüler der im Jahre 1872 gegründeten Universität voraus. Sie trachteten mit grossem Ehrgeiz darnach, das Material der Universitätsinstitute und der Spitäler aufzuarbeiten. Die Möglichkeit, ihre Arbeiten veröffentlichen zu können, spornte sie zu selbständigen wissenschaftlichen Forschungen an. Anfangs wurden jährlich 7 Fachsitzungen abgehalten, später auch mehrere.

Das Interesse für die wissenschaftliche Tätigkeit stieg von Jahr zu Jahr. Es meldeten sich immer mehr und mehr Vortragende, besonders nach dem Aufbau der neuen Kliniken und Anstalten, als das Krankennmaterial sich vermehrte und die nötigen Einrichtungen die wissenschaftlichen Forschungen ermöglichten. Im Jahre 1906 machte die medizinische Abteilung eine grosse Änderung durch: sie sonderte sich von der naturwissenschaftlichen Abteilung ab und wirkte von nun an als selbständige Abteilung. Da hielt man auf Antrag des Professors Sigmund Purjesz, Vorsitzender der Abteilung, wöchentlich eine Fachsitzung mit überreichem Programm in gedrängt vollem Saale ab. Jährlich hielt man durchschnittlich 23—24 Fachsitzungen. Die Professoren der Universität gingen mit gutem Beispiele voran und spornten auch ihre Schüller zur Arbeit an. Jeder lehrreiche Kranke und das wissenschaftliche Material der Institute wurden im Rahmen je eines Vortrages bekannt gemacht.

Die begeisterte Arbeit lief bis z. J. 1914 ungestört fort. Der Ausbruch des Weltkrieges stellte die Tätigkeit der Abteilung nicht ein, schrieb ihr aber eine andere Richtung vor. Die Vorträge entnahmen ohne Ausnahme ihren Gegenstand der Chirurgie, oder dem Kreise der im Kriege vorkommenden Krankheiten und Epidemien und dienten zur Belehrung für die jungen Ärzte und für die berufsmässigen und freiwilligen Krankenschwägerinnen, die sich in den Dienst des Krieges gestellt hatten.

Der Wechsel der Staatsgewalt zwang die Abteilung eine Zeit lang zum Stillstand. Die ungarischen Universitätsprofessoren verliessen das Land, und die Verbindungen der Abteilungen mit den Kliniken und Laboratorien wurden abgebrochen. Infolge des Verlustes der Bedingungen für eine wissenschaftliche Tätigkeit stand die Arbeit in der Abteilung mehrere Jahre lang still. Ein Zusichkommen erfolgte nur im Jahre 1922, als die neugestaltete Abteilung wieder Sitzungen zu halten versuchte und zwar in Privathäusern, in abgesonderten Räumen von Kaffeehäusern, später in verschiedenen, durch Vereine angebotenen Räumlichkeiten. In diesen Sitzungen trug ein jeder seine Erfahrungen vor, einige führten interessante Krankheitsfälle vor, andere wieder machten die Artikel ausländischer Zeitschriften bekannt. Sowohl für die Sitzungen als auch für die Vorträge war es sehr schwer die Bewilligung zu verschaffen. Im Jahre 1929. milderte sich einigermaßen diese Lage. Da gelang es schon, 8 wissenschaftliche und 6 gemeinfassliche Vorträge zusammenzubringen; im nächsten Jahre wurden dagegen 21 Fragen in 16 Fachsitzungen besprochen. Da beschloss der Mutterverein, die vor dem Kriege gehaltenen Wanderversammlungen wieder ins Leben zu rufen. Die Abteilung benützt diese Wanderversammlungen dazu, um all zwei Jahre einen medizinischen Fortbildungskongress zu veranstalten u. zw. unter der Mitwirkung eines ausländischen Universitätsprofessors. Diesen Kongressen (im J. 1930. zu Târgu-Mureş—Marosvásárhely, im J. 1932 zu Baia-Mare—Nagybánya und im J. 1934. in Braşov—Kronstadt) brachten die ungarischen Ärzte aus Siebenbürgen lebhaftes Interesse entgegen.

Mit dem Jahre 1934. erfüllte der Siebenbürger Museum-Verein das 75. Jahr seines Bestehens. Unterdessen wirkte die medizinische Abteilung — abgesehen von der Pause von einigen Jahren und eingerechnet die

drei Jahre der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft — 59 Jahre lang. Während dieser Zeit wurden in 751 Sitzungen 1385 Vorträge gehalten. In der Reihe der gemeinfasslichen Vorträge wirkte die Abteilung 50-mal in Klausenburg und 22-mal in den Wanderversammlungen. An den drei medizinischen Kongressen der Wanderversammlungen wurden 103 Vorträge abgehalten. Die Fachvorträge dienten als reiche Quelle der praktischen Erfahrungen neben der Erweiterung der theoretischen Kenntnisse. Die häufig auftauchenden Errungenschaften und Erfindungen der Medizin beschäftigten immer die berufenen Forscher der Kliniken und Universitätsinstitute, und die Resultate ihrer Studien erblickten in den Abteilungssitzungen das Tageslicht. Gegenüber den neueren Heilverfahren liess Professor *Sigmund Purjesz* seine überlegte und weise Meinung hören. Von grosser Wichtigkeit sind die Forschungen des Professors *Anton Genersich*, besonders die, die sich auf die Trichinen beziehen, und die er vier Jahre lang fortsetzte. Die Untersuchungen der Malaria und ihrer Krankheitserreger beschäftigten den Professor *Nikolaus Jancsó* jahrelang. Sein Mitarbeiter war *Maurus Rosenberger*. Die gerichtsmedizinischen Studien des *Blasius Kenyeres*, die er mit Hilfe von photographischen und Roentgen-Aufnahmen durchführte, sind auch hervorzuheben. *Joseph Brandt* vollführte als erster Nierenaustilgung bei Menschen. Die Sehnenübertragungen des Professors *Emerich Hevesi* sind in ihrer Art ohnegleichen. Es ist von grossem Schaden, dass diese Ergebnisse in der ausländischen Presse nicht mitgeteilt wurden.

Wir finden in unserer Abteilung mehrere berühmte Forscher auf dem Gebiet der theoretischen Medizin. *Leon Davida* zeigte hier zum ersten Male diese anatomischen Nerven- und Muskel-Präparate, für die er auf der Weltausstellung zu Paris mit einer goldenen Medaille ausgezeichnet wurde. Die Neurofibrillum-Präparate des Professors *Stephan Apáthy* und seine Hypothese über diese haben seinen Namen weltberühmt gemacht.

In unserer Abteilung wurden noch in den ersten Jahren (1879—1881) die Ergebnisse von dauerndem Werte der Forschungen des Universitätsprofessors *Andreas Högyes* über den labyrinthogenen nystagmus vorgetragen. Er bewies durch Tierversuche, dass durch die Erregung des labyrinthus nystagmus entsteht. Er wies nach, dass der labyrinthogenen nystagmus in Kausalzusammenhang mit der Strömung der Peri- und Endolymphe ist. Er stiess die damalige wissenschaftliche Auffassung um, dass das Schwanken des Druckes des liquor cerebrospinalis Schwindelsymptome verursacht. Als er bei dem versuchten Tiere durch die membrana atalantooccipitalis in die fossa rhomboidea eine feine Röhre führte, um den liquor durch Einblasen von Luft in Bewegung zu bringen, führte er die erste cysternapunctio durch. Diese bahnbrechenden Forschungen erwarben seinem Namen einen grossen Ruhm und seinen Lehrsätzen das Prioritätsrecht.

Neben der wissenschaftlichen Tätigkeit verfolgte die Abteilung aufmerksam jede sozialgesundheitliche Frage und nahm teil an den ungarischen und ausländischen wissenschaftlichen Bewegungen. Sie lauschte auf jede, die Heilkunde interessierende Frage und Bewegung und liess ihre Meinung in allen Angelegenheiten der Gesundheitspflege hören.

Geschichte der Rechts- und Sozialwissenschaftlichen Abteilung.

1906—1934.

Von

Joseph Georg Oberding.

Die jüngste Abteilung des fünfundsiebzigjährigen Siebenbürgischen Museum-Vereins ist die am 12. Mai 1906 gegründete rechts- und sozialwissenschaftliche Abteilung. Ihre Gründung steht im Zusammenhang mit der Neugestaltung des Vereines im erwähnten Jahre und ihre Aufstellung wurde dadurch begründet, dass der bisherige Rahmen des Vereines nicht die nötige Möglichkeit zur eingehenden Pflege dieser wichtigen Gruppe der Wissenschaft biete. Die Geschäftsordnung der Abteilung bestimmt den Zweck und die Aufgabe der Abteilung wie folgt: die Pflege, Verbreitung und Popularisierung der Rechts- und Sozialwissenschaften. Im Dienste dieser Aufgaben hält sie a) wissenschaftliche Vorlesungen, b) veranstaltet gemeinfassliche Vorträge und Kurse, c) gibt die Ergebnisse ihrer Tätigkeit in den Mitteilungen des Vereines heraus, d) gibt für die Armen durch ihren dazu bestimmten Ausschuss juristische Ratschläge, e) unterstützt ihre Mitglieder mit den ihr zur Verfügung stehenden Mitteln in ihren wissenschaftlichen Bestrebungen, f) gründet das Kriminalmuseum.

In der Geschichte der Abteilung unterscheiden wir zwei Perioden: die erste reicht bis zur Beendigung des Weltkrieges (1906—1918), die zweite fällt auf die Zeit, die dem Wechsel der Staatsgewalt folgte. Die Tätigkeit der Abteilung äusserte sich bis 1918 in drei Richtungen: in wissenschaftlicher, volkserzieherischer und sozialpolitischer Richtung, der folgenden Gliederung gemäss: 1. wissenschaftliche Tätigkeit; a) Fachsitzungen, b) Wanderversammlungen und gemeinfassliche wissenschaftliche Vorträge, c) Tätigkeit auf dem Gebiete der Fachliteratur und Ausgaben. 2. Volkserziehung; a) gemeinfassliche Vorträge, b) Fachkurse. 3. Sozialpolitische Tätigkeit; a) Volksamt, b) Lungenheilanstalt. 4. Andere Tätigkeit.

1. *Wissenschaftliche Tätigkeit* Im Dienste der wissenschaftlichen Tätigkeit der Abteilung standen in erster Reihe die Fachsitzungen. Die Vorträge der Fachsitzungen waren zweierlei: abstrakte wissenschaftliche Vorträge und solche, die praktische Fragen behandelten. Die Abteilung hielt es für ihre Aufgabe, ihre Wissenschaftspruppe sowohl dem Prinzip „science pour la science“ gemäss, als auch vom Gesichtspunkte des praktischen Lebens zu pflegen. Den einen Teil der Vortragenden bildeten die auf theoretischem Gebiete arbeitenden Mitglieder der Abteilung, die

Universitäts- und Akademie-Professoren, während der andere Teil aus praktischen Juristen, aus Advokaten und Richtern bestand. So wurden die zur Sprache gebrachten Fragen teils vom Gesichtspunkte der Theorie, teils praktisch behandelt. So versanken die Fachsitzungen nicht in die Unendlichkeit der akademischen Erörterungen, blieben aber auch nicht auf der Oberfläche der Alltäglichkeit. Das Niveau der Vorträge wurde noch gehoben durch die daran sich anknüpfenden Aussprachen, die befruchtend wirkten sowohl auf die wissenschaftliche Weiterbildung, als auch auf die praktische Ausführung der Fragen. Die Abteilung leistete eine sehr bedeutende Arbeit durch ihre klassische rechtsgeschichtliche Tätigkeit, durch das Freilegen der alten babylonischen und hinduischen Rechtsquellen in ungarischer Sprache. Sie gab die Vorträge und die wissenschaftlichen Abhandlungen ihrer Mitglieder in selbständigem Verlag heraus. Unter ihren Ausgaben sind sehr bedeutsam die Gesetzbücher des Hamurabbi und des Manu, ins Ungarische übersetzt, so wie auch die ungarische Übersetzung der türkischen Verfassung. Die Abteilung hatte die Absicht, die praktischen Gesetze von Rumänien, Bulgarien, Serbien, Griechenland und Montenegro in ungarischer Sprache mitzuteilen; der Weltkrieg vereitelte aber diesen Plan.

2. *Volkserziehung.* Die Abteilung übte ihre volkserzieherische Tätigkeit durch die für Industriearbeiter, Gewerbetreibende und Kaufleute veranstaltete Reihe von Vorlesungen aus. Diese Kurse wurden gleichlaufend gehalten bis zum Ausbruch des Weltkrieges. Sie veranstaltete ausserdem drei Winter-Handelskurse.

3. *Sozialpolitische Tätigkeit.* Um ihren sozialpolitischen Aufgaben zu entsprechen, stellte die Abteilung ein Volksamt auf, dessen Aufgabe die unentgeltliche Erteilung von juristischen Ratschlägen an die armen Klassen der Gesellschaft und die Erleichterung der Erledigung ihrer Angelegenheiten vor den Behörden war. Das Volksamt begann seine Tätigkeit im Jahre 1908 und wirkte mit schönem Erfolg bis zum Ende des Krieges. Die Abteilung breitete ihre Tätigkeit auch auf das Gebiet der Gesundheitspflege mit der Einrichtung einer Pflegeanstalt für Lungenkranke aus. Sie richtete diese Anstalt im Jahre 1911. ein und diese übte ihre segensreiche Tätigkeit bis zur Übernahme der Staatsgewalt aus.

4. *Andere Tätigkeit.* Unsere Abteilung begann die Gründungsarbeiten des Siebenbürgischen Kinderschutzvereines (Patronage), um den Kinderschutz allgemein zu verbreiten. Ferner nahm sie an der Organisierung des Klausenburger Ausschusses des Ungarischen Soziologischen Vereines teil. Weiterhin hatte sie die Absicht, ein soziales Lager für Hochschüler (settlement) zu gründen. Diesen Plan konnte sie aber nicht mehr verwirklichen.

In der aktiven Tätigkeit der Abteilung zeigten sich am Ende des Krieges schon Spaltungen, und nach dem Wechsel der Staatsgewalt erlahmte ihre Tätigkeit vollkommen. Die Universitätsprofessoren, die leitenden Glieder der Abteilung, zogen nach der Übernahme der Universität nach Ungarn und so blieb die Abteilung ohne geistige Führung. Die Abteilung konnte nur im Jahre 1931. daran denken, ihre Tätigkeit wieder zu beginnen. Im Jahre 1931. lebten von den Mitgliedern des

vorherigen Ausschusses nur noch drei in der Stadt und zur Generalversammlung, die zur Neugestaltung der Abteilung einberufen wurde, erschienen nur noch 23 gewesene Mitglieder der Abteilung. Nachdem die Reorganisation der Abteilung im Jahre 1931. vorgenommen wurde, begann sie ihre Tätigkeit, natürlich in viel bescheidenerem Rahmen, als vorher.

Die Abteilung übte in dieser zweiten Periode nur zweierlei Tätigkeit aus. Sie nahm durch ihre Vortragenden an den durch den Verein veranstalteten Winter-Vorlesungen und an den Wanderversammlungen teil. Zu dieser Zeit trachtete sie ihre wissenschaftliche Tätigkeit in der Richtung der wissenschaftlichen Forschung der juristischen, sozialen und ökonomischen Fragen des Minderheitenlebens auszubreiten, um ihre Aufgabe zeitgemäss zu lösen.

Über die Tätigkeit der Abteilung bieten uns die folgenden Daten eine ziffermässige Orientierung:

In den Jahren 1907—1916 wurden in den Fachsitzungen 52 Abhandlungen vorgetragen. Die Abteilung nahm an den 8 Wanderversammlungen mit 15 wissenschaftlichen Vorträgen teil und hielt ausserdem 32 gemeinschaftliche Vorträge an den Winterkursen in den Jahren 1914—1934. Von 1907 bis 1914. hielt die Abteilung für die Industriearbeiter 91 volkserzieherische, für Gewerbetreibende, Kaufleute und Privatbeamte 65 fortbildende Vorträge. Sie veranstaltete ausserdem drei Handelskurse. Die rechts- und socialwissenschaftliche Abteilung hat also mit 255 Vorträgen, 3 Handelskursen und 8 Bänden wissenschaftlicher Ausgaben zu den Ergebnissen der dreiviertelhundertjährigen wissenschaftlichen Tätigkeit des Siebenbürger Museum-Vereins redlich beigetragen.

Die bibliographische Beschreibung der durch den Siebenbürgischen Museum-Verein verlegten Werke.

1859 — 1934.

Zusammengestellt von

Anton Valentiny.

Der greifbarste Beweis des mächtigen Umfanges der fünfundsiebzigjährigen Tätigkeit des Siebenbürgischen Museums-Vereins ist die grosse Menge der herausgegebenen Werke. Die Zeitschriften selbst machen 180 Bände aus und umfassen auf 52.000 Seiten und 500 Tafelbeilagen mehrere tausend selbständige Abhandlungen, Rezensionen und kleinere Mitteilungen von mehreren hundert Schriftstellern.

Das bibliographische Zusammenstellen und Beschreiben der verlegten Werke spiegelt auch die wichtigeren Wendepunkte der Geschichte des Vereines wider.

Am Anfange seiner Tätigkeit muss sich der junge Verein damit begnügen, die wissenschaftliche Arbeit von zwei-drei Jahren in einen Band der *Jahrbücher* und in kurzgefassten jährlichen Berichten zusammenzufassen und den Fortschritt seiner Arbeit für die Verwirklichung seines Zieles: die Entwicklung des Siebenbürgischen Museums — kundzugeben.

Im 15. Jahre seines Bestehens kann er endlich seine regelmässig erscheinende Monatszeitschrift, das *Siebenbürgische Museum* herausgeben. Diese Zeitschrift wird in kurzer Zeit, — im Jahre 1879, das heisst im 20-ten Jahre des Bestehens des Vereines — das Organ der inzwischen gegründeten philosophischen, sprachwissenschaftlichen und geschichtlichen Abteilung. In derselben Zeit bekommt auch die naturwissenschaftliche Abteilung — einstweilen zusammen mit der Gesellschaft für Medizin und Naturwissenschaft — ihr Organ zur Veröffentlichung ihrer wissenschaftlichen Tätigkeit (Anzeiger der Medizinisch-Naturwissenschaftlichen Gesellschaft) und nach 5 Jahren, im Jahre 1884, geht die Klausenburger Naturwissenschaftliche Gesellschaft in den älteren Siebenbürgischen Museum-Verein als dessen medizinisch-naturwissenschaftliche Abteilung über. Dieser Umstand hatte zur Folge, dass die Professoren der kaum vor Jahren gegründeten Klausenburger Universität — weil die Universität noch nicht die Möglichkeit hatte, ihre Mitteilungen selbständig zu verlegen — in den Abteilungen des Siebenbürgischen Museums-Vereins die Ergebnisse der wissenschaftlichen Tätigkeit der Universitätsinstitute und Seminarien auswies und in den Mitteilungen der entsprechenden

Abteilung der wissenschaftlichen Welt von der geleisteten Arbeit Rechenschaft gaben.

Die Erklärung für diese eigentümliche Lage ist die, dass zur Zeit der Gründung der Universität, im Jahre 1872, der Staat in seinem Vertrag mit dem Siebenbürger Museum-Verein der Universität für wissenschaftliche Zwecke die ständig anwachsenden reichen Sammlungen des Museums sicherte und im Sinne desselben Vertrages wurden die Universitätsprofessoren die Direktoren der entsprechenden Sammlungen.

Das Gebiet der wissenschaftlichen Tätigkeit des Vereines wurde erweitert und seine Verbindung mit der Universität wurde dadurch noch enger, dass im Jahre 1907. die rechts- und sozialwissenschaftliche Abteilung des Vereines gegründet wurde, die bald selbständige Mitteilungen herauszugeben begann.

Inzwischen begann im Jahre 1905. innerhalb des Vereines eine starke Bewegung, die, auch die materiellen Kräfte in Betracht ziehend, eine neue Klarstellung der Zwecke des Vereines wünschte und die im Verlage des Vereines erscheinenden Zeitschriften in erster Reihe für das Bekanntmachen der in den Sammlungen des Museums entwickelten Tätigkeit vorzubehalten trachtete, und betonte, dass der Beruf des Vereines die Popularisierung der Wissenschaften sei. Die Bewegung, an derer Spitze die Direktoren der Sammlungen standen, trug den Sieg davon, und infolge dessen blieben die *Berichte* ausschliesslich das Organ der medizinischen Abteilung, während die naturwissenschaftlichen Abteilungen eine neue Zeitschrift mit dem Titel *Museumshefte* bekamen; andererseits berichteten die seit damals regelmässig erscheinenden *Jahrbücher* treu über die Tätigkeit der Abteilungen, wie auch über die Arbeit der Sammlungen; endlich förderte die Veranstaltung der Wanderversammlungen kräftig die Popularisierung der Wissenschaften, während die von den Wanderversammlungen herausgegebenen *Gedenkbücher* die Dauer ihrer Wirkung sicherten.

Zwischen den neuen Publikationen erfüllten die *Museumshefte* in ihrer ursprünglichen Form nicht die an sie geknüpfte Hoffnung; der zweite Jahrgang blieb schon unvollständig, der dritte konnte nie erscheinen und deshalb sonderte sich die Mineralsammlung nach dem vierten Jahre von der Mitwirkung mit der zoologischen und botanischen Sammlung ab und gibt unter dem Titel *Museumshefte* (aus der mineralogischen Sammlung des S. M. V.) seine selbständigen Berichte heraus. So verfährt auch die botanische Sammlung mit dem Erscheinenlassen der *Botanischen Museumshefte*.

Nur später begonnen, erschien mit immer reicheren Inhalte die selbständige Ausgabe der Münzen- und Archäologischen Sammlung unter dem Titel *Arbeiten* (aus der Archäologischen Sammlung des S. M. V.) und ihre Ausgabe wurde nur bei der Machtübernahme eingestellt.

Die neue Machtübernahme stellt auch die übrigen Ausgaben der Sammlungen und der Abteilungen ein, die infolge der Widerwärtigkeiten des Krieges stark angegriffen waren, und die Tätigkeit des Vereines erlahmt im allgemeinen.

Nach dem Beschaffen des Charakters des juristischen Person und

nach der Genehmigung ihrer Tätigkeit gelingt es dem Verein im Jahre 1930, das *Siebenbürg'sche Museum* wieder ins Leben zu rufen als allgemeines Organ des Vereines. Diese Zeitschrift mit den neuerdings wieder herausgegebenen *Gedenkbüchern* der Wanderversammlungen und mit der schon ansehnlichen Reihe der *Siebenbürgischen Wissenschaftlichen Hefte* beweist, dass der Verein seinen Beruf wieder zu erfüllen strebt.

Die wissenschaftliche Tätigkeit innerhalb des Vereines erschöpfte sich aber nicht mit den Abhandlungen, die in den Zeitschriften mitgeteilt wurden. Viele wissenschaftliche Fragen wurden in den Abteilungssitzungen des Vereines erörtert, die in den beschriebenen Ausgaben nicht mehr Raum hatten, und wurden deshalb in den verschiedenen ungarischen und ausländischen Zeitschriften mitgeteilt. Die Mitteilungen des Vereines zeigen einige hundert Mitarbeiter, und unter ihnen können wir beinahe alle wissenschaftlich tätigen Persönlichkeiten des siebenbürgischen Ungarns finden.

Mit Rücksicht auf die Unbekanntheit der ungarischen Sprache im Ausland trachteten die meisten der erwähnten Zeitschriften darnach, die erreichten Erfolge auch durch Auszüge mitzuteilen, die in einer Weltsprache redigiert wurden. Diese Weltsprache war meistens die deutsche, seltener die französische.

Die Verdienste des Vereines in der Förderung der wissenschaftlichen Forschung und auf dem Gebiete der Popularisierung der Wissenschaften würde ohne Zweifel am besten der Katalog und das Sachregister aller Ausgaben aufzeigen, die zugleich wertvolle Hilfsmittel für die wissenschaftliche Forschungen wären. Ihre Fertigstellung und Herausgabe erlaubt aber die jetzige materielle Lage des Vereines nicht. So sind wir genötigt, uns darauf zu beschränken, den Katalog der Sonderabdrücke herauszugeben, die von den Ausgaben des Vereines gemacht wurden.

Dieser Katalog behandelt mehr als 500 Sonderabdrücke aus allen Gebieten der Wissenschaft auf Grund des riesigen Stoffes der vereinigten Bibliotheken des Siebenbürgischen Museum-Vereines und der Universität.

Einige von den Sonderabdrücken wurden durch den Verein selbst samt seinen übrigen Ausgaben verbreitet und deshalb hielt er die auch auf Lager. Diese sind im Kataloge mit einem Stern versehen.

Die Beschreibung der verlegten Werke des Vereines gruppieren wir folgendermassen:

I. Zeitschriften und andere periodische Ausgaben.

A) Die Zentralausgaben des Vereins.

B) Die Ausgaben der philosophischen, sprachwissenschaftlichen und geschichtlichen Abteilung.

C) Die Ausgaben der rechts- und sozialwissenschaftlichen Abteilung.

D) Die Ausgaben der medizinisch-naturwissenschaftlichen Abteilung.

E) Die Ausgaben der Sammlungen des Museums.

II. Selbständige wissenschaftliche Werke und gelegentliche Ausgaben.

III. Verwaltungsausgaben.

IV. Die aus den Ausgaben des Vereines verfertigten Sonderabdrücken.

Vor dem Verzeichnis der Sonderabdrücke ist die Erklärung der zur Kennzeichnung der Zeitschriften benützten Zeichen zu finden.

NÉVMUTATÓ

- Abderhalden 125.
Abderhalden Emil 125.
Abrudbányai Géza 193, 194.
Abt 66.
Abt Antal 45, 46, 50, 51, 52, 55, 57, 63.
67, 68, 88, 90, 91, 94, 222, 223.
Abt Anton 222, 223.
Ackermann 17, 238.
Addison-kór 127, 129, 135.
Adler Sándor 107.
Aischylos 15.
Ajtai Endre 94, 113.
Ajtai K. Sándor 98.
Akmár 271.
Alibert 99.
Almásy Samu 193, 194.
Alkaios 24.
Alpesek 180.
Alpok 26.
Alsóilosva-római állótábor 5, 274.
Altai-öshaza 17.
Altenberger-codex 218.
Ampelum 19, 273.
Ampère-törvénye 64.
Anisits Dániel 63, 67.
Anka Aurél 129, 140, 227.
Antal Géza 105.
Antal László 101.
Antal Márk 84, 86.
Antolik-hangskála 64.
Apafi Mihály, I. 27, 265.
Apahida kincs 19.
Apahida-őskori telep 250.
Apáczai Cseri János 16, 32, 236.
Apáthy 57, 58, 59, 70, 71, 77, 78, 84.
Apáthy I. 214.
Apáthy István III., 13, 57, 59, 62, 67, 68,
75, 76, 77, 78, 84, 88, 114, 117, 132, 138,
140, 142, 143, 145, 146, 161, 180,
183, 214, 215, 216, 223, 224.
Apáthy, Stefan von 216.
Apor István 34.
Apor Károly, Br. 4.
Aquila-csillag 66.
Aranka 24.
Arany János 17, 24, 30, 33.
Arany László 24.
Aranyos-Szék 20.
Argand-lámpa 223.
Asztalos Károly 182.
Asztalos Miklós 208.
Auer-lámpa, fény 64, 223.
Ausch Jenő 194.
Austerlitz Vilmos 133, 135, 137, 139, 140.
Avashegység 61, 272.
Aversa-gyilkosság 251.
Ács Ferenc 26.
Ács Sándor 140.
Ács Nagy István 137, 141, 143.
Ágai László 23.
Ákoncz Károly 106.
Ákontz Károly 107, 109, 117, 122, 126,
147, 148, 223.
Árpád 24.
Árpádházi Margit 18.
Árpádok 17, 18.
Áthén 27.
Ávéd Jákó 67.
Babylon-jogforrás 171.
Bach-korszak 32.
Bacon 17.
Baczoni Géza 197.
Baginszky 97.
Baitner Géza 80.
Bajfalú-fürdő 156.
Bajkó Zsigmond 165.
Bakó Kálmán 80.
Bakonyi József 113.
Balaton 67, 228.
Balássy Kálmán 145.
Balázs Béla 27, 224.
Balkán-félsziget 85.

- Balogh András 155.
 Balogh Arthur 15, 32, 163, 193, 194, 195, 196, 208, 224.
 Balogh Ernő 60, 61, 76, 77, 80, 83, 85, 86, 87, 88, 206, 225.
 Balogh, Ernest 225.
 Balogh Jolán 208, 209.
 Balogh Kálmán 105.
 Balogh Lujzi 197.
 Balogh Ödön 225.
 Balogh Zoltán 197.
 Balta Gyula 108, 109, 113.
 Banfi Florio 225.
 Barabás Endre 176.
 Barabás Miklós 226.
 Barabás Samu 35.
 Barabás Tibor 80.
 Barakonyi Ferenc 24.
 Barakonyi Ferenc, Barakonyi 226.
 Barcaság-őskori telepek 27.
 Barcsay Ábrahám 250.
 Barcsi Lajos 103.
 Bardenhauer 133.
 Bardenheuer-féle extenziós kezelés 133.
 Bardócz 49.
 Baros Gyula 226.
 Bartha Gyula 104.
 Bartha Ignác 193, 194.
 Bartha János 45, 92, 100, 102, 115, 226.
 Bartholini-mirigy 125.
 Bartók György 23, 31.
 Bartók István 105.
 Bartók Lajos 24.
 Basedow 140, 153, 157.
 Batthyány-Intézet 27.
 Batthyány-kódex 27.
 Batthyány-könyvtár 24.
 Batthyány Ignác, Gr. 32, 34.
 Baumgarten gyűjtemény 75.
 Baumgarten Sándor 19.
 Bayer József 16.
 Bács-i mészke 49.
 Bácska-római sáncok 25.
 Bálint Gábor 16, 20.
 Bálint Sándor 61, 62, 67, 159, 224.
 Bánffy-palota 209.
 Bánffy Ádám, Br. 50.
 Bánffy Béla, Gr. 4.
 Bánffy Miklós, Gr. 186.
 Bánffyhunyad 187.
 Bánk-bán 16, 34, 207, 258.
 Bánóczy Margit 144.
 Bányai János 82, 83, 85, 86, 88, 225, 226.
 Báróczy 16.
 Bástya 32.
 Báthori János 30.
 Báthori Zsigmond 251.
 Báthory-egyetem 25, 277.
 Báthory-ház 18.
 Báthory István 30, 35.
 Báthory István király 209.
 Báthory Zsigmond 277.
 Bátky Zsigmond 76.
 Becze Antal 17.
 Bednár-féle fekélyek 102.
 Bedő Sándor 170, 174.
 Bedő Sándor, Kálnoki 226.
 Bedőházy János 24.
 Behring 111, 160.
 Belky 108, 113.
 Belky János 67, 100, 102, 104, 105, 197, 108, 112, 113, 213, 214.
 Belky, Johann 226.
 Bendes Jenő 113.
 Benedek László 141, 142, 143, 147, 148, 226.
 Benedek Miklós 165.
 Benel János 97, 98, 104, 108, 113, 115, 145.
 Benjámín Herman 26.
 Benkő Gábor 61, 77, 247.
 Benkő József 5.
 Benkő Károly 5.
 Berde Áron 38, 39, 40, 52, 94.
 Berényi Manó 38.
 Berks Lajos 94, 95.
 Berlin-Steglitz 224.
 Bernád Ágoston 193, 194.
 Berze-Nagy János 24, 25.
 Berzeviczy 19.
 Bessemer 223.
 Bessenyei 16.
 Beszterce-Naszódmegyei kaolin 65.
 Bethlen-bástya 244.
 Bethlen fejedelem 208.
 Bethlen Gábor 18, 277.
 Bethlen János, id. Gr. 207.
 Bethlen Kata 24.
 Bethlen Kata, Grófnő 18, 27.
 Bethlen Miklós 5.
 Bécs-i béke 26.
 Békéssy Károly 15, 163.
 Békésy Géza 104.
 Bélavár 272.
 Bélteki Ferenc 91.

- Biás István, ifj. 219.
 Biázini Sándor 197.
 Bibarcfalvi-hematitok 49.
 Bielz Albert 38.
 Bier-féle pangásos vérbőség 133, 231.
 Bier-féle vénás vérpangás 125.
 Bier, Aug. 154.
 Biharhegység 20.
 Bihari havasok 20.
 Bihari Gyula 75.
 Bikfalvy Károly 95, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 113.
 Binder Jenő 20.
 Biró Balázs 165, 168, 169, 171, 172, 173, 177, 179, 181, 182, 184, 211, 226.
 Biró Géza 80.
 Biró József 209.
 Biró Miklós 27.
 Biró Sándor 30.
 Biró Vencel 29, 31, 32, 33, 34, 35, 207, 208.
 Bismarck 170.
 Bitay Árpád 29, 31, 32, 34.
 Bittner 60.
 Blatt Miklós 152.
 Blaumann, Johann Eberhard 209.
 Blazsek Emilia 139, 140.
 Blumenfeld Sándor 132, 133, 136.
 Bochkor Mihály 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 177, 178, 211, 226, 227.
 Bocskai Kör 180.
 Bocskay 26.
 Bocskor-daloskönyv 17.
 Bod Péter 24, 32, 38.
 Bodnár János 76.
 Bodor Lajos 17.
 Bodor László 75, 168.
 Bodor Zsigmond 114.
 Bodrogi János 27.
 Bodzaspatak 25.
 Boér Elek 168, 169, 172.
 Boér László 158.
 Boér Sándor, K. 16.
 Boga Alajos 30.
 Boga Lajos 75, 80, 83, 84, 86.
 Bogár Kálmán 114, 115.
 Bogáthy Fazekas Miklós 24.
 Bogáts Dénes 35.
 Bogdán Károly 155, 156, 157.
 Bogsch Sándor 75.
 Bohr-féle atomelmélet.
 Bókai Árpád 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 227.
 Bókay Árpád 105, 113.
 Bólyai 86.
 Bólyai Farkas 18.
 Bólyaiak 200.
 Boncz-Nyires 67, 257.
 Bonyhai és szászfenesi éremleletek 232.
 Borbás Vince 63.
 Borbély István 23, 27, 29, 32, 237.
 Borbély Samu 118, 120, 121, 122, 123, 125, 127, 136, 138.
 Borbély Sándor 174.
 Bordet—Wassermann-féle reakció 135.
 Borhardt-féle fraise 134.
 Bornemissza, Br.-féle novayazemlyai expedició 63.
 Bornemissza Elemérné, Br. 188.
 Boros Gábor 16, 18.
 Boros György 11, 29, 33, 209.
 Borrév 61.
 Borsos Imre 138, 154.
 Borszék forrásai 85.
 Boryslaw-petróleum 61, 238.
 Boskovits Henrik 151, 153.
 Bosznia 49, 170, 174.
 Botár István 197.
 Botár Istvánné 197.
 Bournáz János 65, 76.
 Böhm Károly 23.
 Böhner Ferenc 127.
 Bölöni László 170.
 Bradenburgi Katalin 19.
 Brandt 109, 110.
 Brandt József III., 91, 92, 95, 96, 98, 100, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 113, 117, 120, 121, 161.
 Brassai 10, 15, 41.
 Brassai Sámuel 3, 4, 5, 11, 14, 15, 17, 18, 31, 37, 39, 40, 204, 227, 250.
 Brassó 18, 66.
 Braunstein Gábor 135, 137.
 Brooks üstökös 76.
 Brósz Ilona 80.
 Brown-Sequard-féle bénulás 143.
 Browning-pisztoly 136.
 București 87.
 Budai 80.
 Budai Árpád 31, 79, 199.
 Budai József 61.
 Buday Árpád 24, 25, 27, 29, 30, 31, 193, 199, 218, 227.

- Buday Kálmán 113, 114, 115, 116, 117
 118, 119, 120, 121, 122, 123, 126, 128,
 129, 131, 132, 135, 136, 137.
 Buja Sándor 76.
 Bujtur-mediterrán homok 61.
 Bulzurpatak 76.
 Burger Dezső 152.
 Burger Erzsébet 149.
 Butenko-féle Ligur Bellostú 264.
 Butenkó-féle vizeletreakció 139.
 Butorka Száva 64, 227.
 Butujás Gyula 76.
 Butyka Dezső 19.
 Buzogány Áron 4.
 Büchler Dezső 139, 140, 141, 144, 153.
 Büchler Ignác 147.
 Büchler Pál 170, 174, 212.
 Bzenszky Rudolf 18.

 Callimachus 15.
 Calmette 187.
 Calmette-féle ophtalmo-reakció 132.
 Calmette-féle profilaktikus eljárás 153.
 Cammidge-féle pancreasreakció 137.
 Carlyle 33, 209.
 Carnot—Clausius tétel 64.
 Catilina 264.
 Catullus 15.
 Chalubinszky, S. 63.
 Cholnoky-barlang 25, 262.
 Cholnoky Jenő 25, 26, 27, 76, 166, 176,
 183, 228.
 Cicero M. Tullius 15.
 Claude Bernard 92.
 Clusius-kódex 67.
 Columbus Kristóf 274.
 Concha Győző 175.
 Credé-féle ezüst sebkezelés 115.
 Cromwell 18.
 Crookes 222.
 Csalhóhegy 49.
 Csató János 41, 42.
 Csáky József, Gr. 50.
 Csánki Dezső 27.
 Császár Károly 31, 32, 33, 34.
 Cseh Lajos 45.
 Cseke Domokos 85.
 Cseke Vince 193, 194.
 Csengeri János 12, 15, 19, 24.
 Cseréi József 16.
 Cserép József 15.
 Cseresnyés Gyula 80.

 Cserey Mihály 17, 18.
 Cserhalmi ütközet. 5.
 Csermák Béla 132.
 Csernátoni Gyula 16.
 Cserni Béla 27.
 Cserni Gyula 62.
 Csérer Lajos 76.
 Csiki Mihály 120.
 Csíky Gergely 15.
 Csiky József 101.
 Csiky Mihály 122, 125, 128, 134, 136, 147.
 Csoklovina 27, 262.
 Csokonai 17.
 Csoma Sándor, körösi 30, 34, 200, 243.
 Csór Tamás 18.
 Csutak Vilmos 27, 32, 35.
 Csúry Bálint 24, 29, 32, 34, 207.
 Czakó József 154, 159.
 Czeecz Antal 38, 41.
 Czerny-féle diathesis exsudativa 135.
 Czikmántory Ottó 165.

 Dabóczy Ernő 63.
 Dacia 19, 272, 273.
 Dadai Jenő 228.
 Daday 75.
 Daday Dezső 76.
 Daday, Eugenius 228.
 Daday Jenő III., 42, 49, 52, 55, 62, 67,
 68, 88, 213, 228.
 Dahlem 224.
 Dalmady Győző.
 Dambovitia-forrásvidéke 205.
 Dank-i földcsúszás 60, 266.
 Dante 17.
 Darwin 77.
 Darwin Károly 77.
 Dauphine 25.
 Davida Jenő 139, 141, 142, 228.
 Davida Leó III., 97, 98, 106, 161.
 Dániel Elemér 194.
 Dávid Ferenc-Egylet 180.
 Dávid Lajos 80, 147, 228.
 Deák 16.
 Deák Albert 23, 164, 165, 168, 169, 170,
 172, 173, 174, 228.
 Deák Albert, Köpeczi 228.
 Deák Bertalan 86.
 Deák István 139, 140, 141, 229.
 Debreczeni Sándor 35.
 Deliblát-i homokpuszta 27, 228.
 Demand Antal 144.

- Demeter György 120, 122, 125, 128, 131, 136, 138, 139, 140, 144, 147, 229, 238, 242.
 Demeter Károly 63.
 Demsinszky Jagelló 99.
 Detre-féle cutan reakció 132.
 Dezső Béla 42, 50, 229.
 Dékáni Kálmán 26, 30.
 Déri Henrik 109.
 Dés 27, 77.
 Déva 5, 63.
 Déva-i sós vizek 50.
 Dévai Biró Mátyás 24.
 Dienes Jenő, Ikafalvi 35.
 Ditrói Gábor 143, 144, 146, 147, 229.
 Dobó Ferenc 193, 194.
 Domitianus 273.
 Domján István 17, 18.
 Donáth Géza 66.
 Donáth H. Géza 229.
 Doppler-féle elv 50.
 Dorottya 17.
 Dózsa Dániel 4.
 Dózsa Ferenc 165.
 Döbrentei 17, 207.
 Döbrentei Gábor 17.
 Dömötör Sándor 208.
 Dóri Béla 143, 144, 146, 147, 149, 150, 229, 230.
 Dudek Sándor 175.
 Duna-delta 86.
 Dworszky Béla 66.
 Dzieduszycky, Gr. 67, 238.
- Eber szuggesztívó** 140.
 Edison 181.
 Egeresi barnaszén 60.
 Egyed Mózes 50, 51.
 Egyesült Államok 224.
 Ehrlich 137.
 Ehrlich István 194.
 Einstein 31, 86.
 Eisler Mátyás 17, 230.
 Ejuri Lajos 66.
 Elekes Miklós 152.
 Elekes Viktor 34.
 Elektra 15.
 Elfer Aladár 122, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 131, 132, 134, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 152, 153, 230.
 Elián Erzsébet 154, 155.
 Endes Miklós 166, 169, 173, 176, 177, 178, 179, 182.
- Engel Gábor 96, 97, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 111, 113, 114, 115, 147, 148, 151, 188.
 Engelberg József 153.
 Entz Géza III., 45, 46, 50, 51, 52, 55, 67, 68, 88, 94, 212, 213, 230.
 Eötvös 240.
 Eötvös József, Br. 34, 208.
 Erb-féle hűdés 125.
 Erb-féle plexus bénulás 137.
 Erdélyi Érchegeység 19, 49, 61, 66, 77.
 Erdélyi Károly 12, 17, 18.
 Erdélyi László 24, 31.
 Erdélyi Pál 13, 16, 17, 22, 24, 26, 27, 28, 205, 206, 211, 219, 226, 230.
 Erdős Imre 154, 155.
 Erődi 187, 190, 191.
 Erődi Béla 12, 17, 172.
 Erődi Béla, ifj. 165, 199.
 Erődi—Harrach Béla 172, 186, 187, 189, 191, 197.
 Erődi—Harrach Béla ifj. 165, 166, 185, 191.
 Erődy Béla, ifj. 177, 178.
 Eschbach-féle fehérnyemérő 103.
 Esterházy Kálmán, Gr. 39, 45, 46, 52, 54.
 Euklides 227.
 Euripides 24.
- Éberhard Béla 64.
 Ébner Sándor 75.
 Északi sark 26.
- Fabinyi 67.
 Fabinyi Rudolf III., 51, 52, 57, 58, 59, 65, 67, 68, 70, 77, 79, 80, 84, 88, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 132, 135, 215, 231.
 Fabricius Henrik 165.
 Farkas Béla 74, 75, 79, 80.
 Farkas Géza 99, 100, 101, 102, 114, 115, 127.
 Farkas Gy. 214.
 Farkas Gyula 55, 57, 64, 65, 67, 68, 88, 213, 214.
 Farkas Imre 153.
 Farkas Lajos 12, 15, 163, 165, 166, 168, 169, 170, 172, 173, 174, 188, 189, 192, 193, 231.
 Farkas Sándor, bölöni 32.
 Farnos Árpád 103, 104.
 Farnos Ilona 146.

- Faust, magyar 18.
 Fazakas József 12.
 Fazekas János 197.
 Fábry János 261.
 Fekete Gábor 165.
 Fekete János 197.
 Fekete Károly 165.
 Fekete Mihály 4.
 Fekete Samu 156.
 Felméri Lajos 11, 12, 15.
 Felszeghi István 35.
 Felszeghy János 105.
 Felter Ignác 137.
 Fenichel Samu 19.
 Ferencz Áron 80, 147, 231.
 Ferencz József 39, 194.
 Ferencz Mihály Zsigmond 165.
 Ferenczi István 231, 232.
 Ferenczi Miklós 27, 207, 208, 209.
 Ferenczi Sándor 86, 232.
 Ferenczi, Stefan 232.
 Ferenczi Zoltán 11, 12, 16, 17, 19.
 Ferenczy József 19.
 Ferenczy Károly 26.
 Feridun bég 5.
 Fermat-tétel 76.
 Fest György 154.
 Feszt György 143, 149, 151, 152, 153,
 154, 155, 156, 157.
 Félegyházi Ernő 124, 231.
 Félegyházy Ernő 128, 129, 131, 133.
 Ficker-féle reakció 123.
 Ficker-féle typhus diagnosticum 249.
 Filep Gyula 116, 117, 118, 148, 149, 151,
 152, 157, 232, 233.
 Finály 5, 8, 10, 13, 16, 20, 40, 41, 42,
 44, 46, 47, 54.
 Finály Henrik 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 16,
 18, 19, 43, 45, 91, 204, 210, 219, 233.
 Finály Henrik Lajos 233.
 Finkey Ferenc 169, 170, 173, 174, 233.
 Finsen-fény 124.
 Fiók Károly 17.
 Firduszi 17.
 Firenze 225.
 Flórenc 19.
 Fodor Ferenc 50, 233.
 Fodor László 65, 233.
 Foerster-műtét 137, 142.
 Fogaras 18.
 Fogaras vára 269.
 Fogarasi havasok 49.
 Fogarasi Albert 27.
 Fogolyán Kristóf 119.
 Foith Károly 259.
 Fornet Elemér 109.
 Fourier-féle elv. 64.
 Förster-féle műtét 161.
 Förster Lajos 66.
 Förstner Tivadar 179, 180.
 Franzenau János 38.
 Franzenau József 41.
 Freund-eljárás 144.
 Freyer 132, 137.
 Fridrich Alajos 102.
 Fridwalszky Imre 38.
 Friedländer-féle diplococcusok 101.
 Friedmann I. 152.
 Friedmann József 66.
 Friedrich Alajos 100.
 Frits Béla 165.
 Fritz László 193, 194.
 Fröhlich Jenő 120, 233.
 Fuchs Károly 64, 65.
 Fugulyán Kata 146, 147, 149.
 Fugulyán Katalin 142, 144, 155, 233.
 Futó Mihály 63, 70, 79.
 Fürstenau-féle mélységmérő 132, 246.
 Gaál István 76, 77.
 Gaál László 80, 85.
 Gaál Mihály 130.
 Gabányi Endre 18.
 Gabányi Imre 193.
 Gamauf Vilmos 46, 51, 52, 55, 68, 90,
 234.
 Gasser dúc 125, 137.
 Gál Ernő 86.
 Gál Jenő 193.
 Gál Kelemen 19, 29, 31, 32, 33, 34, 55,
 207.
 Gál Zsigmond 186.
 Gálos Rezső 16, 24.
 Gált 61, 252.
 Gámán Béla 109, 110, 111, 115, 122, 125,
 126, 128, 130, 132, 133, 134, 135, 138,
 140, 233, 234.
 Gámán Zsigmond 4.
 Gáspár János 34, 66.
 Gáyer Gyula 76.
 Geber Ede 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98,
 99, 100, 104, 106, 234.
 Geber János 131, 135, 137, 138, 139,
 141, 142, 143, 144, 146, 147, 234.

- Gelei József 75, 80, 83, 86.
 Geminorum-csillag 66.
 Genersich 102, 111.
 Genersich tanár 107, 110 .
 Genersich A. 234.
 Genersich Antal III., 45, 54, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 110, 111, 113, 161.
 Genersich Gusztáv 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 125, 127, 133, 135, 137, 139, 144, 145, 147, 148, 183, 234, 235, 236.
 Gerando Antonina, De 15.
 Gerevich Emil 65.
 Geréb Márton 11.
 Gergely Endre 135, 137, 138, 139, 141, 147, 149, 236.
 Gergely Jenő 80, 86.
 Gergely Sámuel 11, 17.
 Gerson-diéta 151.
 Gherghel Ilie 17.
 Gibert 118.
 Gidófalvi István 165, 166, 171.
 Giemsa-féle festőfolyadék 123.
 Gockler Lajos 176, 177, 179, 180.
 Goldberger Ede 153, 155, 156, 159.
 Goldenberg Pál 160.
 Goldmann Árpád 140.
 Gombocz Zoltán 22, 24, 29.
 Gore-féle változó csillag 66.
 Góth Lajos 119, 120, 121, 123, 124, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 236.
 Góth Manó 92, 93, 95, 96, 97, 98, 100, 103, 104, 110, 111.
 Gönczy Lajos 63.
 Gönczy László 32.
 Gönczy Pál 38.
 Görög Ferenc 32.
 Götz István, ifj. 63.
 Gravitz 154.
 Grimani-breviarium 24.
 Gritti Lajos 18.
 Gróf Lajos 76.
 Groisz Béla 114.
 Groisz Gusztáv 11.
 Grosz Pál 125.
 Gruber F. 153.
 Gruber Farkas 155.
 Grünwald Ernő 152, 154, 155, 159.
 Gspann Károly, ifj. 155, 158.
 Gulyás Antal 76.
 Guta József 65.
 Guzner Miklós 154, 155, 157.
 Gündisch Mihály 197.
 Gyallay-Pap Domokos 34.
 Gyalui havasok 60, 84.
 Gyalui kristálypala hegység 76.
 Gyalui Farkas 12, 17, 18, 24, 26, 29, 31, 32, 33, 34, 207, 236, 237.
 Gyarmathy Árpád 197.
 Gyárfás Elemér 29, 194.
 Gyárfás I. Tihamér 27, 237.
 Gyergyay Árpád 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 113, 125, 130, 131, 132, 133, 134, 136, 138, 139, 142, 148, 151, 152, 155, 156, 158.
 Gyergyai Ferenc 4.
 Gyimesfelsőlak-i csángók 225.
 Gyimesközéplak-i csángók 225.
 Gyöngyössy Béla 70, 79.
 Györffy István 63, 75, 79, 217, 237.
 György János 166, 176, 177, 178.
 György Lajos IV., 29, 31, 34, 35, 79, 87, 206, 207, 208, 209, 237.
 Gyulafehérvár, országgyűlés 27, 67.
 Gyulai Pál 4, 31, 207, 209.
 Haas Marcel 157.
 Haase, E. 50.
 Habán Mihály 64.
 Habsburg-ház 19, 269.
 Haftl Dezső 109.
 Halász Pál 147, 237.
 Halmágyi Sándor 4.
 Hamburg József 156.
 Hammond 103.
 Hammurabi-törvénykönyve 168, 169, 171, 172, 175, 211, 255.
 Hanasiewicz, Hanasiewitz Oszkár 116, 138, 139, 140, 142, 144, 147, 229, 237, 238.
 Hangay Oktáv 23, 61, 63, 67, 179, 180, 181, 182, 238.
 Hantz Mihály 106.
 Hargita-hegység 19, 49, 82, 83, 85, 225.
 Hart Albert 156.
 Harvey Vilmos 150.
 Hațiegan Emil 180.
 Hațiegan Gyula 138, 140, 142, 143, 146, 147, 238.
 Hattyuffy Dezső 238.
 Hatvani professor 18.

- Hauchard József 39, 40.
 Hebra 106.
 Hegedüs Géza, L. 26.
 Hegedüs István 11, 12, 15, 16, 17, 20, 210, 238.
 Hegedüs János 4, 38.
 Hegyi Mózes 120, 122, 124, 127, 128, 131.
 Heinrich Ernő 107.
 Hekabé 24.
 Heller József 156, 159.
 Heltai Gáspár 34.
 Hepes Miklós 165.
 Herbich Ferenc 40, 41, 42, 49, 52, 61, 205, 238, 239.
 Herbich, Fr. 60.
 Herbich, Franz 205.
 Hercegovina 49.
 Herepei János 30, 31, 32.
 Herepei Károly 38.
 Hering-spectroscop 104.
 Herman Ottó III., 40, 41, 42, 52, 67.
 Herrman Antal 20.
 Herskovits 154.
 Herskovits Izidor 149, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 159.
 Hevesi 121.
 Hevesi Imre III., 110, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 128, 129, 130, 134, 135, 137, 140, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 161, 239, 251.
 Héjja Kálmán 101.
 Héjjas Imre 238.
 Hidegh Mihály 80.
 Hidegkút 61, 252.
 Hidegszamos-i aranybánya 60.
 Highmor-üreg 131, 156, 159.
 Hilbert 84.
 Hincz György 4.
 Hinléder Fels Ernő 165.
 Hints Elek 103, 104.
 Hintz György 40, 45, 80.
 Hirsch Adolfné 188.
 Hirsch Hugó 136, 139, 140.
 Hirsch Simon 153.
 Hirschler József 31.
 Hirschprung 147, 236.
 Hodosfalva 268, 269.
 Hofbauer László 207, 208.
 Hóman Ottó 10, 11.
 Homeros 5.
 Homoród-völgy 83.
 Homoródalmás-barlang 85.
 Hoor tanár 124.
 Hoor Károly 111, 113, 114, 115, 118, 119, 121, 239.
 Horatius 15.
 Horger Antal 240.
 Horváth Emil, Br. 170, 174, 240.
 Horváth Jenő 170, 174.
 Horváth József 34, 240.
 Horváth Mihály 24.
 Horváth Pius 4.
 Hóry Farkas 18.
 Högyes 98, 100, 113, 161.
 Högyes Endre III., 45, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 108, 111, 113, 161, 212, 240, 250.
 Högyes Ferenc 96, 98.
 Höncz, Höntz Kálmán 106, 107, 108, 109, 110, 119, 144, 147, 148, 151, 227, 240.
 Huber Imre 80, 85, 176, 177, 179, 180, 181, 182, 183.
 Humboldt 150.
 Hunyadiak 27.
 Husz Ödön 80, 85, 86.
 Huszár Jenő 80.
 Huszti András 18, 32, 173, 249.
 Huzella Tivadar 160.
 Hüfner Gusztáv 123.
 Imre József 136, 138, 139, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 157.
 Imre Lajos 16, 18, 32, 33, 34, 193, 209.
 Imre Sándor 15, 16, 17, 27, 240.
 Imreh Lázár 98, 100.
 Incze Béla 118, 240.
 Incze Béni 24.
 Indali Péter 39.
 Issekutz Béla 138, 140, 141, 144, 145, 146, 147, 241.
 Istvánffy Gyula 63, 67.
 Itália 19.
 Izabella királyné 18.
 Izland 85.
 Jackson-epilepsia 134.
 Jacobeus-féle thoraxo-caustica 153.
 Jakab Elek 4.
 Jakabffy Lajos 77.
 Jakabházy, Sigmund 241, 242.
 Jakabházy Zsigmond 109, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 123, 125, 126, 137, 138, 145, 147, 215, 229, 242.
 Jakobi 154.

- Jakobi József 116, 117, 119, 145, 146,
 147, 152, 153, 155, 242.
 Jancsó Elemér 31, 32, 34, 209.
 Jancsó József 39.
 Jancsó Miklós 111, 112, 113, 114, 115,
 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 126,
 128, 129, 131, 134, 136, 137, 144, 145,
 147, 161, 243, 262, 279.
 Jancsó Ödön 118, 151, 152.
 Janin-féle acélmagnes 64.
 Jankó János 20.
 Janus Pannonius 34.
 Jáhn Károly 50, 66.
 Jámbor Gyula 9, 163.
 Jánossy Béla 29.
 Járai István 34, 243.
 Jármy József 17.
 Járosi Andor 30, 31, 32, 35.
 Jegenye-fürdő 51, 99.
 Jelen Gyula 165.
 Jenei Albert 39.
 Jenei Károly 39.
 Jékeli Lajos 29.
 Jékey Dániel 165, 169, 173.
 Jókai 34, 207.
 Jósika Aladár, Br. 243, 262.
 Jósika Miklós, Br. 16, 27.
 Jósika Sámuel, Br. 24.
 Judik József 183.
 Juhász Kálmán 209.
 Julius Alexander 19.
 Julius Caesar 264.

 Kacsóh Pongrácz 64.
 Kader-féle gastrotomia 125.
 Kajántó 76, 225.
 Kalcsok Leó 177.
 Kant 15.
 Kanyaró Ferenc 12, 17, 20.
 Kaposi 133.
 Kappel Izidor 129, 131, 136, 137, 139,
 141, 147, 151, 153, 159, 244.
 Kapronczay Ádám 18.
 Kasza Dániel 39.
 Katona 5.
 Katona József 16.
 Kaufmann György 65.
 Kazinczy 16, 17, 24, 208.
 Kazinczy Ferencz 17, 34, 240, 270.
 Kábdebó Kálmán 137.
 Kájoni-kodex 24.
 Kánitz Á. 243.
 Kánitz Ágost 45, 68.
 Kanitz Henrik 123, 124, 125, 126, 127,
 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135,
 136, 137.
 Kántor Lajos II., 29, 32, 34, 79, 80, 193,
 199, 207, 209.
 Kecskés 76.
 Kedves András 195.
 Kelemen-havasok 82.
 Kelemen-hegység 83.
 Kelemen Lajos I., 3, 6, 8, 21, 24, 26,
 29, 31, 32, 37, 43, 53, 56, 68, 69, 176,
 178, 179, 181, 216, 219, 244.
 Kelemen László 197.
 Kemény János 24.
 Kemény József, Gr. 32, 209.
 Kemény Katalin 208.
 Kemény Zsigmond 31.
 Kenessey Albert 142, 244.
 Kenessey Béla 12, 27.
 Kenessey Kálmán 76.
 Kenéz Béla 168, 171, 172, 188, 244.
 Kenyeres Balázs III., 113, 120, 125, 128,
 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137,
 140, 141, 144, 145, 161, 169, 173, 244,
 245, 246.
 Kenyeres Károly 39.
 Kenyérmezei ütközet 5.
 Keresztes Zsigmond 197.
 Keresztessy Sárrika 256.
 Kertész János 96, 97, 246, 250.
 Keserű Mózes 39.
 Kécsa 19, 257.
 Kéri János 17.
 Kierkegard 33
 Kína 26.
 Király Pál 19, 246, 274.
 Kirchner Sándor 66.
 Kis Krisztolcz 61.
 Kisch harmónikus gyógykezelése 152.
 Kisfaludy Sándor 35.
 Kiss Béla 193.
 Kis Elek 29, 32.
 Kiss Ernő 12, 16, 24, 76, 246.
 Kiss Erzsébet 197.
 Kiss Ferenc 108, 109, 119, 141, 144, 154,
 155, 246.
 Kiss Géza 165, 166, 168, 169, 170, 172,
 173, 174, 211, 246.
 Kiss Miklós, misz-tótfalusi 32, 237.
 Kiss Mór 165, 246.
 Kiss Pál 153, 154.

- Kissebes-i dacit 49, 76, 268, 269.
 Klug 113.
 Klug Lipót 65, 68, 246, 247.
 Klug Nándor 55, 67, 95, 96, 97, 98, 99,
 100, 101, 102, 104, 106, 107, 112, 113,
 212, 213.
 Kmoskó Mihály 168, 172, 211.
 Knöpfler Gyula 42.
 Knöpfler Vilmos Z. 99.
 Koch 49, 60, 106, 108, 160, 234.
 Koch Antal III., 42, 46, 48, 49, 51, 52,
 55, 57, 59, 60, 67, 68, 88, 94, 212,
 213, 214, 247, 248.
 Koch Ferencz 66, 68, 106, 109, 214, 255,
 275.
 Kócsi Károly 39, 40, 41.
 Kohn Fülöp 105.
 Kohn Hillel 248, 279.
 Koleszár 153, 154.
 Koleszár, Ladislaus 216.
 Koleszár László 142, 144, 146, 148, 149,
 150, 151, 152, 154, 155, 156, 157,
 158, 159, 160, 206, 216, 248.
 Kolomea 79.
 Kolosvári Sándor 11.
 Kolosváry Bálint 168, 169, 173, 174, 249.
 Kolosváry Sándor 123, 125, 126, 249.
 Kolozs tufavonulatai 267.
 Kolozsi hegyesúp őstelepe 84.
 Kolozsvári György 259.
 Kolozsvári Márton és György 27, 259.
 Komárnik-barlang 83.
 Komáromi Andor 18, 249.
 Komjátszegi Lajos 51.
 Konrád Jenő 124, 125.
 Konrádi Dániel 116, 118, 119, 120, 121,
 122, 123, 125, 126, 127, 130, 140, 141,
 142, 145, 148, 150, 151, 177, 178,
 179, 180, 181, 182, 183, 215, 216,
 249, 250.
 Konstantinápoly 17.
 Konsza Samu 35.
 Kontesveller Károly 66.
 Kopár Gerő 140.
 Kopp Elemér 80, 83, 86.
 Korányi Frigyes 150.
 Koreck József 99.
 Korondi aragonit 83.
 Koronka István 153, 156, 159.
 Kosutány István 129.
 Kosutány Ignác 165, 172.
 Kovács Áron 86, 144, 148, 149.
 Kovács Béla 75.
 Kovács Gyula 39.
 Kovács István 5, 29, 250.
 Kovács János 11, 16.
 Kovács Kálmán 193.
 Kovács Lajos 96, 97, 100, 246, 250.
 Kovács Margit 158.
 Kovács Sándor 100, 101, 119.
 Kovászna-Pokol-sár 61.
 Kovács Sándor 102, 104.
 Kozma Imre 122.
 Köblös Lajos 101.
 Kölcsey 16, 23.
 Költő Gábor 165, 180.
 König Gyula 65.
 Köpeczi lignit 49.
 Körösfői-Kriesch Aladár 26.
 Kóváry László 4, 5, 10, 17, 250, 251.
 Kraus Ottó 197.
 Krausz Béla 140.
 Krecsméry Károly 140, 144.
 Krenner Miklós 24.
 Krenrich János 141.
 Kresz Ottó 119.
 Kristóf György 23, 24, 27, 29, 30, 31, 32,
 33, 34, 35, 208, 209, 250, 251.
 Kriza János 4.
 Kropf Lajos 251.
 Krönlein 121.
 Kubinyi Ágoston 39.
 Kugel Ede 121.
 Kulisseky János 45.
 Kun Ottó 165.
 Kuncz Andor 147, 251, 255.
 Kuntner Róbert 184.
 Kurjácska-gredai ősesemberi telep 19.
 Kuun Géza, Gr. 17, 18, 20, 269.
 Küküllei János 26.
 Kürthy Sándor 49.
 Küttel János 153.
 Küttel Lajos 158, 159, 194, 195.
 Küttner 155.
 Lagrange-mozgási egyenletek 64.
 Lajos I. (Nagy), magyar király 26.
 Lajos IV. francia király 26.
 Lajos XVI. francia király 19.
 La Tène-temető 250.
 Latzelet, R. 50.
 Lánczy Gyula 17.
 Láng Ernő 186.
 László erdélyi vajda 18.

- László Gyula 181, 182.
 László József 80.
 Lázár Gyula 12, 17.
 Lázár Kálmán, Gr. 39, 40.
 Lázár Miklós, Gr. 4.
 Lebedi János 153.
 Lechner 56.
 Lechner Károly 56, 68, 105, 108, 113, 115,
 117, 119, 121, 122, 127, 129, 133, 134,
 136, 143, 144, 145, 146, 147, 176, 251.
 Lehmann Pál 49.
 Lehman Róbert 11.
 Leidig 75.
 Leitner Fülöp 150, 152, 156, 157.
 Lenau 17.
 Lengyel Dániel 39.
 Leopoldinum diploma 5.
 Lepkowski metodusa 109.
 Lénárt József 251.
 Lévai Ede 252.
 Lieberkühn-féle mirigy 99.
 Lilienthal 65.
 Lindner Gusztáv 12, 15, 18, 163, 164, 218,
 252.
 Liszt Ferenc 26.
 Lóky Béla 65, 68, 252.
 Lórencz Béla 150, 151, 155, 159.
 Lovrich József 156.
 Lörenthey, Emer. 252, 253.
 Lörenthey Imre 61, 252, 253.
 Lőrinczy 151.
 Lőte 113.
 Lőte József 51, 68, 95, 98, 112, 113, 114,
 117, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 145,
 214, 253.
 Lővy Ferenc 26.
 Lucae 97.
 Lugosi József 16.
 Lugossy József 240.
 Lukács Hugó 125, 126, 127, 128, 145.
 Lukácsy József 165.
 Lukácsy Kristóf 5.
 Lukáts István 24.
 Lukinich Imre 17, 24, 253.
 Lumière-féle eljárás 131.
 Lutter 227.
 Lux Gyula 181.
 Lükő Béla 156.
 Magyar József 265.
 Magyarókereke 268, 269.
 Mailand Oszkár 20.
 Maisner 128.
 Maizner János 39, 91, 97, 104, 105, 119,
 253, 254.
 Makara Lajos 125, 127, 128, 129, 130,
 131, 132, 134, 135, 136, 137, 138, 139,
 141, 142, 144, 145, 254.
 Makkai Ernő 23.
 Makkai Sándor 29.
 Maksay Albert 35.
 Mallász József 63.
 Malom Dezső 109, 114, 118, 120, 149.
 Mannlicher 129.
 Manu törvénye 170, 171, 174, 175, 212.
 Marie-féle spondilose rhizomelique 134.
 Marity Miklós 141.
 Marity Milos 75.
 Markbreit Irén 125, 127, 128, 137.
 Markusovszky 108, 126, 138.
 Markusovszky Lajos 98, 108, 109, 126,
 138, 240.
 Marossárpatak 271.
 Marosszentannai sírmező 26.
 Marótlaka 268, 269.
 Marschalkó Tamás 96, 115, 116, 117, 118,
 119, 121, 122, 124, 127, 137, 141, 145.
 Martin 65, 223.
 Martin Lajos 57, 64, 67, 254.
 Martin, Ludwig 254.
 Marx 168.
 Matusik János 4.
 Matusovszky András 104, 142, 157.
 Maximilianus Transylvanus 254.
 Mayo-műtét 128, 129, 134.
 Málnási hypersthen andesit 60.
 Márki Sándor 12, 16, 17, 18, 24, 26, 27,
 29, 177, 183, 254.
 Márkos Albert 35.
 Márkos György 151, 152, 154, 155, 157,
 158.
 Márkus András 156.
 Márton és György kolozsvári szobrál-
 szok 209.
 Mártonfi Lajos 49, 50, 61, 63, 88.
 Máthé Dénes 100.
 Máthé Gábor 123, 124, 127, 128.
 Máthé György 15.
 Mátyás király 17.
 Mátyás Jenő 76, 80, 83, 141, 143, 144.
 Mátyás Mátyás 139, 140, 141, 142, 143,
 147, 148, 154, 157, 251, 255.
 Medea 15.
 Medgyes Lajos 17.

- Medgyesy Béla 49, 61.
 Megyericsci János 226.
 Melinda 16.
 Melka Vincze 261.
 Meltzl Balambér 168, 169, 170, 172, 173,
 174, 211, 255.
 Meltzl Hugó 255.
 Mendel 86.
 Mendel-féle átöröklési törvény 77.
 Menyhárt Gáspár 165, 166, 169, 170, 173,
 174, 183, 188, 255.
 Merész Gyula 26.
 Mester Mihály 80.
 Meszes hegység 25.
 Meunier 179.
 Mezey Sándor 114, 148, 151, 157.
 Meziád-barlang 83, 85, 225.
 Mégai Gyula 106, 107, 109.
 Méhely Lajos 63.
 Mészáros Gyula 173, 212.
 Mihálcz Ödön 15.
 Mihály vajda, vitéz 18.
 Mihály László 92, 115.
 Mika Sándor 17, 18, 19, 256.
 Mike Sándor 5.
 Mikó I., 37, 58.
 Mikó Imre 39, 165, 193, 194.
 Mikó Imre, Gr. I., 3, 4, 6, 10, 13, 37,
 196, 204, 208, 219.
 Mikó Lőrinc 165, 193, 194.
 Mikó Sámuel 39.
 Mikó Sándor 4.
 Mina János 92.
 Mira o Ceti-csillag 66.
 Miriszlói csata 27, 277.
 Mithra-kultusz 19.
 Mohács 32.
 Moldován Gergely 12, 17, 18, 20, 26, 256.
 Molière 16.
 Molisch—Udránszky-féle α -naphtol-kén-
 savas reakció 122.
 Molnár Albert, szenci 30.
 Mommsen Tivadar 273.
 Moravicza 222, 223.
 Moravetz Károly 181.
 Moreni 225.
 Moro-reakció 133.
 Mosel Antal 94.
 Motogna Victor 32.
 Muszta Péter 140.
 Müller Arnold 75.
 Münster 141.
 Nagel Emil 39.
 Nagy Elek 193, 194.
 Nagy Ernő 165.
 Nagy Ferenc 39.
 Nagy Géza 32, 34.
 Nagy Gyula 84.
 Nagy Gyula, Sz. 71, 80, 86.
 Nagy Jenő 75, 156.
 Nagy József 97, 99, 100, 105, 113.
 Nagy Károly 12.
 Nagy Lajos 40, 122.
 Nagy László 194.
 Nagy Leopold 5.
 Nagy Mór 15.
 Nagy Péter 4, 18, 219.
 Nagy Samu 134, 135, 139, 141.
 Nagy-Sánc 25, 262.
 Nagy Szabó Ferenc 26.
 Nagybárod-rhyolith 60, 265.
 Nagybihar 85.
 Nagyekemező 85.
 Nagyenyed 82, 209, 263, 268.
 Nagyhúgyin 231.
 Nagyilonda 154.
 Nagykőrös 49.
 Napoca 19.
 Nappendruck Kálmán 95, 110.
 Navratil Ákos 169, 170, 173, 174, 256.
 Nándor-i barlangcsoportozat 274.
 Negri-féle testek 134.
 Nemanjidák 18.
 Nemes D. Félix 256.
 Nemes Félix 61.
 Nemes János 39, 40.
 Nécsey István 67.
 Némethy Géza 24.
 Németújvári Iván 18.
 Nicolas-Favre-féle betegség 154.
 Nielsen Konrád 20, 256.
 Niessl 66.
 Noguchi-féle Luelin 143.
 Nolternus-féle tükör 109.
 Nonne-Apelt ammonium-sulfatos kémlés
 135, 136, 264.
 Nyiredy Géza 66, 68.
 Oberding József György 194, 195, 196,
 197, 200, 208, 209.
 Odorheiu 83.
 Oettinger-féle mastisolos sebkezelés 142.
 Olasztelek 76, 271.
 Olsavszky Viktor 106.

- Oppeln 18
 Orbán Balázs 5.
 Orbán Ede 197.
 Orient Gyula 66, 68, 147, 148, 149, 151
 154, 155, 158, 221, 256, 257.
 Orient, Julius 257.
 Orion-csillag 66.
 Orosz, Andreas 257.
 Orosz Endre 19, 61, 66, 80, 84, 86, 257.
 Oroszhegyi József 39.
 Osdola 277.
 Ossikovszky József 51, 95, 96, 99, 105.
 Osváth Lajos 157, 158, 160.
 Óvári Kelemen 11.
 Ovidius 24.
 Örményország 19.
 Ötvös Ágoston 5, 27.
- Paál Árpád 194.
 Pachinger Alajos 62.
 Pacz Aladár 66.
 Paget-kór 157.
 Palágyi Menyhért 168.
 Pap Domokos 27.
 Pap Károly 258.
 Papp Ernő 117, 118.
 Papp Ferenc 207, 209.
 Papp Gábor 108, 109.
 Papp József 169, 173, 188, 193.
 Papp József, Cs. 12, 17.
 Papp Lénárt 76.
 Papp Simon 76.
 Parádi Ferenc 116, 118, 120, 121, 138,
 155, 158, 160, 258.
 Parádi Kálmán 46, 50, 51, 52, 55, 67,
 68, 94, 156, 248, 249.
 Pascal 65, 246, 247.
 Passarovici béke 17.
 Passavant 92.
 Pataki 158.
 Pataki Dániel 39.
 Pataki Jenő 81, 120, 121, 140, 149, 150,
 151, 152, 155, 156, 158, 159, 160,
 162, 258.
 Pataki Pál 39.
 Pataky Leó 102, 109, 110.
 Patay József 29, 31.
 Pauler Gyula 18.
 Pálffy Márton 32, 33, 34.
 Pálffy Mór 61.
 Páriz Ferenc, pápai 32, 158.
 Pártos Ervin 147, 148, 153, 258.
- Péter Béla 77, 79, 80, 83, 85.
 Pávai V. Elek 39, 41.
 Pávlík Sándor 186, 187.
 Pecz Vilmos 15, 19.
 Perczel Dezső, bonyhádi 219.
 Perényi József 18, 24, 258.
 Perjámos-i ásatások 25.
 Perl Ottó 141, 155, 158.
 Persányi hegység 76, 271.
 Persián Kálmán 24.
 Perthes 149, 151.
 Pesterei barlang 49, 228.
 Petala tábormok 149.
 Pethe Ferenc, kisszántói 34.
 Petőfi 16, 258.
 Petőfi Sándor 16.
 Petrán József 18.
 Petres Kálmán 29.
 Petri Mór 258.
 Petrovay Tibor 194, 195, 196.
 Pécska-Szemlak 262.
 Péter Antal 27.
 Péterffy Márton 75.
 Péterfi Márton 63, 258.
 Péterfy Tibor 132.
 Pfeiffer-féle mirigyláz 159.
 Pfeiffer Péter 50, 64, 67, 68, 79, 80, 258.
 Piatra alba 49.
 Pindaros 15.
 Pirquet-reakció 132.
 Piski 27, 263.
 Platon 31.
 Plósz Pál 108.
 Plósz Sándor 175.
 Poe Allan Edgar 17.
 Pogány Albert 31.
 Polgár József 26.
 Pollák Vilmos 137.
 Pólya József 39.
 Pope 17.
 Pór Antal 16, 18, 258.
 Pordea Gyula 165, 169, 173, 178, 179,
 180, 181, 182, 186, 211.
 Porolissum 227.
 Porró-műtét 123, 264.
 Porsche Ferenc 152.
 Pósta Béla 19, 23, 25, 26, 27, 218, 219
 221, 259.
 Pósta Sándor 144, 146, 259.
 Potoczky Dezső 128, 131, 133, 134.
 Pozsony 18.
 Pöstyén-fürdő 156.

- Preysz Kornél 106, 259.
 Prihoda Gyula 105.
 Primics György 49, 57, 61, 68, 88, 259.
 Prohászka Ottokár 175.
 Prometheus 15, 17, 85, 238.
 Propertius 15.
 Puddling-aczél 223.
 Pungur Gyula 63, 260.
 Pungur Julius, 260.
 Purjesz 108, 110, 111, 112, 124, 127, 129.
 Purjesz Béla 135, 136, 137, 139, 141, 144, 147, 148, 260.
 Purjesz Zsigmond 68, 97, 98, 99, 100, 103, 104, 105, 107, 109, 111, 113, 114, 115, 116, 119, 120, 121, 122, 125, 126, 127, 128, 129, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 147, 160, 180, 260.
 Puskás Lajos 32.

 Radziwil herceg 17.
 Rajka László 29, 32, 34, 36, 207.
 Ranke 19.
 Rass Károly 27, 31.
 Ravasz László 29.
 Rákóczi 18, 24, 25, 26, 35, 177, 180, 208, 254, 269.
 Rákóczi Ferenc (II.) 24.
 Rákóczy György (II.) 4, 5, 17, 32.
 Regéczy Nagy Imre 106.
 Reinhardt Aladár 176, 177.
 Reichert Aladár 156.
 Reinbold Béla 120, 122, 123, 125, 130, 134, 142, 147, 260.
 Reischel Arthur 33.
 Rencz János 16.
 Resica-vasgyár 223.
 Retyezát 41.
 Réthy Mór 50, 64.
 Révész Ferenc 18.
 Révész Imre 24.
 Réz Mihály 170, 174.
 Rézbánya 60, 267.
 Ricard-féle altatókészülék 131.
 Richter-féle Glanduitrin 142.
 Richter Aladár 63, 68, 75, 224, 260, 261, 262.
 Richter Gedeon 138.
 Rickl Gyula 189.
 Rigler Gusztáv 144, 147, 262.
 Rimóczy József 186.
 Rodin 179.
 Rodnai havasok 49, 83.

 Roediger Lajos 49.
 Róma-feliratok 19.
 Róma-pénz-bélyeg 18, 19.
 Róma-viasztáblák 5.
 Rosenberger Mór 109, 110, 112, 161, 243, 262.
 Rosenthal Béla 107.
 Roska Márton 25, 27, 29, 31, 243, 262, 263.
 Rosnyay Dávid 169, 173, 179, 180, 181, 182.
 Róth Adolf 105.
 Róth Pál 39.
 Róth Róbert 63.
 Roux 111.
 Rozenberg Mór 111.
 Rozenberger Mór 111, 113, 114, 115, 116, 119, 157.
 Rózsahegy Kálmán 110.
 Röntgen 124, 125, 128, 131, 132, 133, 135, 140, 151, 154, 155, 161, 244, 245.
 Rudabánya 49.
 Rudas Gerő 105, 107, 108, 109, 115, 116, 120, 263.
 Rudnyánszky Béla, Br. 165.
 Ruzitska Béla 51, 58, 66, 68, 80, 83, 84, 86, 224, 263.

 Salamon Ferenc 31.
 Salamon József 4, 99.
 Sappho 15.
 Sauerbruch—Hermannsdorfer-féle diéta 151.
 Sámi László 4.
 Sándor Imre 24, 27.
 Sándor István 131, 133, 134, 135, 137.
 Sándor József 11.
 Sárdy Elemér 157.
 Sárkány Loránt 27, 64.
 Sárossy 16.
 Schaarschmidt Gyula 50, 102.
 Schafarzik Ferenc 84.
 Schaffel Aladár 75.
 Schede-féle thorakoplastika 138.
 Scheitz 188.
 Scheitz Pál 66.
 Scheitz Vilmos 110, 111, 148, 151.
 Schelley 238.
 Schilling Dezső 193, 194.
 Schilling Gábor 25.
 Schilling Lajos 9, 10, 11, 12, 19, 22, 26, 205, 206, 210, 263, 264.

- Schlesinger Lajos 65.
 Schmidt 139.
 Schmidt Béla 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160.
 Schmidt József 175.
 Schmidt Sándor 49.
 Schmidt Vilmos 5.
 Schneller István 12, 26.
 Schulek Vilmos 141.
 Schultze, Róbert 159.
 Schwab Frigyes 63, 66.
 Schwartz Ferdinánd 140.
 Schweitzer Albert 31.
 Scolari Filippo 225.
 Scythia 24.
 Sebesi Jób 17.
 Sebess Dénes 165.
 Sebesvár 268, 269.
 Segesvár 83.
 Semmelweiss 128, 155, 156.
 Seprődi János 23, 24, 25, 26, 27, 181, 182.
 Sepsiszentgyörgy 82.
 Shakespeare 17.
 Shelley 17.
 Sighişoara 83.
 Sigmund 106.
 Sigmund József 92.
 Simkovits Aurél 157.
 Simon Aladár 153.
 Sinkai György 17.
 Siró Zsigmond 113.
 Skandinávia 26.
 Soborsin 76.
 Sokrates 31.
 Somody András 193.
 Somody István 193.
 Somló Bódog 169, 173, 174.
 Somlyó-Újlak 5.
 Soó Rezső 83.
 Sophokles 15.
 Spanyolország 177.
 Spányik József 92, 107.
 Spengler 131.
 Spinoza 33.
 Spitzbergák 27.
 Staniloiu György 152.
 Stein 50.
 Steiner 65, 154.
 Steiner Pál 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 151, 152, 154, 155, 157, 159, 183, 264.
 Stern János 92.
 Stern Lipót 127.
 Stern Vilmos 147, 151, 152.
 Strassburger 145.
 Strobel Willibáld 115, 116, 117, 118, 119.
 Struma 140.
 Sulyok István 32, 193, 194, 195, 187, 198.
 Süss Nándor 50.
 Süssner Gyula 42.
 Sütőpataki Vilma forrás 58, 66, 224.
 Szabó 110.
 Szabó Árpád 76.
 Szabó D. 214.
 Szabó Dénes 108, 109, 112, 113, 114, 115, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 126, 127, 129, 135, 136, 142, 144, 147, 157, 214, 215, 229, 264.
 Szabó Endre 76.
 Szabó György 39.
 Szabó Imre 70, 76, 79.
 Szabó István 107.
 Szabó József 39, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 147, 180, 264, 265.
 Szabó Károly 5, 11, 17, 18, 204, 219.
 Szabó László 30.
 Szabó László, szentjóni 16.
 Szabó Péter 64, 67, 265.
 Szabó Samu 40.
 Szabó Sámuel 39.
 Szabó T. Attila 34, 208, 209, 265.
 Szabolcska Mihály 34, 209.
 Szamosfalvi sósfürdő 85.
 Szamosi János 11, 12, 13, 15, 22, 269, 270.
 Szamosújvári lunkai ősemberi telep 67.
 Szaniszló Albert 51, 52, 68.
 Szaniszló Róbert 50.
 Szathmári Ákos 50.
 Szathmáry Károly, P. 5.
 Szádeczky 13.
 Szádeczky Béla 24, 27, 265.
 Szádeczky Elemér 83.
 Szádeczky Gy. (J.) v. 265.
 Szádeczky Gyula 57, 60, 62, 68, 74, 76, 77, 78, 80, 82, 84, 86, 87, 88, 205, 206, 217, 266, 267.
 Szádeczky I. de 267.
 Szádeczky, Julius von 217, 267, 268.
 Szádeczky K. Gyula III., 268.
 Szádeczky K. Julius von 269.
 Szádeczky-Kardoss Gyula 60.

- Szádeczky Lajos 10, 11, 12, 13, 18, 19,
 20, 21, 56, 210, 219, 269.
 Szántó Sámuel 270.
 Szárazvölgy 266.
 Szász Béla 9, 11, 12, 15, 18, 258.
 Szász Ferencz 80, 84, 85, 86, 270.
 Szász Gerő 5.
 Szász Károly, id. 24.
 Szászfenesi csata 17.
 Szedlák Ödön 152.
 Szegedy József 128, 130.
 Szeghő Imre 193, 194.
 Szekeres Ödön 62.
 Szeles János 18.
 Szemere Bertalan 24.
 Szent Anna tó 50, 85.
 Szent Ferenc Harmadik Rendje 180.
 Szent György szobra 27.
 Szent Imre Egyesület 180.
 Szentiványi Róbert 24, 27.
 Szentkirályi Géza 100.
 Szentmártoni Kálmán 32.
 Szentmiklóssy Ödön 156.
 Szentpétery, Siegmund von 271.
 Szentpétery Zsigmond 61, 70, 76, 77, 79,
 271, 272.
 Szerbia 17.
 Szerdahelyi sós víz 66.
 Szeszák Ferenc 26.
 Széchenyi 15.
 Széchenyi — Erdély Széchenyije 37.
 Széchy Ákos 61.
 Széchy Károly 12, 16, 19, 270.
 Széchy—Lorencz Josephine 19.
 Székely Bendeguz 50, 63.
 Székely Ödön 24.
 Székelyudvarhely-i római castrum 18, 19,
 83, 272.
 Széki Miklós 90.
 Széki Tibor 178, 179, 270.
 Széky Tibor 66, 80, 270.
 Széles Dénes 109.
 Széles Ede 109.
 Széll Kálmán 80, 86.
 Szibiria 85.
 Szigethy Lajos 18.
 Szigeti 154.
 Szigeti Imre 149, 150, 151, 153, 155, 156,
 158.
 Szilasi Gergely 11.
 Szilasi Mór 17.
 Szilády Zoltán 27, 70, 75, 77, 79.
 Szilágyi Ete 92, 97, 100, 109.
 Szilágyi György 122, 123, 124, 128.
 Szilágyi Sándor 5.
 Szily Kálmán 57.
 Szind 83.
 Szinnyei József 12, 16, 20, 210.
 Szitás Jenő 192.
 Szkerisorai-jégbarlang 40.
 Szmodics Kázmér 181.
 Szokol Pál 65, 86, 156.
 Szolga Mihály, V. 226.
 Szolnokdobokai római táborhelyek 27.
 Szombathelyi Gábor 147.
 Szombathelyi Gusztáv 92, 94, 105.
 Szopos Sándor 29, 31.
 Szovátai meleg sóstó 85.
 Szőcs Mózes 111.
 Szöllősy János 193, 194.
 Szőnyi Pál 39.
 Szöts Emil 91.
 Szöts Mózes 115.
 Sztancsek Zoltán 61, 272.
 Szterszky Vincze 168, 272.
 Sztolna 60, 267.
 Szucság-mészkö 49, 76.
 Szurduk 60.
 Szücs Elemér 197.
 Szüts Andor 75.
 Taine 17.
 Takács János 39.
 Takáts Sándor 155.
 Tanács József 40.
 Tariczky Ferenc 178, 179, 186, 187, 188.
 Tatár Koriolán 144.
 Tavaszy Sándor 29, 30, 31, 32, 33, 34,
 35, 198, 199, 207, 209, 272.
 Teke 187.
 Teleki-könyvtár 34, 207.
 Teleki, széki gr. 219.
 Teleki Domokos, Gr. 5, 34, 35, 40, 165,
 207.
 Teleki Mihály 219.
 Teleki Sándor Gr. 34.
 Temesi bántóság 17.
 Temesváry János 208, 274.
 Ternér Adolf 15, 274.
 Ternovszky Béla 165.
 Teutsch Gyula 27, 274.

- Téglás Gábor 19, 61, 63, 66, 246, 272, 273, 274.
 Téglás, Gabriel 274.
 Thukydides 15.
 Thúry Gyula 18.
 Thúry József 274.
 Thúry Zsigmond 24.
 Tibódi kettős kincslelet 272.
 Tiensán 76.
 Tiszaeszlár-bűnvád 100.
 Tocilescu György 273.
 Tomori Anasztáz 39.
 Tompa 17.
 Tompa János 127.
 Torda-i kaolin 20, 49, 76, 225.
 Torday József 31, 193.
 Torkos László 24.
 Torma Károly 4, 5, 9, 19, 274.
 Torma Zsófia 19, 274.
 Toroczkó 20, 27, 272.
 Tóth György 164, 166, 167, 168, 169, 170, 173, 174, 179, 180, 181, 182, 188, 192, 193, 199, 211, 275.
 Tóth István 31.
 Tóth Mihály 49, 63, 67.
 Tóth Mike 49.
 Tothmayer Ferenc 101, 105.
 Tömösváry Ödön 49, 50.
 Töpepatak 76.
 Török Andor 35.
 Török Aurél 92, 93, 95, 96.
 Török Ferenc 4.
 Török Imre 108, 109, 113, 147, 149, 151, 152, 154, 155, 248.
 Török István 12, 15, 16, 18, 186.
 Török István ifj. 177.
 Török Rezső 153.
 Török Zoltán 83, 86, 275.
 Törökország 173, 179.
 Traján oszlopa 19.
 Traub 154.
 Traub Vilmos 152, 153, 159.
 Tripolisz 26.
 Tschirnaus-féle *koefficiens* 65.
 Tulogdy János 80, 83, 85, 86, 88.
 Turbucz Ferenc 16.
 Turcsa János 105, 106, 127, 136.
 Túr-Toroczkói-hegység 271.
 Turi Gergely 39.
 Turman Antal 39.
 Tusa Gábor 193, 194, 195, 196, 275.
 Tüske Béla 76.
 Udránszky 111, 124.
 Udránszky László 108, 109, 111, 115, 117, 123, 127, 129, 136, 248, 275.
 Udvarhelymegye 19, 226.
 Ugra-homoródi bazaltbreccsia 83.
 Uhlig Victor 60.
 Ujfalvi Sándor 24.
 Ujhelyi József 152.
 Újhelyi Miklós 146.
 Ujvárosi Miklós 193, 194.
 Unger Géza 93.
 Ural-i bagoly 75.
 Urbanetz Ede 111, 275.
 Uzonyi Ferenc 80.
 Űrmösi Lajos 17.
 Vadadi Hegedüs-kódex 34, 208.
 Vadász Elemér 76.
 Vajda Gyula 11, 12, 18.
 Vajda János 16, 237.
 Vajda Péter 16.
 Vajdahunyad 262.
 Vajna Gábor 165.
 Vajna Vilmos 104.
 Valentini Elvira 75, 80.
 Valentiny Antal 209, 279.
 Varga Béla 23, 29, 31, 33, 208.
 Varga Lajos 75.
 Varga Sándor 76.
 Varga Zsigmond 24, 25, 275.
 Vargha Lajos 197.
 Varjú János 26, 178, 179, 181, 182.
 Vass Emil 180.
 Vass József 218.
 Vass Miklós 246.
 Váczy János 17.
 Vadvölgyi Gyalu urszului aranybánya 61.
 Vále száka 266.
 Vályi Gyula 70, 79.
 Vámbéry Ármin 5.
 Vámbéry Rusztem 175.
 Váradi Ádám 5.
 Váradi Aurél 194.
 Váradi Gábor 158.
 Várfalva 243, 262.
 Vári Tibor 136.
 Várnai csata 19.
 Váró Ferenc 18.
 Vásárhelyi Péter 26.
 Velits Dezső 98.
 Velits Lajos 113.
 Verebély Tibor 151.

- Veres József 95.
 Verespatak bányászata 76, 83, 85.
 Veress Elemér 119, 120, 122, 125, 130, 131, 135, 136, 276, 277.
 Veress Endre 18, 25, 27, 209, 277, 278.
 Veress Ferenc 125, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 135, 136, 137, 139, 141, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 206, 216, 278.
 Veress, Franz 216.
 Veress Géza 140, 142, 148, 149.
 Veress Ignác 21.
 Veress Vilmos 50, 278.
 Veress Zoltán 26.
 Versényi György 12, 17, 18.
 Veszprémi Dezső 114, 115, 116, 117, 118, 120, 121, 122, 125, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 140, 141, 142, 145, 146, 243, 278, 279.
 Vezuv 77.
 Végh Lajos 67, 68.
 Vékás Lajos 92, 193.
 Vértes Oszkár 132, 135, 138, 142, 148, 152, 155, 156, 157.
 Vértesy Jenő 24.
 Vida György 208.
 Vida Károly 39, 63, 279.
 Vidákovich Kamil 134, 137, 139, 140, 141, 142, 145, 146, 279.
 Vietorisz-kódex 24.
 Vikár Béla 17.
 Vincenti 123, 124.
 Vincze Frigyes 176, 177, 179, 183.
 Virányi István 12.
 Virchow Rudolf 107.
 Vista-i mészke 49.
 Vita Sándor 197.
 Vita Zsigmond 34.
 Vitályos András 154, 155, 157.
 Vlegyásza 60, 76, 265.
 Volga-i bolgárok 20.
 Vörös Cyrill 65, 279.
 Vörösmarty 16, 24, 246.
 Vutskits György 49, 279.
 Wald Ábrahám 84.
 Walter Leó 152.
 Warburg 154.
 Wassermann reakció 134, 135, 264.
 Weinberger Zsigmond 149.
 Weisz Mendel 153.
 Welner-féle lebegő-kerék 65.
 Wernich 95.
 Wert—Polyák 154.
 Wertheim 142.
 Wertheim Mór 186.
 Wertner Mór 18, 19.
 Wesselényi Miklós, Br. 258.
 Weselényi Miklós, Br. 258.
 Weszely Károly 5.
 Widal 114, 115.
 Wildt József 31, 80.
 Winkler—Schultze-féle oxydase reakció 142.
 Winkler Frigyes 109.
 Wolf Ottó 66.
 Wolff Antal 39.
 Wolff Gábor 39.
 Wright-féle opsonin elmélet 135.
 Xántus János 80, 85.
 Yellowstone National Park 76.
 Zacher Pál 135, 138, 139, 140, 141, 142, 279.
 Zalatna 232.
 Zamboni-oszlop 64.
 Zálnoki Sándor 5.
 Zeiss 99.
 Zeiss-Ikon vetítógép 158.
 Zeissl 106.
 Zempléni Vilmos 145.
 Zeppelin, Graf 85.
 Zeyk Miklós 62.
 Zilah 27.
 Zilahy Imre 5.
 Zlamál Ágost 27.
 Zóth-féle urométer 108.
 Züllich Rudolf, célkúti 25, 277.
 Zsakó Gyula 248, 279.
 Zsakó István 135, 142, 143.

Összeállította: **Andrásófszky János.**

TARTALOM.

	oldal
<i>Dr. György Lajos</i> : Bevezetés	I.
<i>Dr. Rajka László</i> : A Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály története. 1860—1934.	3
<i>Dr. Balogh Ernő</i> : A Természettudományi Szakosztály története. 1860—1934.	37
<i>Dr. Pataki Jenő</i> : Az Orvostudományi Szakosztály története. 1879—1934.	89
<i>Dr. Oberding József György</i> : A Jog- és Társadalomtudományi Szakosztály története. 1906—1934.	163
<i>Valentiny Antal</i> : Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadványainak könyvészeti leírása. 1859—1934.	201

L'activité scientifique de trois quarts de siècle de la Société du Musée de Transylvanie.

1859—1934.

<i>György, Louis</i> : Introduction	281
<i>Rajka, Ladislav</i> : L'histoire de la section philosophique, linguistique et historique. 1860—1934.	283
<i>Balogh, Ernest</i> : L'histoire de la section des sciences naturelles de la Société du Musée Transylvanie. 1860—1934.	288
<i>Pataki, Eugène</i> : L'histoire de la section médicale. 1879—1934.	294
<i>Oberding, Georges Joseph</i> : L'histoire de la section de droit et de sociologie. 1906—1934.	297
<i>Valentiny, Antoine</i> : La description bibliographique des publications de la Société du Musée de Transylvanie. 1859—1934.	300

Die dreiviertelhundertjährige wissenschaftliche Tätigkeit des
Siebenbürger Museum-Vereins.

1859—1934.

	oldal-Seite
<i>György, Ludwig</i> : Einleitung	303
<i>Rajka, Ladislaus</i> : Geschichte der philosophischen, sprachwissenschaftlichen und geschichtlichen Abteilung. 1860—1934.	305
<i>Balogh, Ernest</i> : Geschichte der naturwissenschaftlichen Abteilung des Siebenbürger Museum-Vereins. 1860—1934.	310
<i>Pataki, Eugen</i> : Geschichte der medizinischen Abteilung. 1879—1934.	317
<i>Oberding, Joseph Georg</i> : Geschichte der Rechts- und Sozialwissenschaftlichen Abteilung. 1906—1934.	320
<i>Valentiny, Anton</i> : Die bibliographische Beschreibung der durch den Siebenbü- rgischen Museum-Verein verlegten Werke. 1859—1934.	323
*	
Névmutató. Összeállította: <i>Andrásofszky János</i>	327

A francia és német kivonatok fordítását *dr. Kántor Lajosné* készítette.

